

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania
projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
oraz ustawy o grach hazardowych
(UD240)

Projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania w dniu 27 sierpnia 2025 r., z terminem 30 dni na zgłaszanie uwag.

Informacje o trwających konsultacjach publicznych projektu ustawy opublikowano na stronie internetowej Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego <https://www.gov.pl/web/pozytek/>, w zakładce *Konsultacje publiczne*, oraz przesłano drogą elektroniczną następującym podmiotom:

- 1) Akademia Samorządów Uczniowskich;
- 2) Caritas Polska;
- 3) Centrum Charytatywne „Koniczynka”;
- 4) Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych TRATWA;
- 5) Centrum Edukacji Obywatelskiej;
- 6) Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS;
- 7) Centrum Wolontariatu w Warszawie;
- 8) Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej (CAL);
- 9) Centrum Wspierania Inicjatyw dla Życia i Rodziny;
- 10) Dobro powraca – Fundacja na rzecz chorych na stwardnienie rozsiane;
- 11) Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 12) Dolnośląska Fundacja Rozwoju Ochrony Zdrowia;
- 13) Ekologiczny Uniwersytet Ludowy;
- 14) Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw;
- 15) Federacja Inicjatyw Oświatowych;
- 16) Federacja na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny;
- 17) Federacja Organizacji Pozarządowych Centrum Szpitalna;
- 18) Federacja Organizacji Pozarządowych Miasta Białystok;
- 19) Federacja Organizacji Pozarządowych Parasol;
- 20) Federacja Organizacji Służebnych Mazowia;
- 21) Federacja Polskich Banków Żywności;
- 22) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 23) Forum Darczyńców;
- 24) Forum Dialogu Między Narodami;
- 25) Forum Inicjatyw na rzecz Rodziny i Wychowania;
- 26) Forum Odpowiedzialnego Biznesu;
- 27) Fundacja Aktywizacja;
- 28) Fundacja Anny Dymnej „Mimo wszystko”;
- 29) Fundacja Autonomia;
- 30) Fundacja Avalon – Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym;
- 31) Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych;
- 32) Fundacja Centrum Cyfrowe;
- 33) Fundacja Centrum im. Władysława Grabskiego (Centrum Grabskiego);
- 34) Fundacja Centrum Praw Kobiet;
- 35) Fundacja Chrześcijańska Nebo;
- 36) Fundacja Civis Polonus;

- 37) Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi;
- 38) Fundacja Court Watch Polska;
- 39) Fundacja „Dr Clown”;
- 40) Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”;
- 41) Fundacja dzieciom z upośledzeniem umysłowym – Agnieszka;
- 42) Fundacja Edukacja dla Demokracji;
- 43) Fundacja Edukacji i Aktywizacji Społecznej;
- 44) Fundacja Ewy Błaszczyk AKOGO?;
- 45) Fundacja FrankBold;
- 46) Fundacja Geko;
- 47) Fundacja Hospicyjna;
- 48) Fundacja im. Abrahama Sterna;
- 49) Fundacja im. Stefana Artwińskiego;
- 50) Fundacja Inicjatyw Młodzieżowych;
- 51) Fundacja Instytut Aktywizacji i Rozwoju Społecznego;
- 52) Fundacja Instytut Aurea Libertas;
- 53) Fundacja Instytut Metropolitalny;
- 54) Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego;
- 55) Fundacja Instytut Wolontariatu Pracowniczego;
- 56) Fundacja Integracja;
- 57) Fundacja Iskierka;
- 58) Fundacja Jim;
- 59) Fundacja Katolicka Inicjatywa Berit;
- 60) Fundacja Klub Ronina;
- 61) Fundacja Klubów Gazety Polskiej;
- 62) Fundacja Kobieta eFKa;
- 63) Fundacja Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab;
- 64) Fundacja LexCultura;
- 65) Fundacja Lux Veritatis;
- 66) Fundacja Łączka;
- 67) Fundacja „Merkury”;
- 68) Fundacja Miasta Sportu;
- 69) Fundacja na rzecz Collegium Polonicum;
- 70) Fundacja „Na ratunek dzieciom z chorobą nowotworową”;
- 71) Fundacja na rzecz Nauki Polskiej;
- 72) Fundacja „Nasza przyszłość”;
- 73) Fundacja Nauka dla Środowiska;
- 74) Fundacja Niepodległości;
- 75) Fundacja Niepodległościowa;
- 76) Fundacja Ocalenie;
- 77) Fundacja Ogólnopolski Strajk Kobiet;
- 78) Fundacja Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku;
- 79) Fundacja OPOR (Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Radioamatorskich);
- 80) Fundacja Ośrodek Analiz Prawnych, Gospodarczych i Społecznych im. Hipolita Cegielskiego;
- 81) Fundacja Panoptykon;
- 82) Fundacja Pogranicze;
- 83) Fundacja Pole Dialogu;
- 84) Fundacja Polska Wielki Projekt;
- 85) Fundacja dzieciom „Pomagaj”;

- 86) Fundacja Pomocy Dzieciom i osobom chorym „Kawałek Nieba”;
- 87) Fundacja Pomocy Dzieciom im. Stanisławy Bieńczak (Brzozów);
- 88) Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Słoneczko”;
- 89) Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka;
- 90) Fundacja Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia;
- 91) Fundacja Pracownia Zrównoważonego Rozwoju;
- 92) Fundacja Pro Prawo do Życia;
- 93) Fundacja Przestrzeń dla Edukacji;
- 94) Fundacja Przyszłość Pokoleń;
- 95) Fundacja Q;
- 96) Fundacja RC – Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji
Pozarządowych;
- 97) Fundacja Reduta Dobrego Imienia;
- 98) Fundacja Republikańska;
- 99) Fundacja Rodzic w mieście;
- 100) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 101) Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego;
- 102) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji;
- 103) Fundacja „Rozwód? Poczekaj!”;
- 104) Fundacja Scytia;
- 105) Fundacja Sedeka;
- 106) Fundacja Sensoria;
- 107) Fundacja „Serca dla maluszka”;
- 108) Fundacja Serce Dziecka im. Diny Radziwiłłowej;
- 109) Fundacja siepomaga.pl;
- 110) Fundacja Służba Niepodległej;
- 111) Fundacja SOC TECH LAB;
- 112) Fundacja Stabilo;
- 113) Fundacja Studencka „Młodzi – Młodym”;
- 114) Fundacja SYNAPSIS;
- 115) Fundacja Szkoła Liderów;
- 116) Fundacja św. Mikołaja;
- 117) Fundacja Think Tank Miasto;
- 118) Fundacja Trans-Fuzja;
- 119) Fundacja trzeci.org;
- 120) Fundacja TVN Nie jesteś sam;
- 121) Fundacja Warsaw Enterprise Institute;
- 122) Fundacja Warsaw Institute;
- 123) Fundacja Wolności;
- 124) Fundacja Wolność i Demokracja;
- 125) Fundacja „Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci”;
- 126) Fundacja WWF Polska;
- 127) Fundacja „Złotowianka”;
- 128) Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej;
- 129) Gdańskie Stowarzyszenie Prawników Progressio;
- 130) Grupa Zagranica;
- 131) Helsińska Fundacja Praw Człowieka;
- 132) Inicjatywa Historyczna;
- 133) Instytut Dyskursu i Dialogu;
- 134) Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris;

- 135) Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS;
- 136) Instytut Sobieskiego;
- 137) Instytut Spraw Obywatelskich INSPRO;
- 138) Instytut Spraw Publicznych;
- 139) Instytut Wsparcia Organizacji Pozarządowych;
- 140) KAFOS Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych;
- 141) Kaszubski Uniwersytet Ludowy;
- 142) Klub Jagielloński;
- 143) Koalicja Equality Watch;
- 144) Koalicja na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej;
- 145) Komitet Obrony Demokracji;
- 146) Konfederacja Inicjatyw Pozarządowych RP;
- 147) Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego;
- 148) Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 149) LGD Bory Tucholskie;
- 150) Miasto Obywatelskie Lubartów;
- 151) Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt – VIVA!;
- 152) Młodzieżowy Sejmik Województwa Świętokrzyskiego;
- 153) Obywatelski Parlament Seniorów;
- 154) Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych (OFOP);
- 155) Ogólnopolska Sieć Uniwersytetów Ludowych;
- 156) Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnej;
- 157) Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Zwierząt OTOZ „ANIMALS”;
- 158) Opolska Federacja Organizacji Pozarządowych Razem;
- 159) Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych;
- 160) Ośrodek Myśli Politycznej;
- 161) Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych;
- 162) Podlaska Federacja Organizacji Pozarządowych;
- 163) Podlaska Sieć Pozarządowa;
- 164) Podlaski Instytut Rzeczypospolitej Suwerennej;
- 165) Polska Akcja Humanitarna;
- 166) Polska Fundacja im. Roberta Schumana;
- 167) Polska Rada Organizacji Młodzieżowych;
- 168) Polska Sieć LGD;
- 169) Polski Czerwony Krzyż;
- 170) Polski Związek Głuchych;
- 171) Polski Związek Niewidomych;
- 172) Polskie Forum Migracyjne;
- 173) Polskie Stowarzyszenie Edukacji Prawnej;
- 174) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intellektualną;
- 175) Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego;
- 176) Polskie Towarzystwo Walki z Mukowiscydozą;
- 177) Polskie Towarzystwo Zespołu Aspergera;
- 178) Pomorska Rada Organizacji Pozarządowych;
- 179) Pracownia Pozarządowa;
- 180) Rada ds. Dzieci i Młodzieży RP przy Ministrze Edukacji Narodowej;
- 181) Rada Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- 182) Razem Możemy Więcej Kłodzki Fundusz Lokalny;
- 183) Regionalne Centrum Wolontariatu Elblągu;
- 184) Regionalne Centrum Wolontariatu w Gdańsku;

- 185) Regionalne Centrum Wolontariatu w Kielcach;
- 186) Regionalne Centrum Wolontariatu w Słupsku;
- 187) Regionalne Stowarzyszenie Pamięci Historycznej „Ślad”;
- 188) Sieć Obywatelska Watchdog Polska;
- 189) Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT;
- 190) Stowarzyszenie Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce;
- 191) Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides;
- 192) Stowarzyszenie Alterno;
- 193) Stowarzyszenie Amnesty International;
- 194) Stowarzyszenie Centrum Rozwoju Edukacji Obywatelskiej CREO;
- 195) Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP;
- 196) Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu;
- 197) Stowarzyszenie Chrześcijańskich Dzieł Wychowania (SChDW);
- 198) Stowarzyszenie Cztery Krajobrazy;
- 199) Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich;
- 200) Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA;
- 201) Stowarzyszenie EKOSKOP;
- 202) Stowarzyszenie ESWIP;
- 203) Stowarzyszenie „Europa Iuvenis”;
- 204) Stowarzyszenie Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych;
- 205) Stowarzyszenie Grupa Inicjatywna Baranówko;
- 206) Stowarzyszenie Interwencji Prawnej;
- 207) Stowarzyszenie Klon/Jawor;
- 208) Stowarzyszenie Koliber;
- 209) Stowarzyszenie Kongres Kobiet;
- 210) Stowarzyszenie Lambda Warszawa;
- 211) Stowarzyszenie Mali Bracia Ubogich;
- 212) Stowarzyszenie Marsz Niepodległości;
- 213) Stowarzyszenie Miasta w Internecie;
- 214) Stowarzyszenie Miasto Jest Nasze;
- 215) Stowarzyszenie Morena;
- 216) Stowarzyszenie Most;
- 217) Stowarzyszenie Na tak;
- 218) Stowarzyszenie na rzecz dzieci ze złożoną niepełnosprawnością „Potrafię więcej”;
- 219) Stowarzyszenie Nigdy Więcej;
- 220) Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej;
- 221) Stowarzyszenie Odra-Niemen;
- 222) Stowarzyszenie Pedagogów Natan – Koalicja Obywatelska dla Rodziny;
- 223) Stowarzyszenie POLITES;
- 224) Stowarzyszenie Polska Jest Najważniejsza;
- 225) Stowarzyszenie Projekt Poznań;
- 226) Stowarzyszenie Przyjaciół im. Św. Brata Alberta;
- 227) Stowarzyszenie Rodzice Chronią Dzieci;
- 228) Stowarzyszenie Rodzin im. bł. Mamy Róży;
- 229) Stowarzyszenie Rodzin Wielodzietnych „Szczęśliwy Dom” w Gdańsku;
- 230) Stowarzyszenie Rzecznik Praw Rodziców;
- 231) Stowarzyszenie Solidarni 2010;
- 232) Stowarzyszenie Solidarność Walcząca;
- 233) Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Porozumienie Wschód – Zachód”;
- 234) Stowarzyszenie Starogard 2030;

- 235) Stowarzyszenie Studentów dla Rzeczypospolitej;
- 236) Stowarzyszenie Sursum Corda;
- 237) Stowarzyszenie Wsparcia i Pomocy Prawnej dla Osób Chorych Słabszych i Niepełnosprawnych „Help” z siedzibą w Warszawie;
- 238) Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej;
- 239) Świętokrzyskie Towarzystwo Regionalne;
- 240) Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej;
- 241) Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę”;
- 242) Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce;
- 243) Towarzystwo Patriotyczne;
- 244) Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy;
- 245) Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych;
- 246) Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- 247) Zachodniopomorska Federacja Pozarządowa;
- 248) Związek Dużych Rodzin 3Plus;
- 249) Związek Harcerstwa Polskiego;
- 250) Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej;
- 251) Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych;
- 252) Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 253) Związek Młodzieży Wiejskiej;
- 254) Związek Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych.

Zestawienie uwag zgłoszonych do projektu ustawy w ramach konsultacji publicznych, wraz ze stanowiskiem Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, przedstawiono w załączniku nr 1 do raportu.

Informację o braku uwag do projektu ustawy przekazał Caritas Polska oraz Porozumienie Zielonogórskie – Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia.

W ramach opiniowania projekt ustawy otrzymały następujące podmioty:

- 1) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- 3) Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem;
- 4) Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Zestawienie uwag zgłoszonych do projektu ustawy w ramach opiniowania, wraz ze stanowiskiem Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, przedstawiono w załączniku nr 2 do raportu.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677).

**Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych
(UD240)**

zgłoszone w ramach konsultacji publicznych

Lp.	Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
1.	Art. 1 pkt 1 projektu ustawy (dot. art. 4 ust. 1 pkt 23 ustawy)	Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS	Uważamy, że poszerzenie katalogu sfer pożytku o „obronę cywilną” jest niezasadne. Zakres tej kategorii jest niejasny, a jej wprowadzenie grozi powielaniem zadań, które są już objęte innymi obszarami ustawowymi (m.in. bezpieczeństwo i porządek publiczny, obronność państwa i działalność Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą).	Uwaga nieuwzględniona. Zaproponowane rozszerzenie katalogu zadań publicznych o obszar obrony cywilnej jest związane z wejściem w życie ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907). Na gruncie wskazanej ustawy uregulowano zarówno definicję ochrony ludności, jak i definicję obrony cywilnej. Zgodnie z art. 2 ust. 2 tej ustawy obrona cywilna to realizacja zadań określonych w art. 61 lit. a Protokołu dodatkowego do Konwencji Genewskich z 12 sierpnia 1949 r. dotyczącego ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I), sporządzonego w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r., (Dz. U. z 1992 r. poz. 175 oraz z 2015 r. poz. 1056), mająca na celu ochronę ludności cywilnej przed zagrożeniami wynikającymi z działań zbrojnych i ich następstw. Wskazany art. 61 lit. a Protokołu dodatkowego do Konwencji Genewskich z 12 sierpnia 1949 r. dotyczącego ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I), w sposób szeroki i szczegółowy definiuje pojęcie obrony cywilnej: „(...) określenie „obrona cywilna” oznacza wypełnianie wszystkich lub niektórych zadań humanitarnych wymienionych niżej, mających na celu ochronę ludności cywilnej przed niebezpieczeństwami wynikającymi z działań zbrojnych lub klęsk żywiołowych, i przewyżczanie ich bezpośrednich następstw, jak też zapewnienie warunków koniecznych do przetrwania. Są to następujące zadania: (i) służba ostrzegawcza;

				(ii) ewakuacja; (iii) przygotowanie i organizowanie schronów; (iv) obsługa środków zaciemnienia; (v) ratownictwo; (vi) służby medyczne, włączając w to pierwszą pomoc oraz opiekę religijną; (vii) walka z pożarami; (viii) wykrywanie i oznaczanie stref niebezpiecznych; (ix) odkażanie i inne podobne działania ochronne; (x) dostarczanie doraźnych pomieszczeń i zaopatrzenia; (xi) doraźna pomoc dla przywrócenia i utrzymania porządku w strefach dotkniętych klęskami; (xii) doraźne przywrócenie działania niezbędnych służb użyteczności publicznej; (xiii) doraźne grzebanie zmarłych; (xiv) pomoc w ratowaniu dóbr niezbędnych dla przetrwania; (xv) dodatkowe rodzaje działalności, niezbędne dla wypełnienia któregoś z zadań wyżej wymienionych, w tym planowanie i prace organizacyjne.”. W art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej przewidziano również możliwość zawierania przez organy ochrony ludności porozumień o wykonywaniu zadań ochrony ludności lub obrony cywilnej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), zwanej dalej „ustawą o działalności pożytku publicznego”, realizującymi zadania ochrony ludności lub obrony cywilnej. Mając na uwadze powyższe, w ocenie projektodawcy, zasadne jest odpowiednie dostosowanie brzmienia ustawy o działalności pożytku publicznego do unormowań wynikających z przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej.
2.	Art. 1 pkt 1 projektu ustawy (dot. art. 4 ust. 1 pkt 23 ustawy)	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych	Negatywnie oceniamy poszerzenie sfer pożytku o obronę cywilną (zmiany w art. 4 ustawy). Zawsze krytycznie podchodziliśmy do nieprzemyślanego i niezwiązanego ze zmianami systemowymi rozszerzenia katalogu zadań publicznych z artykułu czwartego. W tym wypadku trudno jest określić, co mieści się w kategorii	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 1 tabeli.

		Forum Darczyńców w Polsce	„obrony cywilnej”, a nie mieści się w obszarze dotychczasowych kategorii (np. porządku i bezpieczeństwa publicznego; obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą). Dodawanie kolejnego punktu to tylko powiększanie chaosu legislacyjnego.	
3.	Art. 1 pkt 1 projektu ustawy (dot. art. 4 ust. 1 pkt 23 ustawy zmienianej)	Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych Splot Stowarzyszenie Klon/Jawor	Krytycznie oceniamy propozycję dopisania obrony cywilnej do sfer pożytku (zmiany w art. 4 ustawy). Tym pomysłem projektodawca ugruntowuje negatywną praktykę zawężającego interpretowania zapisów z artykułu 4, zmierzającą do dosłownego odczytywania poszczególnych obszarów (jeden do jeden), a przez to arbitralnego wyłączenia z nich niektórych działań. Uważamy, że nie powinno się w dalszym ciągu rozbudowywać katalogu z art. 4 – powinno się raczej myśleć o redefinicji sfer pożytku, tak żeby można je było stosować elastycznie i racjonalnie.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 1 tabeli.
4.	Art. 1 pkt 1 projektu ustawy (dot. art. 4 ust. 1 pkt 23 ustawy)	Fundacja trzeci.org	Opiniujemy negatywnie. W naszej opinii brak jest uzasadnienia dla planowanego poszerzenia zakresu działań wchodzących w sferę zadań publicznych. Paradoksalnie każde rozszerzenie katalogu zadań rodzi pytanie, czy nowe zadanie w jakiś sposób różni się od już istniejących i jakie dokładnie działania się pod nim kryją. Takiej informacji tutaj nie znajdujemy. Proponujemy szerszą dyskusję na temat istniejącego katalogu działań sposobu jego tworzenia i faktycznego celu jego tworzenia.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 1 tabeli.
5.	Art. 1 pkt 1 projektu ustawy (dot. art. 4 ust. 1 pkt 23 ustawy)	Kooperatywa Mosty Perspektyw Kalisz Pomorski ¹	Rozszerzenie katalogu zadań publicznych z artykułu czwartego niepotrzebne. Trudne do określenia co mieści się w kategorii „obrony cywilnej”, a nie mieści się w obszarze dotychczasowych czterdziestu paru kategorii (np. porządku i bezpieczeństwa publicznego; obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą?).	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 1 tabeli.
6.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ustawy)	Centrum Rozwoju Inicjatyw	W naszej ocenie proponowane przepisy wprowadzające nowe zasady dotyczące wkładów własnych, zwłaszcza finansowych, nie rozwiązują problemów organizacji pozarządowych. Korzystną	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy nie jest zasadne całkowite zrezygnowanie z obowiązku wnoszenia wkładów własnych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy

¹ Kooperatywa Mosty Perspektyw Kalisz Pomorski – zrzeszenie 30 lokalnych organizacji.

		Spółecznych CRIS	zmianą mogłoby być jedynie odejście od obowiązku wnoszenia wkładów własnych. Tymczasem przedstawiona regulacja prowadzi do nadmiernego skomplikowania procesu przygotowania ofert, ich oceny i późniejszego rozliczania. W efekcie zmiany te mogą okazać się niekorzystne dla zasad współpracy finansowej.	o działalności pożytku publicznego. Oznaczałoby ono bowiem w praktyce zrównanie obu form zlecenia realizacji zadania publicznego, tj. powierzania i wspierania wykonania tego zadania. Tymczasem obowiązujący podział na wspieranie i powierzanie realizacji zadań publicznych jest związany z istotą dotacji, której definicję zawarto w art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych: „Dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.” Jednocześnie art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e tej ustawy wyraźnie wskazano, że dotacje celowe (a o takich również jest mowa, zgodnie definicją wyrażoną w art. 2 ust. 1, w ustawie o działalności pożytku publicznego), to środki przeznaczone na m.in. finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym. Jednocześnie projektodawca informuje, że dokonał stosownej korekty legislacyjnej w sposobie sformułowania propozycji przepisów dotyczących wprowadzenia obligatoryjnego wymogu zapewniania przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego wkładów rzeczowych lub osobowych w przypadku realizacji zadania publicznego w formie wspierania jego wykonania. Zmiany w tym zakresie zostały szczegółowo omówione w poz. 9 tabeli.
7.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ustawy)	Fundacja trzeci.org	Opiniujemy negatywnie. W naszej opinii realizacja zadań publicznych powinna mieć tylko i wyłącznie formę powierzenia. Organizacje nie powinny mieć obowiązku wnoszenia wkładu własnego. W wielu przypadkach jest to wymóg nadużywany przez organy zlecające zadania, zobowiązujący organizacje do angażowania własnych i tak już ograniczonych i wyeksploatowanych zasobów. Jeżeli mamy do czynienia ze zleceniem zadania publicznego przez administrację publiczną to powinna ona uwzględniać pokrycie 100% kosztów realizacji zadania.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli.

8.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ustawy)	Kooperatywa Mosty Perspektyw Kalisz Pomorski	Jaki wkład własny daje grantodawca? Zaproponowane przepisy niepotrzebnie skomplikują praktykę zamieszczania w ofertach, oceniania a następnie rozliczania wkładów. W ostatecznym rozrachunku zmiany te mogą okazać się niekorzystne dla zasad współpracy finansowej.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli.
9.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy)	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych	Wnosimy o usunięcie tego przepisu lub modyfikacje tak by zagwarantować by powierzenie zadań publicznych nie wiązało się z jakimkolwiek wkładem własnym. Uzasadnienie: Zapis w art. 5 ust. 4a ma charakter fakultatywny („może wymagać”), co otwiera pole do arbitralnych decyzji administracji i nierównego traktowania organizacji w zależności od lokalnych interpretacji. Brak jasnych kryteriów może prowadzić do sytuacji, w której dostęp do środków publicznych będzie uzależniony od subiektywnej oceny urzędnika. Zadania publiczne powinny być powierzane organizacjom pozarządowym na zasadach równych i dostępnych dla wszystkich podmiotów, niezależnie od ich skali działania czy zasobów. Wymóg wkładu własnego może skutecznie wykluczyć mniejsze, lokalne organizacje, które nie dysponują ani majątkiem trwałym, ani wystarczającym zapleczem kadrowym. Tym samym ogranicza się pluralizm społeczny i dostępność środków publicznych dla podmiotów działających na rzecz najbardziej potrzebujących. Organizacje pozarządowe nie działają dla zysku, nie generują nadwyżek finansowych, które mogłyby być reinwestowane w realizację zadań. Ich działalność opiera się na zaangażowaniu społecznym, wolontariacie i często niestabilnych źródłach finansowania. Wymaganie wkładu własnego traktuje je jak podmioty komercyjne, co jest nieadekwatne i nieuzasadnione. Wprowadzenie obowiązku wkładów własnych może zniechęcać organizacje do aplikowania o środki publiczne, szczególnie w przypadku konkursów ogłaszanych przez jednostki samorządu terytorialnego. To z kolei prowadzi do ograniczenia aktywności społecznej i osłabienia lokalnego kapitału społecznego. Choć art. 5 ust. 4b wyłącza obowiązek wkładu własnego w przypadku powierzania zadania, to jednocześnie projekt ustawy nie gwarantuje, że tryb powierzania będzie dominujący. W praktyce może dojść do preferowania trybu zlecenia, co oznacza	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca dokonał stosownej korekty legislacyjnej w sposobie sformułowania propozycji przepisów dotyczących wprowadzenia obligatoryjnego wymogu zapewniania przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego wkładów rzeczowych lub osobowych w przypadku realizacji zadania publicznego w formie wspierania jego wykonania oraz możliwości ich zastąpienia środkami finansowymi. W wyniku ponownej, szczegółowej analizy projektowanych regulacji odstąpiono od wprowadzenia zmian w art. 5 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego. Z kolei nowo dodawanemu ust. 4a w art. 5 zostanie nadane następujące brzmienie: „4a. W przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego w formie, o której mowa w ust. 4 pkt 2, organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 zapewniają wkłady rzeczowe lub osobowe służące realizacji tego zadania. Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 mogą dokonać zastąpienia całości lub części wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi własnymi lub środkami finansowymi pochodzącymi z innych źródeł. Informację o dokonaniu zastąpienia wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi zawiera się w ofercie realizacji zadania publicznego.”. Intencją tego przepisu jest jasne przesądzenie, że w przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego w formie wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji, organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego ma obowiązek zapewnić wyłącznie wkłady rzeczowe lub osobowe służące realizacji tego zadania. Tym samym organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego nie będzie mógł wymagać od organizacji pozarządowej lub

			przerzucenie części kosztów realizacji zadania na organizacje społeczne.	podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego zapewnienia własnych środków finansowych na realizację zadania publicznego. Jednocześnie dopuszczono możliwość zastąpienia całości lub części wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi własnymi lub pochodzącymi z innych źródeł. Decyzja o zastąpieniu tych wkładów środkami finansowymi będzie należała do danej organizacji pozarządowej lub danego podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego. Informacja o dokonaniu zastąpienia powinna zostać wskazana w ofercie realizacji zadania publicznego. Jednocześnie projekt ustawy będzie przewidywał zastrzeżenie dotyczące dofinansowywania inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, w przypadku których będzie obligatoryjne wniesienie wkładu własnego w postaci środków finansowych. W art. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego zostanie dodany ust. 4b, dotyczący kwestii dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego. Przepis ten otrzyma następujące brzmienie: „4b. W przypadku dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 zapewniają środki finansowe własne lub środki finansowe pochodzące z innych źródeł, służące realizacji tych inwestycji.”. Ponadto projektodawca przychylił się do zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych i opiniowania uwag dotyczących braku uzasadnienia merytorycznego dla tworzenia odmiennych regulacji dla jednostek samorządu terytorialnego i organów administracji centralnej oraz wprowadzania rozwiązań, które powodują nierówne traktowanie organizacji w zależności od tego, czy wykonują zadania publiczne we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego czy z administracją rządową. W związku z tym, w projekcie ustawy odstąpiono od ograniczenia stosowania projektowanych regulacji dotyczących wkładów własnych jedynie w przypadku wspierania wykonywania zadań publicznych, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia
--	--	--	---	--

				2009 r. o finansach publicznych, tj. zadań finansowanych w drodze dotacji celowej na cele publiczne udzielanej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Tym samym projektowane regulacje będą stosowane do ogółu organów administracji publicznej prowadzących działalność w sferze zadań publicznych, zlecających realizację zadań publicznych, a nie wyłącznie do jednostek samorządu terytorialnego. W konsekwencji wprowadzanych zmian w art. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego, stosowne zmiany wynikowe zostaną wprowadzone również w art. 14 ust. 1 oraz art. 15 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego. W art. 14 w ust. 1 pkt 5 otrzyma brzmienie: „5) informację o posiadanych wkładach rzeczowych lub osobowych, służących realizacji zadania publicznego;”, a po nim zostanie dodany pkt 5a w brzmieniu: „5a) w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 4a zdanie drugie oraz ust. 4b, informację o wysokości środków finansowych własnych lub środków finansowych pochodzących z innych źródeł, służących realizacji zadania publicznego;”. Z kolei w art. 15 w ust. 1 zostanie uchylony pkt 5, a pkt 4 otrzyma następujące brzmienie: „4) w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 4b, uwzględnia zapewniany przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł, służących realizacji zadania publicznego;”. Wprowadzenie powyższych zmian oznacza, że w ramach rozpatrywania oferty realizacji zadania publicznego organ administracji publicznej, co do zasady, nie będzie dokonywał oceny wkładu własnego wnoszonego przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego. Jedyne przypadki, kiedy taka ocena będzie następowała, dotyczy dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
--	--	--	--	--

10.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4b ustawy)	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związku Organizacji Pozarządowych Wspólnota Związków Organizacji Społecznych WRZOS ZaFOS	Wnosimy o utrzymanie zasady wyłącznie powierzania zadań publicznych. Uzasadnienie: Zapis ten częściowo łagodzi skutki ust. 4a, ale nie rozwiązuje problemu. Postulujemy, by zadania publiczne były co do zasady powierzane, bez konieczności wykazywania wkładów własnych, niezależnie od trybu. Ustawa nie zawiera mechanizmów zapewniających, że zadania publiczne będą co do zasady powierzane, a nie zlecane. W praktyce wiele jednostek administracji publicznej preferuje tryb zlecania, który umożliwia wymaganie wkładów własnych. Tym samym zapis art. 5 ust. 4b może mieć ograniczone zastosowanie i nie chroni organizacji przed faktycznym wykluczeniem z dostępu do środków publicznych. Wprowadzenie rozróżnienia między trybem powierzania a zlecania w kontekście wkładów własnych może prowadzić do sytuacji, w której organizacje o mniejszych zasobach będą systemowo pomijane w konkursach, jeśli dominować będzie tryb zlecania. To z kolei narusza zasadę równego traktowania podmiotów i dostępności finansowania. Postulujemy, by ustawa jednoznacznie wskazywała na preferencję trybu powierzania zadań publicznych jako podstawowego mechanizmu współpracy administracji z organizacjami pozarządowymi. Tylko w tym trybie możliwe jest pełne uwzględnienie specyfiki sektora – jego niekomercyjnego charakteru, oparcia na wolontariacie i ograniczonych zasobach. Powierzanie zadań publicznych bez wymogu wkładów własnych jest zgodne z konstytucyjną zasadą pomocniczości, zgodnie z którą państwo powinno wspierać działania obywatelskie, a nie przerzucać na nie ciężar finansowy realizacji zadań publicznych. Art. 5 ust. 4b nie wystarcza jako zabezpieczenie przed negatywnymi skutkami wprowadzenia art. 5 ust. 4a. Wnosimy o usunięcie art. 5 ust. 4a w całości oraz o jednoznaczne wskazanie w ustawie, że zadania publiczne są co do zasady powierzane, bez konieczności wykazywania wkładów własnych.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli.
-----	--	--	---	---

11.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy)	Federacja Mazowia	Ze względu na rezygnację z wykładów własnych w formie finansowej należy zrezygnować z rozróżnienia na powierzenie zadania i wsparcie zadania, na rzecz stosowania formuły „zlecenie zadania”.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli.
12.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy)	Federacja Polskich Banków Żywności	A. Wadliwość konstrukcji podziału art. 5 ust. 4: Proponowane rozdzielenie formy wspierania w art. 5 ust. 4 na pkt 2 (administracja rządowa) i pkt 3 (jednostki samorządu terytorialnego – JST) stanowi powielenie regulacji (superfluum), które nie wprowadza zmiany normatywnej dla formy zlecenia zadań, lecz jedynie komplikuje czytelność przepisu. W tym kontekście brak jest również konsekwencji legislacyjnej w zakresie art. 5 ust. 4 pkt 1 (powierzenie). B. Nieprecyzyjny charakter regulacji wkładu własnego JST: Nowo dodawany art. 5 ust. 4a wprowadza obligatoryjny wymóg zapewnienia wkładów rzeczowych i osobowych dla zadań zleconych przez JST (pkt 3). Możliwość ich zastąpienia środkami finansowymi (art. 5 ust. 4b) nie eliminuje niejasności co do obligatoryjnego charakteru pierwotnego wkładu niefinansowego, co wynika też z problemów z projektowanym art. 14 ust. 1 pkt 5b (por. uwagi do tego przepisu). W konsekwencji projekt może wywoływać spory interpretacyjne zamiast ułatwień dla organizacji. C. Utrzymanie niespójności systemowej: Propozycja wprowadza zróżnicowanie wymagań co do wkładu własnego w zależności od organu zlecającego pomiędzy administracją rządową a samorządową (w art. 5 ust. 4 pkt 2 utrzymany jest wymóg wkładu finansowego; art. 5 ust. 4 pkt 3 koncentruje się na wkładzie niefinansowym). Takie zróżnicowanie wymagań administracyjnych nie jest uzasadnione merytorycznie i prowadzi do braku jednolitości w zasadach korzystania z tej formy (wsparcia w realizacji) zlecenia zadań. Rekomendacja: Należy zrezygnować z proponowanych zmian w art. 5 ust. 4, 4a i 4b i wprowadzić prosty przepis gwarantujący organizacjom jednolitość i swobodę decydowania o formie wkładu własnego (finansowy, rzeczowy lub osobowy) w przypadku korzystania z formy „wspieranie w realizacji”. Ewentualny podział w tym zakresie na	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 9 tabeli.

			JST i administrację rządową można zawrzeć w takim przepisie, nie tworząc niepotrzebnego zamieszania redakcyjnego w art. 5 ust. 4 pkt 1 i 2. Ponadto: Federacja popiera samą zmianę, mającą przesądzić, że w przypadku współpracy w formie z art. 5 ust. 4 pkt 2 – to organizacja powinna swobodnie decydować, bez ujemnych konsekwencji dla siebie, czy deklaruje wkład osobowy, rzeczowy czy finansowy.	
13.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy)	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych Forum Darczyńców w Polsce	Negatywnie oceniamy próbę dotyczącą nowej regulacji wkładów własnych – szczególnie finansowych (zmiana w art. 5 ustawy). Korzystna zmiana w tym obszarze mogłaby polegać tylko na całkowitej rezygnacji z wkładów własnych. Zaproponowane przepisy niepotrzebnie skomplikują praktykę zamieszczania w ofertach, oceniania a następnie rozliczania wkładów. W ostatecznym rozrachunku zmiany te mogą okazać się niekorzystne dla organizacji i dla samorządów.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli.
14.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy)	Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS	Nowe przepisy dotyczące wkładów własnych komplikują procedury zamiast je upraszczać. Postulujemy całkowitą rezygnację z obowiązku wkładów finansowych w zadaniach publicznych. Jednocześnie wnosimy o usunięcie art. 5 ust. 4a lub modyfikacje tak by zagwarantować by powierzenie zadań publicznych nie wiązało się z jakimkolwiek wkładem własnym. Uzasadnienie: Zapis w art. 5 ust. 4a ma charakter fakultatywny („może wymagać”), co otwiera pole do arbitralnych decyzji administracji i nierównego traktowania organizacji w zależności od lokalnych interpretacji. Brak jasnych kryteriów może prowadzić do sytuacji, w której dostęp do środków publicznych będzie uzależniony od subiektywnej oceny urzędnika. Zadania publiczne powinny być powierzane organizacjom pozarządowym na zasadach równych i dostępnych dla wszystkich podmiotów, niezależnie od ich skali działania czy zasobów. Wymóg wkładu własnego może skutecznie wykluczyć mniejsze, lokalne organizacje, które nie dysponują ani majątkiem trwałym, ani wystarczającym zapleczem kadrowym. Tym samym ogranicza się pluralizm społeczny i dostępność środków publicznych dla podmiotów działających na rzecz najbardziej potrzebujących. Organizacje pozarządowe nie działają dla zysku, nie generują nadwyżek finansowych, które mogłyby być	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 i 9 tabeli.

			reinwestowane w realizację zadań. Ich działalność opiera się na zaangażowaniu społecznym, wolontariacie i często niestabilnych źródłach finansowania. Wymaganie wkładu własnego traktuje je jak podmioty komercyjne, co jest nieadekwatne i nieuzasadnione. Wprowadzenie obowiązku wkładów własnych może zniechęcać organizacje do aplikowania o środki publiczne, szczególnie w przypadku konkursów ogłaszanych przez jednostki samorządu terytorialnego. To z kolei prowadzi do ograniczenia aktywności społecznej i osłabienia lokalnego kapitału społecznego. Choć art. 5 ust. 4b wyłącza obowiązek wkładu własnego w przypadku powierzania zadania, to jednocześnie projekt ustawy nie gwarantuje, że tryb powierzania będzie dominujący. W praktyce może dojść do preferowania trybu zlecania, co oznacza przerzucenie części kosztów realizacji zadania na organizacje społeczne.	
15.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy)	Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związku Organizacji Pozarządowych Wspólnota Związków Organizacji Społecznych WRZOS ZaFOS	Wnosimy o usunięcie tego przepisu lub modyfikacje tak by zagwarantować by powierzenie zadań publicznych nie wiązało się z jakimkolwiek wkładem własnym. Uzasadnienie: Zapis w art. 5 ust. 4a ma charakter fakultatywny („może wymagać”), co otwiera pole do arbitralnych decyzji administracji i nierównego traktowania organizacji w zależności od lokalnych interpretacji. Brak jasnych kryteriów może prowadzić do sytuacji, w której dostęp do środków publicznych będzie uzależniony od subiektywnej oceny urzędnika. Zadania publiczne powinny być powierzane organizacjom pozarządowym na zasadach równych i dostępnych dla wszystkich podmiotów, niezależnie od ich skali działania czy zasobów. Wymóg wkładu własnego może skutecznie wykluczyć mniejsze, lokalne organizacje, które nie dysponują ani majątkiem trwałym, ani wystarczającym zapleczem kadrowym. Tym samym ogranicza się pluralizm społeczny i dostępność środków publicznych dla podmiotów działających na rzecz najbardziej potrzebujących. Organizacje pozarządowe nie działają dla zysku, nie generują nadwyżek finansowych, które mogłyby być reinwestowane w realizację zadań. Ich działalność opiera się na zaangażowaniu społecznym, wolontariacie i często niestabilnych źródłach finansowania.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 i 9 tabeli.

			Wymaganie wkładu własnego traktuje je jak podmioty komercyjne, co jest nieadekwatne i nieuzasadnione. Wprowadzenie obowiązku wkładów własnych może zniechęcać organizacje do aplikowania o środki publiczne, szczególnie w przypadku konkursów ogłaszanych przez jednostki samorządu terytorialnego. To z kolei prowadzi do ograniczenia aktywności społecznej i osłabienia lokalnego kapitału społecznego. Choć art. 5 ust. 4b wyłącza obowiązek wkładu własnego w przypadku powierzania zadania, to jednocześnie projekt ustawy nie gwarantuje, że tryb powierzania będzie dominujący. W praktyce może dojść do preferowania trybu zlecenia, co oznacza przerzucenie części kosztów realizacji zadania na organizacje społeczne.	
16.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4b ustawy)	Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS	W odniesieniu do art. 5 ust. 4b wnosimy o utrzymanie zasady wyłącznie powierzania zadań publicznych. Zapis ten częściowo łagodzi skutki ust. 4a, ale nie rozwiązuje problemu. KAFOS postuluje, by zadania publiczne były co do zasady powierzane, bez konieczności wykazywania wkładów własnych, niezależnie od trybu. Ustawa nie zawiera mechanizmów zapewniających, że zadania publiczne będą co do zasady powierzane, a nie zlecane. W praktyce wiele jednostek administracji publicznej preferuje tryb zlecenia, który umożliwia wymaganie wkładów własnych. Tym samym zapis art. 5 ust. 4b może mieć ograniczone zastosowanie i nie chroni organizacji przed faktycznym wykluczeniem z dostępu do środków publicznych. Wprowadzenie rozróżnienia między trybem powierzania a zlecenia w kontekście wkładów własnych może prowadzić do sytuacji, w której organizacje o mniejszych zasobach będą systemowo pomijane w konkursach, jeśli dominować będzie tryb zlecenia. To z kolei narusza zasadę równego traktowania podmiotów i dostępności finansowania. KAFOS postuluje, by ustawa jednoznacznie wskazywała na preferencję trybu powierzania zadań publicznych jako podstawowego mechanizmu współpracy administracji z organizacjami pozarządowymi. Tylko w tym trybie możliwe jest	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 i 9 tabeli.

			pełne uwzględnienie specyfiki sektora – jego niekomercyjnego charakteru, oparcia na wolontariacie i ograniczonych zasobach. Powierzenie zadań publicznych bez wymogu wkładów własnych jest zgodne z konstytucyjną zasadą pomocniczości, zgodnie z którą państwo powinno wspierać działania obywatelskie, a nie przerzucać na nie ciężar finansowy realizacji zadań publicznych. Art. 5 ust. 4b nie wystarcza jako zabezpieczenie przed negatywnymi skutkami wprowadzenia art. 5 ust. 4a. Wnosimy o usunięcie art. 5 ust. 4a w całości oraz o jednoznaczne wskazanie w ustawie, że zadania publiczne są co do zasady powierzane, bez konieczności wykazywania wkładów własnych.	
17.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy) w zw. z art. 1 pkt 5 projektu ustawy (dot. art. 14 ust. 1 ustawy)	Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej BONA FDIES w Katowicach	Wskazane przepisy projektu ustawy są naszym zdaniem niekonsekwentne. Z jednej strony art. 5 ust. 4b wskazuje na możliwość „zastąpienia całości lub części wkładów rzeczowych i osobowych, o których mowa w ust. 4a, środkami finansowymi własnymi lub środkami finansowymi pochodzącymi z innych źródeł”. Jednocześnie art. 14 ust. 1 pkt 5b odnosi się do „dodatkowych środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł przeznaczonych na realizację zadania publicznego”, przy czym przepis ten odnosi się do środków o których mowa w art. 5 ust. 4b, a zatem winien wspominać o środkach finansowych, które zastąpiły całość lub część wkładów rzeczowych i osobowych. Powyższa niekonsekwencja wskazuje jednakże na potrzebę uregulowania w art. 5 ust. 4b możliwości wydatkowania dodatkowych środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł przez organizację, obok przeznaczanych na realizację zadania publicznego wkładów rzeczowych i osobowych, a nie tylko zastępowania tych wkładów rzeczowych i osobowych środkami finansowymi. Wobec powyższego, proponujemy zmienić treść art. 5 ust. 4b ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na następującą: „W ofercie realizacji zadania publicznego, o której mowa w art. 14, organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, może dokonać zastąpienia całości lub części wkładów rzeczowych i osobowych, o których mowa w ust. 4a, środkami finansowymi	Uwaga częściowo uwzględniona. Odnosnie do uwag dotyczących sposobu sformułowania propozycji przepisów art. 5 ust. 4–4b ustawy o działalności pożytku publicznego – stanowisko analogiczne jak w poz. 9 tabeli. Odnosnie do zaproponowanego brzmienia art. 5 ust. 4b o działalności pożytku publicznego – w ocenie projektodawcy wystarczające jest przesądzenie w ustawie, że wkłady rzeczowe lub osobowe mogą być zastępowane środkami finansowymi w całości lub w części. To założenie gwarantuje, że organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego ma swobodę w wyborze środków zapewniających realizację zadania publicznego. W oparciu o projektowane regulacje organizacja lub podmiot może zdecydować, że w celu realizacji danego zadania zapewni wyłącznie wkład rzeczowy, wyłącznie wkład osobowy lub oba rodzaje tych wkładów. Może również zdecydować o zastąpieniu jednego z tych wkładów lub obu z nich środkami finansowymi. Zastąpienie może również dotyczyć wyłącznie części tych wkładów, co oznacza że w danym przypadku organizacja lub podmiot zapewni przykładowo zarówno określoną część wkładu rzeczowego lub osobowego, jak i środki finansowe. W ocenie projektodawcy powyższe rozwiązanie realizuje postulat wyrażony w uwadze, przy czym nie wprowadza określenia o „środkach finansowych wydatkowanych dodatkowo obok wkładów rzeczowych i osobowych”, które może być mylące.

			własnymi lub środkami finansowymi pochodzącymi z innych źródeł lub określić planowane wydatkowanie środków finansowych własnych lub pochodzących z innych źródeł na realizację zadania publicznego, które wydatkowane będą obok wkładów rzeczowych i osobowych, o których mowa w ust. 4a.”. W powyższym kontekście treść zmienianego art. 14 ust. 1 pkt 5b ustawy winna brzmieć: „w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 4 pkt 3, informację o planowanej wysokości środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł przeznaczonych na realizację zadania publicznego, o których mowa w art. 5 ust. 4b, a które będą zastępować całość lub część wkładów rzeczowych i osobowych lub wydatkowane będą obok tychże wkładów”.	
18.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	Federacja Polskich Banków Żywności	Wątpliwości natury konstytucyjnej i legalizmu: Propozycja dodania art. 5a ust. 6, który arbitralnie przesądza, że programy współpracy JST z NGO nie są aktami prawa miejscowego, jest niezgodna z zasadami prawidłowej legislacji i stoi w kolizji z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP. O kwalifikacji aktu prawnego decyduje jego merytoryczna treść (zawieranie norm generalnych i abstrakcyjnych), a nie ustawowa deklaracja jego statusu. Ryzyko osłabienia statusu programów: Rozwiązanie to może osłabić wypracowane gwarancje prawne dla sektora pozarządowego, wynikające z wyższego statusu programów jako aktów prawa miejscowego. Warto dodać, że współcześnie w orzecznictwie sądów administracyjnych i organów nadzoru (województw), wydaje się przeważać kwalifikacja programów jako aktów prawa miejscowego (zawsze wykonywana ad casum). Wydaje się też, że taka kwalifikacja lepiej sprzyja transparentności i rozliczalności programów współpracy, jako podstaw dialogu i kooperacji 3 sektora z JST. Rekomendacja: Należy zrezygnować z dodawania art. 5a ust. 6. W celu wyeliminowania wątpliwości na rzecz pozbawienia statusu aktów prawa miejscowego niezbędne jest dokonanie zmian w zakresie merytorycznym obowiązkowej treści programów współpracy	Uwaga uwzględniona. Projektodawca odstąpił od wprowadzania projektowanej zmiany. Przewiduje się przeprowadzenie pogłębionej analizy prawnej przedmiotowego zagadnienia, w ramach której w szczególności zostanie dokonana ocena podnoszonych wątpliwości w zakresie zgodności projektowych regulacji z ustawą zasadniczą, jak również rozważona zostanie propozycja wprowadzenia zmian w zakresie merytorycznej treści programów współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, określonej w ustawie o działalności pożytku publicznego. Ewentualne zmiany dotyczące wskazanych programów współpracy będą mogły zostać uwzględnione w ramach prac nad planowaną kolejną nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.

			(art. 5a ust. 4 i 5), tak aby nie zawierały one potencjalnie norm o charakterze norm generalnych i abstrakcyjnych, skierowanych do adresatów spoza struktury administracji.	
19.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	W art. 5a po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. Programy współpracy, o których mowa w ust. 1 i 2, są aktami prawa miejscowego.”. Uzasadnienie: Celem proponowanej zmiany jest podniesienie rangi prawnej programów współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi. Ustanowienie programów współpracy aktami prawa miejscowego jest kluczowe dla wzmocnienia istoty społeczeństwa obywatelskiego i zagwarantowania rzeczywistego partnerstwa między administracją a sektorem pozarządowym. Dokument, który jest jedynie uchwałą o charakterze wewnętrznym, może być łatwo modyfikowany lub ignorowany, co podważa zaufanie i stabilność współpracy. Przyznanie mu rangi aktu prawa miejscowego zapewnia natomiast trwałość, transparentność i przewidywalność regulacji, na które mogą powoływać się zarówno organizacje, jak i mieszkańcy. Przywrócenie programom współpracy ich istotnego znaczenia, które mogą utracić, jeśli nie będą aktami prawa miejscowego, zapewni: 1) jednoznaczne określenie statusu prawnego programu wyeliminuje rozbieżności interpretacyjne i zapewni stabilne ramy dla współpracy; 2) podniesienie rangi programu do rangi aktu prawa miejscowego formalnie uznaje organizacje pozarządowe za pełnoprawnych partnerów w realizacji polityk publicznych; 3) organizacje pozarządowe zyskają trwałą podstawę prawną do planowania swojej działalności i aplikowania o środki publiczne w ramach otwartych konkursów ofert. Proponowana zmiana nie generuje dodatkowych kosztów budżetowych, a przyczyni się do zwiększenia efektywności wydatkowania środków publicznych poprzez stworzenie bardziej przejrzystych i stabilnych zasad ich dystrybucji. Zapewni to także	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 18 tabeli.

			lepszego wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych na poziomie lokalnym.	
20.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	Fundacja trzeci.org	Opiniujemy negatywnie. Nie przedstawiono uzasadnienia dla wprowadzenia zmiany w tym zakresie. Trudno określić czy ta akurat ustawa powinna w sposób arbitralny stanowić o tym, czy jakiś dokument jest lub nie jest aktem prawa miejscowego. Z jednej strony zrozumiałe jest, że może to upraszczać proces uchwalania programów współpracy, z drugiej strony może ograniczać nadzór nad sposobem i zakresem ich tworzenia. Z trzeciej strony powinny to być dokumenty, które mają pewną dowolność kształtowania ich struktury, zgodnie z założeniem w drodze uzgodnień, konsultacji stron tworzących. Sugeruje się szerszą dyskusję na temat zapisów dotyczących zasad tworzenia programów współpracy określonych ustawą.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 18 tabeli.
21.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	Kooperatywa Mosty Perspektyw Kalisz Pomorski	Nie uznając programów współpracy za akty prawa miejscowego, pomniejszamy ich wartość. Trzeba zwiększyć znaczenie programów współpracy i by wiadomo było, kiedy uchwałodawca projektując program, łamie prawo. Rozwiązaniem jest wzmacnianie roli tego dokumentu, a nie jego dalsze deprecjonowanie.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 18 tabeli.
22.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych Forum Darczyńców w Polsce	Negatywnie oceniamy propozycję zadekretowania, że programy współpracy nie są aktem prawa miejscowego (zmiany w art. 5a ustawy). Problem dotyczy głównie samorządów i relacji z nadzorem (województwa), który uznając programy za prawo miejscowe może próbować w nie ingerować. Dla organizacji raz może być to ingerencja korzystna, innym razem nie. Jednak nie uznając programów współpracy za akty prawa miejscowego, pomniejszamy ich wartość. Trzeba doprecyzować zapisy ustawy tak, aby zwiększyć znaczenie programów współpracy i by wiadomo było, kiedy uchwałodawca projektując program, łamie prawo. Rozwiązaniem jest wzmacnianie roli tego dokumentu, a nie jego dalsze deprecjonowanie.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 18 tabeli.
23.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS	Nie zgadzamy się z propozycją, aby programy współpracy nie były aktami prawa miejscowego. Rozwiązanie to obniża ich rangę i ogranicza możliwość kontroli. Ponadto o byciu aktem prawa miejscowego decyduje jego charakter a nie zapis ustawowy.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 18 tabeli.

24.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych ZaFOS	Wnosimy o ponowne rozważenie tej zmiany. Uzasadnienie: Pozbawienie programu charakteru aktu prawa miejscowego może osłabić jego znaczenie i ograniczyć możliwość dochodzenia jego realizacji przez organizacje. Projektowana zmiana polegająca na pozbawieniu programu współpracy statusu aktu prawa miejscowego budzi istotne wątpliwości. Program współpracy, choć nie ma charakteru regulacyjnego, pełni funkcję strategiczną i operacyjną – wyznacza priorytety, zasady finansowania, tryby współpracy oraz mechanizmy konsultacji między administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Dotychczasowy status aktu prawa miejscowego zapewniał mu rangę dokumentu wiążącego, umożliwiającego dochodzenie jego realizacji oraz odwoływanie się do jego zapisów w postępowaniach administracyjnych i sądowych. Pozbawienie programu tej rangi może prowadzić do jego marginalizacji, traktowania jako dokumentu fakultatywnego lub niewiążącego, co osłabia pozycję organizacji pozarządowych w relacjach z administracją, zwłaszcza na poziomie lokalnym. Może to również ograniczyć możliwość skutecznego egzekwowania zapisanych w nim zobowiązań, co stoi w sprzeczności z ideą partnerstwa publiczno-społecznego. W przypadku utrzymania projektowanej zmiany, konieczne byłoby wprowadzenie dodatkowych gwarancji proceduralnych, które zabezpieczą organizacje przed arbitralnością i zapewnią realny wpływ na kształt oraz realizację programów współpracy.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 18 tabeli.
25.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5d ustawy)	Federacja Mazovia	Zamiast Dnia Społeczeństwa Obywatelskiego powinien zostać ustanowiony Dzień Organizacji Pozarządowych, który przypada 27 lutego – jako Międzynarodowy Dzień Organizacji Pozarządowych, który jest honorowany m.in. przez Unię Europejską.	Uwaga nieuwzględniona. Projektowany przepis art. 5d ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zakłada ustanowienie Dnia Społeczeństwa Obywatelskiego, a nie Dnia Organizacji Pozarządowych. Społeczeństwo obywatelskie jest pojęciem znacznie szerszym znaczeniowo i może być odnoszone do działalności ogółu organizacji obywatelskich w Polsce, a nie wyłącznie do działalności organizacji pozarządowych w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego. Wybór

				dnia 24 kwietnia jako daty obchodów Dnia Społeczeństwa Obywatelskiego został szczegółowo uargumentowany w uzasadnieniu projektu ustawy. W ocenie projektodawcy nie jest zasadne zrównywanie tego dnia z Międzynarodowym Dniem Organizacji Pozarządowych.
26.	Np. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. np. 5d ustawy)	Kooperatywa Mosty Perspektyw Kalisz Pomorski Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych Forum Darczyńców w Polsce	Zwracamy uwagę na arbitralny wybór daty Dnia Społeczeństwa Obywatelskiego. Powiązanie tego święta z uchwaleniem ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nie jest wystarczająco uzasadnione. „Konstytucja organizacji pozarządowych”, jak często nazywa się ustawę o pożytku, była (i jest) w gruncie rzeczy ustawą regulującą głównie zasady współpracy administracji z organizacjami pozarządowymi, wyróżniającą status pożytku oraz kształtującą zasady korzystania ze wsparcia wolontariuszy. Społeczeństwo obywatelskie to szerokie pojęcie i mimo, że organizacje pozarządowe można uznać za jeden z kluczowych przejawów aktywności społeczeństwa obywatelskiego, to nie ogranicza się ono wyłącznie do tego typu aktywności (a już szczególnie nie ogranicza się do współdziałania z administracją). Można wskazać kilka innych ustaw „obywatelskich” (jak np. ustawę o obywatelskiej inicjatywie ustawodawczej czy o petycjach), które powiązane są z aktywnością obywatelską – nie wspominając już o datach historycznych. Wybór 24 kwietnia wydaje się więc mocno nieprzemyślany.	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca podziela uwagi dotyczące znacznie szerszego znaczeniowo pojęcia społeczeństwo obywatelskie, które powinno być odnoszone do działalności ogółu organizacji obywatelskich w Polsce, a nie wyłącznie do działalności organizacji pozarządowych w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego. Niemniej, w ocenie projektodawcy, wybór dnia 24 kwietnia jako daty obchodów Dnia Społeczeństwa Obywatelskiego, nie jest równoznaczny z postrzeganiem go wyłącznie z perspektywy działalności pożytku publicznego. Wybór ten został szczegółowo uargumentowany w uzasadnieniu projektu ustawy.
27.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5d ustawy)	Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych Splot Stowarzyszenie Klon/Jawor	Wskazanie, że 24 kwietnia ma być Dniem Społeczeństwa Obywatelskiego (nowy art. 5d) nie jest w naszej opinii wystarczająco uzasadnione. Powiązanie tego święta z datą uchwalenia ustawy o działalności pożytku publicznego sugeruje, że działania społeczeństwa obywatelskiego ograniczają się do tego co opisuje ustawa (współpraca z administracją, organizacje pozarządowe i organizacje pożytku, wolontariat). Społeczeństwo obywatelskie to bardzo szerokie pojęcie zawierające wiele rodzajów aktywności obywatelskiej. Chociaż uważamy, że organizacje pozarządowe są jednym z najważniejszych przejawów tej aktywności, to nie wydaje się, żeby kluczowa dla nich ustawa o pożytku była aktem prawnym o wystarczającym zakresie i randze, spełniającą funkcję naczelnego symbolu dla społeczeństwa obywatelskiego.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 25 i 26 tabeli.

			Należy tu też wspomnieć, że mamy już podobne święto – 27 lutego Światowy Dzień Organizacji Pozarządowych. Być może jest to jedna z alternatywnych dat, które można rozważyć. Ponadto sądzymy, że rzeczywiste potrzeby organizacji pozarządowych nie sprowadzają się do nowych odznak i świąt, a do systemowego spojrzenia na zasady współpracy finansowej opisane w ustawie o pożytku, w tym w szczególności zasady zlecania zadań publicznych. Oczekiwalibyśmy, że ustawodawca pochyli się bardziej nad tymi właśnie zagadnieniami.	
28.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5c ustawy)	Federacja Mazowia	Rezygnacja z Odznaki Honorowej za Zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego na rzecz powołania Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego do nominowania kandydatur do Krzyża Zasługi.	Uwaga nieuwzględniona. Krzyż Zasługi jest jednym z odznaczeń przyznawanych na podstawie ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2023 r. poz. 2053). Jest przyznawany osobom, które położyły zasługi dla państwa lub obywateli spełniając czyny przekraczające zakres ich zwykłych obowiązków, a przynoszące znaczną korzyść państwu lub obywatelom. Może być nadany również za ofiarną działalność publiczną, ofiarne niesienie pomocy oraz działalność charytatywną. Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadaje odznaczenia z własnej inicjatywy lub na wniosek m.in. Prezesa Rady Ministrów, ministrów, kierowników urzędów centralnych oraz wojewodów. Należy zauważyć, że Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, zgodnie z art. 147 i art. 149 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jest członkiem Rady Ministrów, do którego stosuje się odpowiednio przepisy odnoszące się do ministra kierującego działem administracji rządowej. Tym samym jest on uprawnionych do występowania z wnioskiem o nadanie Krzyża Zasługi. W ocenie projektodawcy możliwość przyznawania przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego odznaki „Za Zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego” w żaden sposób nie koliduje z wynikającym z ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach uprawnieniem Przewodniczącego do występowania z wnioskiem o Krzyż Zasługi.

29.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ustawy)	Kooperatywa Mosty Perspektyw Kalisz Pomorski	Odznaka Honorowa za Zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego (nowy art. 5e ustawy) nie powinna być przyznawana przez administrację (Przewodniczącego Komitetu). Kontrowersyjne wydaje nam się, że ocenie administracji mają podlegać akurat właśnie zasługi dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z art. 1a ustawy o działalności pożytku publicznego Komitet do spraw Pożytku Publicznego jest organem administracji rządowej właściwym w sprawach pożytku publicznego i wolontariatu, w tym programowania, koordynowania i organizowania współpracy organów administracji publicznej i podmiotów działających w sferze pożytku publicznego. Przedmiotem prac Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, a tym samym kierującego nim Przewodniczącego, są nie tylko stricte sprawy dotyczące pożytku publicznego, ale szerzej – ogół zagadnień związanych z programowaniem, koordynowaniem i organizowaniem współpracy podmiotów działających w sferze pożytku publicznego. Kwestie te obejmują również funkcjonowanie III sektora oraz zagadnienia związane z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego będzie zatem nadawał odznakę za zasługi w obszarze, który pozostaje w jego kompetencji.
30.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ustawy)	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych Forum Darczyńców w Polsce	Uważamy, że zaproponowana w projekcie Odznaka Honorowa za Zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego (nowy art. 5e ustawy) nie powinna być przyznawana przez administrację (Przewodniczącego Komitetu). Kontrowersyjne wydaje nam się, że ocenie administracji mają podlegać akurat właśnie zasługi dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Administracja może doceniać zasługi dla rozwoju kraju lub dla rozwoju współpracy. Jest wiele bardziej wymiernych działań, za które administracja rządowa mogłaby nagradzać społeczników, ale wydaje się, że ocena na ile dane działania przyczyniają się do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, nie leży w kompetencji członka rządu jakim jest Przewodniczący.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 29 tabeli.
31.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ustawy)	Związek Stowarzyszeń Centrum Aktywności	Wnosimy o rozszerzenie grupy podmiotów mających możliwość wnioskowania do Przewodniczącego Komitetu o nadanie Odznaki Honorowej za Zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego o grupę 10 podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Uzasadnienie:	Uwaga uwzględniona. Projektowany przepis art. 5e ustawy o działalności pożytku publicznego w zakresie określenia katalogu podmiotów, które będą mogły występować z wnioskiem o nadanie odznaki „Za zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego”, został zmieniony. Przepis będzie przewidywał, że odznaka będzie mogła być nadana:

			Wzmocnienie społecznego charakteru Odznaki – Odznaka ma honorować szczególne zasługi dla społeczeństwa obywatelskiego, dlatego również proces nominacyjny powinien odzwierciedlać ideę partycypacji i otwartości. Ograniczenie możliwości składania wniosków wyłącznie do Rady i Przewodniczącego nie oddaje w pełni tej idei. Docenienie inicjatyw lokalnych i oddolnych – to właśnie lokalne podmioty najlepiej znają osoby, które w swoich społecznościach wnoszą realny wkład w rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Poszerzenie kręgu wnioskodawców pozwoli na zgłaszanie kandydatów mniej widocznych na szczeblu centralnym, a równocześnie zasługujących na uhonorowanie. Ograniczenie centralizacji i zapewnienie pluralizmu – szersze uprawnienia w zakresie wnioskowania zmniejszają ryzyko nadmiernej centralizacji decyzji oraz wzmacniają pluralistyczny charakter procesu wyróżniania. Wiarygodność i przejrzystość – udział szerokiego grona uprawnionych w procesie nominacyjnym buduje zaufanie do instytucji Odznaki i podkreśla, że jest ona przyznawana w imieniu całego sektora obywatelskiego, a nie jedynie przez organy centralne. Większa różnorodność kandydatów – dzięki temu rozwiązaniu możliwe będzie uhonorowanie osób działających w różnych środowiskach: od wolontariatu, przez kulturę i edukację, po ekonomię społeczną. Brak ryzyka proceduralnego – ostateczna decyzja o nadaniu Odznaki pozostaje w gestii Przewodniczącego Komitetu, po zasięgnięciu opinii Rady, co gwarantuje stabilność i transparentność całej procedury. Proponowane rozwiązanie zwiększy reprezentatywność procesu nominacyjnego, podniesie prestiż Odznaki oraz będzie spójne z ideą społeczeństwa obywatelskiego, które charakteryzuje się różnorodnością i szerokim udziałem obywateli.	1) z inicjatywy własnej Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego; 2) na wniosek Rady Działalności Pożytku Publicznego; 3) na wniosek co najmniej 10 organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego. Jednocześnie, zgodnie z uwagą zgłoszoną przez Rządowe Centrum Legislacji, zrezygnowano z wprowadzania obowiązku zasięgania przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego w przypadku występowania z własną inicjatywą przyznania odznaki.
32.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o zmianę słowa „jawna” na „udostępniana w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu, o którym mowa w ust. 9”.	Uwaga nieuwzględniona. W związku z uwzględnieniem uwagi Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych zgłoszonej w ramach opiniowania

	(dot. art. 5e ust. 11 ustawy)		Żeby jawność była konkretnie zrealizowana, właściwe jest określenie miejsca, w którym ewidencja będzie dostępna. Biuletyn Informacji Publicznej jako ujednolicony system stron internetowych, stworzony w celu powszechnego udostępniania informacji publicznej, jest właściwym miejscem.	projektodawca odstąpił od wprowadzenia w ustawie o działalności pożytku publicznego projektowanego ust. 11 w art. 5e.
33.	Art. 1 pkt 5 lit. b projektu ustawy (dot. art. 14 ust. 1 pkt 5a i 5b ustawy)	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych ZaFOS	Wnosimy o wykreślenie tego punktu. Uzasadnienie: Wprowadzenie takiego wymogu na etapie ogłoszenia konkursu może zniechęcać organizacje do aplikowania i prowadzić do nierównego traktowania podmiotów. Projektowany art. 14 ust. 1 pkt 5 przewiduje, że ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać „oczekiwany wkład osobowy lub rzeczowy organizacji pozarządowej w realizację zadania publicznego”. Wprowadzenie wymogu określania oczekiwanego wkładu własnego już na etapie ogłoszenia konkursu może skutecznie zniechęcać organizacje do aplikowania, zwłaszcza te o ograniczonych zasobach. W praktyce może to prowadzić do wykluczenia mniejszych, lokalnych podmiotów, które nie są w stanie zadeklarować wkładu rzeczowego lub osobowego, mimo że posiadają kompetencje merytoryczne do realizacji zadania. Brak precyzyjnych kryteriów określania „oczekiwanego wkładu” otwiera pole do uznaniowości ze strony ogłaszających konkursy. Może to prowadzić do sytuacji, w której organizacje są oceniane nie na podstawie jakości oferty, lecz na podstawie deklarowanych zasobów, co narusza zasadę równego traktowania. Państwo i samorząd powinny wspierać działania obywatelskie, a nie przerzucać na organizacje ciężar finansowy lub organizacyjny realizacji zadań publicznych. Wymóg wkładu własnego w ogłoszeniu konkursowym może być odbierany jako warunek wstępny, który nie uwzględnia realiów funkcjonowania sektora pozarządowego. W sektorze przedsiębiorstw wkład własny jest naturalnym elementem inwestycji, jednak organizacje pozarządowe nie działają dla zysku i nie dysponują kapitałem operacyjnym w rozumieniu komercyjnym. Ich zasoby są często niestabilne, oparte na	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 i 9 tabeli.

			wolontariacie i darowiznach, co czyni wymóg wkładu własnego nieadekwatnym. Wnosimy o wykreślenie art. 14 ust. 1 pkt 5 z projektu ustawy. Konkursy ofert powinny być dostępne dla wszystkich organizacji, niezależnie od ich zasobów rzeczowych czy osobowych, a ocena ofert powinna opierać się na merytorycznej jakości proponowanych działań.	
34.	Art. 1 pkt 5 lit. b projektu ustawy (dot. art. 14 ust. 1 pkt 5a i 5b ustawy)	Wspólnota Związków Organizacji Społecznych WRZOS	Propozycja nowelizacji (art. 14 ust. 1 pkt 5; zmiana w zakresie ogłoszenia otwartego konkursu ofert). Wnosimy o wykreślenie tego punktu. Uzasadnienie: Wprowadzenie takiego wymogu na etapie ogłoszenia konkursu może zniechęcać organizacje do aplikowania i prowadzić do nierównego traktowania podmiotów. Projektowany art. 14 ust. 1 pkt 5 przewiduje, że ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać „oczekiwany wkład osobowy lub rzeczowy organizacji pozarządowej w realizację zadania publicznego”. Wspólnota Związków Organizacji Społecznych WRZOS wnosi o wykreślenie tego punktu jako nieproporcjonalnego i niezgodnego z zasadami równego dostępu do środków publicznych. Wprowadzenie wymogu określania oczekiwanego wkładu własnego już na etapie ogłoszenia konkursu może skutecznie zniechęcać organizacje do aplikowania, zwłaszcza te o ograniczonych zasobach. W praktyce może to prowadzić do wykluczenia mniejszych, lokalnych podmiotów, które nie są w stanie zadeklarować wkładu rzeczowego lub osobowego, mimo że posiadają kompetencje merytoryczne do realizacji zadania. Brak precyzyjnych kryteriów określania „oczekiwanego wkładu” otwiera pole do uznaniowości ze strony ogłaszających konkursy. Może to prowadzić do sytuacji, w której organizacje są oceniane nie na podstawie jakości oferty, lecz na podstawie deklarowanych zasobów, co narusza zasadę równego traktowania. Państwo i samorząd powinny wspierać działania obywatelskie, a nie przerzucać na organizacje ciężar finansowy lub organizacyjny realizacji zadań publicznych. Wymóg wkładu własnego	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 i 9 tabeli.

			w ogłoszeniu konkursowym może być odbierany jako warunek wstępny, który nie uwzględnia realiów funkcjonowania sektora pozarządowego. W sektorze przedsiębiorstw wkład własny jest naturalnym elementem inwestycji, jednak organizacje pozarządowe nie działają dla zysku i nie dysponują kapitałem operacyjnym w rozumieniu komercyjnym. Ich zasoby są często niestabilne, oparte na wolontariacie i darowiznach, co czyni wymóg wkładu własnego nieadekwatnym. Wnosimy o wykreślenie art. 14 ust. 1 pkt 5 z projektu ustawy. Konkursy ofert powinny być dostępne dla wszystkich organizacji, niezależnie od ich zasobów rzeczowych czy osobowych, a ocena ofert powinna opierać się na merytorycznej jakości proponowanych działań.	
35.	Art. 1 pkt 5 lit. b projektu ustawy (dot. art. 14 ust. 1 pkt 5b ustawy)	Federacja Polskich Banków Żywności	Niespójność redakcyjna i komplikacja: W art. 14 ust. 1 pkt 5b, odnoszącym się do zlecania zadań przez JST, użycie sformułowania o „planowanej wysokości dodatkowych środków finansowych” jest niespójne z art. 5 ust. 4b, który reguluje zastępowanie wkładu niefinansowego środkami finansowymi. Niejasność co do natury środków (uzupełniające czy zastępujące) zwiększy niepewność prawną i komplikuje proces oceny ofert. Rekomendacja: Wymagana jest korekta redakcyjna art. 14 ust. 1 pkt 5b, polegająca na usunięciu wyrazu „dodatkowych” lub/i doprecyzowaniu a przede wszystkim zachowaniu pełnej zgodności z planowaną w art. 5 zmianą, mającą wprowadzić autonomię decyzji organizacji co do rodzaju wkładu własnego. Problem art. 15: Ponadto zwracamy uwagę, że brak odpowiednich zmian w art. 15 może stać w przeszkodzie, powodując ujemne następstwa dla organizacji, które wybiorą zmianę rodzaju wkładu na niefinansowy wg nowych regulacji. Rekomendacja: Dostosowanie redakcji kryteriów oceny oferty w art. 15 tak by uniknąć jakichkolwiek negatywnych konsekwencji dla organizacji	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 9 tabeli.

			korzystających z możliwości wyboru wkładu rzeczowego lub osobowego, zamiast finansowego.	
36.	Art. 1 pkt 6 projektu ustawy (dot. art. 19a ustawy)	Fundacja trzeci.org	Opiniujemy negatywnie. Negatywna ocena wynika z konieczności wprowadzenia kompleksowej zmiany we wszystkich określonych ustawą procedurach zlecania zadań, a nie punktowej ich modyfikacji. Zmiana mogłaby obejmować m.in.: zwiększenie elastyczności stosowania trybów, wprowadzenie nowych form rozliczeń np. ryczałtowych, trybów negocjacyjnych. Pozytywnie oceniamy w tym zakresie propozycję wypracowaną w grupie roboczej ds. uproszczeń prawnych dla organizacji społecznych przy Przewodniczącym Komitecie ds. Pożytku Publicznego. Są to kierunki, które wprowadzają rzeczywistą zmianę jakościową w zakresie zasad realizacji zadań publicznych.	Uwaga wyjaśniona. Cel wprowadzenia proponowanych regulacji został szczegółowo omówiony w uzasadnieniu projektu ustawy. Projektodawca podtrzymuje przedstawioną w nim argumentację. Należy jednak wskazać, że w wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych zarówno w ramach uzgodnień projektu ustawy, jak i konsultacji publicznych i opiniowania, projektodawca odstąpił od wprowadzenia zmiany w ust. 5 oraz dodania ust. 7a w art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego. Jednocześnie projektodawca informuje, że ewentualne inne zmiany w obszarze projektowanych regulacji będą stanowić przedmiot analiz w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.
37.	Art. 1 pkt 6 projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7 ustawy)	Federacja Mazowia	Zwiększenie wartości środków finansowych przekazywanych w trybie art. 19a z 20% do 30% to zwiększenie samowolki rządzących. Postulujemy utrzymanie 20%, aby reszta była przekazywana w trybie konkursowym.	Uwaga nieuwzględniona. Podniesienie wysokości limitu środków finansowych przyznawanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w trybie tzw. „małych grantów”, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego, z 20% do 30% ogółu dotacji planowanych w roku budżetowym na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, ma zapewnić jednostkom samorządu terytorialnego większą elastyczność działania i sprawność wydatkowania posiadanych na ten cel środków. Zmiana ta jest również wprost związana ze zmianami wprowadzanymi w art. 19 ust. 1 pkt 1 i ust. 6 ustawy o działalności pożytku publicznego, które przewidują podniesienie wysokości dofinansowania lub finansowania w przypadku realizacji zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym do kwoty 20 000 zł oraz możliwości przekazania tej samej organizacji pozarządowej lub temu samemu podmiotowi wymienionemu w art. 3 ust. 3 tej ustawy w danym roku kalendarzowym łącznej

				kwoty środków finansowych w wysokości nieprzekraczającej 40 000 zł. Należy zauważyć, że brak wprowadzenia projektowanej zmiany, szczególnie w przypadku mniejszych jednostek samorządu terytorialnego, z ograniczonym budżetem, mogłyby wiązać się z niemożnością skorzystania w pełnym zakresie ze zmian przewidzianych w regulacjach dotyczących tzw. „małych grantów”. W tym aspekcie proponowana zmiana ma również charakter dostosowujący.
38.	Art. 1 pkt 6 lit. c i e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 6 i 7aa ustawy)	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych ZaFOS	Wnosimy o zapewnienie przejrzystości mechanizmów. Uzasadnienie: Projekt przewiduje podniesienie limitów finansowania zadań publicznych realizowanych w trybie uproszczonym (art. 19a ust. 6 i 7aa), co z jednej strony może ułatwić dostęp do środków publicznych dla mniejszych organizacji, ale z drugiej strony niesie ryzyko nadużyć systemowych. Choć zwiększenie limitów kwotowych jest postulatem środowiska i zasługuje na poparcie, należy zwrócić uwagę na potencjalne konsekwencje dla przejrzystości i równości procedur. Zwiększenie maksymalnej wartości zadania realizowanego bez konkursu może prowadzić do sytuacji, w której jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty zlecające będą preferować tryb uproszczony kosztem otwartych konkursów ofert. W skrajnych przypadkach może to skutkować pomijaniem procedur konkursowych, ograniczeniem konkurencyjności i przejrzystości, a także faworyzowaniem wybranych organizacji. Taki mechanizm może osłabiać zaufanie do systemu finansowania zadań publicznych i prowadzić do nieformalnych praktyk, które trudno poddać kontroli społecznej. Dlatego podniesienie limitów powinno iść w parze z wprowadzeniem dodatkowych zabezpieczeń – takich jak obowiązek uzasadnienia wyboru trybu uproszczonego, publikacja informacji o złożonych ofertach i ich ocenie, oraz monitorowanie częstotliwości stosowania tego trybu przez poszczególne jednostki. Warto również rozważyć wprowadzenie rocznego limitu łącznej kwoty środków przekazywanych w tym trybie przez daną	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 36 i 37 tabeli.

			instytucję, aby zachować proporcje między zadaniami zlecanymi konkursowo a tymi realizowanymi w trybie uproszczonym.	
39.	Art. 1 pkt 6 projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS	Nasze wątpliwości budzi dopuszczenie do konkursów tzw. uproszczonych wzorów ofert. Takie rozwiązanie spowoduje, że oceniający wnioski nie będą mogli stosować wymaganych przez prawo kryteriów oceny.	Uwaga uwzględniona. W wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych zarówno w ramach uzgodnień projektu ustawy, jak i konsultacji publicznych i opiniowania, projektodawca odstąpił od wprowadzenia zmiany polegającej na dodaniu ust. 7aa w art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego. Zagadnienie dotyczące możliwości stosowania uproszczonych wzorów ofert i sprawozdań z realizacji zadania publicznego w przypadku zlecenia realizacji zadań w trybie otwartego konkursów ofert oraz w trybach, o których mowa w art. 11a–11c ustawy o działalności pożytku publicznego, zostanie poddane szczegółowej analizie w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.
40.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Federacja Mazowia	Propozycja użycia uproszczonych wzorów wniosków, stosowanych teraz wyłącznie do małych grantów czyli w trybie pozakonkursowym, do mniejszych zleceń (nie przekraczających 60 tys. zł) w trybach konkursowych jest pomysłem irracjonalnym ze względu na konieczność przeprowadzenia rzetelnej oceny. Natomiast może być stosowana w konkursach na zlecenie zadań do wartości 10 000 zł.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 39 tabeli.
41.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Fundacja trzeci.org	Opiniujemy negatywnie. Negatywna ocena wynika z konieczności wprowadzenia kompleksowej zmiany we wszystkich określonych ustawą procedurach zlecenia zadań, a nie punktowej ich modyfikacji. Zmiana mogłaby obejmować m.in.: zwiększenie elastyczności stosowania trybów, wprowadzenie nowych form rozliczeń np. ryczałtowych, trybów negocjacyjnych. Pozytywnie oceniamy w tym zakresie propozycję wypracowaną w grupie roboczej ds. uproszczeń prawnych dla organizacji społecznych przy Przewodniczącym Komitecie ds. Pożytku Publicznego. Są to kierunki, które wprowadzają rzeczywistą zmianę jakościową w zakresie zasad realizacji zadań publicznych. Ponadto należy wskazać, że proponowana treść zmiany polegająca na połączeniu procedur z dwóch różnych trybów będzie komplikować	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 39 tabeli.

			przeprowadzenie procedury otwartego konkursu ofert np. w zakresie oceny złożonych ofert.	
42.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Kooperatywa Mosty Perspektyw Kalisz Pomorski Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych Forum Darczyńców w Polsce	Negatywnie oceniamy propozycję dopuszczenia do konkursów tzw. uproszczonych wzorów (zmiana w art. 19a dodanie po ust. 7a ustępu 7aa). Taki zabieg spowoduje, że osoby oceniające wnioski w konkursach ofert nie będą w stanie zastosować kryteriów oceny (wymaganych przez przepisy).	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 39 tabeli.
43.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych Splot	Propozycja dopuszczenia do konkursów tzw. uproszczonych wzorów (zmiana w art. 19a dodanie po ust. 7a ustępu 7aa): 1. to naszym zdaniem, de facto wprowadzenie „boczną furtką” innego, kolejnego trybu zlecania zadań publicznych tyle, że bez całej procedury, która by to umożliwiła, a to oznacza chaos po obu stronach: i administracji i organizacji pozarządowych; 2. spowoduje również, że osoby oceniające wnioski w konkursach ofert nie będą w stanie zastosować kryteriów oceny z ustawy o pożytku. Otwarty konkurs ofert zakłada konkurencyjność ofert, trudno oceniać w oparciu o ustawowe kryteria i porównywać złożone oferty między sobą, jeśli nie będą zawierać niezbędnych do tego informacji, a zastosowanie uproszczonych formularzy do tego doprowadzi. Spowoduje to duże zamieszanie i wpłynie negatywnie na kształt konkursów.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 39 tabeli.
44.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Stowarzyszenie Klon/Jawor	Propozycja dopuszczenia do konkursów tzw. uproszczonych wzorów (zmiana w art. 19a dodanie po ust. 7a ustępu 7aa): 1. to naszym zdaniem, de facto wprowadzenie „boczną furtką” innego, kolejnego trybu zlecania zadań publicznych tyle, że bez całej procedury, która by to umożliwiła, a to oznacza chaos po obu stronach: i administracji i organizacji pozarządowych;	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 39 tabeli.

			2. spowoduje również, że osoby oceniające wnioski w konkursach ofert nie będą w stanie zastosować kryteriów oceny z ustawy o pożytku. Spowoduje to duże zamieszanie i wpłynie negatywnie na kształt konkursów.	
45.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o dopisanie w nowym ustępie 7aa zdania „Program współpracy, o którym mowa w art. 5a ust. 1 i 2, może podwyższyć tę kwotę.”. Słuszny jest kierunek w postaci poszerzenia zakresu uproszczonych sprawozdań, warto jednak dać samorządom jeszcze szersze możliwości uproszczeń, zgodnie z zasadą pomocniczości i decentralizacji.	Uwaga nieuwzględniona. W wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych zarówno w ramach uzgodnień projektu ustawy, jak i konsultacji publicznych i opiniowania, projektodawca odstąpił od wprowadzenia zmiany polegającej na dodaniu ust. 7aa w art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego. Tym samym uwaga stała się bezprzedmiotowa. Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że propozycja możliwości wprowadzenia w programie współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego zmiany kwoty uprawniającej do skorzystania z uproszczonego wzoru oferty i sprawozdania z realizacji zadania publicznego jest niedopuszczalna. Kwestia ta stanowi materię ustawową i nie może być swobodnie kształtowana w treści programu współpracy.
46.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS	Sprzeciw wobec wprowadzenia uproszczonych wzorów ofert w otwartych konkursach. Takie rozwiązanie uniemożliwi rzetelną ocenę ofert gdzie w ramach jednego konkursu będą składane dwa różne wzory dokumentów.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 39 tabeli.
47.	Art. 1 pkt 8 projektu ustawy (dot. art. 23 ust. 6c ustawy)	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o zastąpienie kwoty 100 000 zł kwotą 1 000 000 (milion złotych). Kwota ta będzie spójna z nową kwotą w art. 10a, która decyzją ustawodawcy odróżnia organizacje duże. Alternatywnie – wnosimy o rozważenie innej kwoty, wyższej niż 200 000. Samo uwzględnienie inflacji nie realizuje celu deregulacyjnego. Ujawnianie i zbieranie tak szczegółowych informacji, jakie zawarte są w pełnym sprawozdaniu, celowe jest tylko wobec największych organizacji pożytku publicznego. Sprawozdanie uproszczone w wystarczający sposób ujawnia dane dotyczące OPP.	Uwaga nieuwzględniona. Należy zauważyć, że wskazany przepis art. 23 ust. 6c ustawy o działalności pożytku publicznego odnosi się wyłącznie do organizacji pożytku publicznego. Przewiduje on, że organizacja pożytku publicznego, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe i merytoryczne ze swojej działalności, osiągnęła przychód nieprzekraczający 100 000 zł, zamieszcza na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności w formie uproszczonego sprawozdania merytorycznego. Wskazany przepis nie dotyczy ogółu organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych

				w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, tak jak ma to miejsce w przypadku regulacji dotyczących możliwości stosowania uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów. Porównywanie ze sobą tych dwóch, odrębnych regulacji, adresowanych do różnych kategorii podmiotów, w ocenie projektodawcy nie jest zasadne.
48.	Art. 1 pkt 11 i 12 projektu ustawy (dot. art. 27ab i art. 27ac ustawy)	Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS	Propozycja likwidacji Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego jest naszym zdaniem niezasadna. Rozwiązanie to stoi w sprzeczności z pierwotnymi założeniami mechanizmu 1,5% podatku, który miał wzmacniać wyłącznie organizacje posiadające status pożytku publicznego. Obecna konstrukcja gwarantowała, że nawet jeśli środki nie trafiały do konkretnej OPP wskazanej przez podatnika, to pozostawały w systemie wspierającym wyłącznie organizacje pożytku publicznego. Nowa propozycja oznacza, że środki mogą trafiać również do podmiotów pozbawionych tego statusu.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej przeznaczenia środków pochodzących z 1,5% podatku od osób fizycznych, przekazywanych do Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, projektodawca wyjaśnia, że celem tego funduszu, określonym w art. 88a ust. 3 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 595), jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego. Zgodnie z art. 88a ust. 5 tej ustawy wydatki Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego są przeznaczone wyłącznie na: 1) działania nastawione na przygotowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podniesieniu jakości działania całego sektora pozarządowego lub jego znaczących części (branż, środowisk); 2) wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego; 3) wspieranie działań statutowych organizacji sektora pozarządowego; 4) rozwój instytucjonalny organizacji, w tym: budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją. Projektodawca nie przewiduje wprowadzenia zmian w katalogu wydatków, na który mogą być przeznaczane środki pochodzące z Funduszu. Przy czym należy podkreślić, że organizacje pożytku publicznego, jako podmioty stanowiące część organizacji sektora

				pozarządowego, będą uprawnione do otrzymywania środków z tego Funduszu na zasadach ogólnych.
49.	Art. 1 pkt 11 i 12 projektu ustawy (dot. art. 27ab i art. 27ac ustawy)	Kooperatywa Mosty Perspektyw Kalisz Pomorski	Likwidacja Funduszu zmienia zasadę, że mechanizm alokacji kieruje część podatków do wyróżnionej grupy organizacji pożytku. Środki, które zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami trafiałyby do Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nie będą już trafiać do OPP, ale do szerszego grona organizacji, w tym takich, które statusu nie mają. To złamanie naczelną zasadę.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 48 tabeli.
50.	Art. 1 pkt 11 i 12 projektu ustawy (dot. art. 27ab i art. 27ac ustawy)	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych Forum Darczyńców w Polsce	Negatywnie oceniamy też likwidację Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego (uchylenie artykułu 27ab, nowy art. 27ac i zmiany w ustawie o grach hazardowych). To działanie stoi w sprzeczności z pierwotnymi założeniami, które towarzyszyły ustawodawcy przy konstruowaniu przepisów dotyczących wykorzystania środków z 1,5% (wtedy jeszcze 1%), a także z samym charakterem tych środków. Mechanizm alokacji opiera się na założeniu, że środki z niego trafiają do organizacji pożytku publicznego. Taki warunek spełniały dotychczasowe rozwiązania. Chociaż procent nie trafiał do konkretnej OPP wskazanej przez podatnika, to konstrukcja Funduszu powodowała, że środki te nadal były kierowane do organizacji pożytku. Likwidacja Funduszu zmienia tę zasadę. Środki, które zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami trafiałyby do Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nie będą już trafiać do OPP, ale do szerszego grona organizacji, w tym takich, które statusu nie mają. To złamanie naczelną zasadę, że mechanizm alokacji kieruje część podatków do wyróżnionej grupy organizacji pożytku.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 48 tabeli.
51.	Art. 1 pkt 11 i 12 projektu ustawy (dot. art. 27ab i art. 27ac ustawy)	Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych Splot Stowarzyszenie Klon/Jawor	Mamy poważne wątpliwości czy należy w zaproponowany sposób likwidować Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego (uchylenie artykułu 27ab, nowy art. 27ac i zmiany w ustawie o grach hazardowych). Mechanizm 1,5% opiera się na założeniu, że podatnicy kierują część swojego podatku do organizacji pożytku publicznego. Środki, które zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami trafiałyby do Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nie będą już trafiać do OPP, ale do szerszego grona organizacji – również do organizacji pozarządowych, które nie mają zarejestrowanego statusu organizacji pożytku publicznego. W naszej ocenie jest to	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 48 tabeli.

			pogwałcenie podstawowego założenia, które towarzyszyło twórcom przepisów o 1% (obecnie 1,5%), polegającego na tym, że podatnik wspiera wyróżnioną ustawowo grupę organizacji pożytku.	
52.	Art. 1 pkt 13 projektu ustawy (dot. art. 31 ust. 1 oraz art. 32 ustawy)	Federacja Polskich Banków Żywności	Istota problemu projektowanego przepisu: Zastąpienie „protokołu kontroli” „projektem wystąpienia pokontrolnego” (art. 31 i 32) jest formalnym przeniesieniem nazewnictwa z innych regulacji (np. ustawa o kontroli w administracji rządowej) bez wdrożenia kluczowych mechanizmów ochronnych. Jednocześnie doprowadzając do sytuacji, w której od jednostki kontrolowanej wymagać się będzie podpisu pod projektem wystąpienia pokontrolnego, co jest instytucją nieznaną w żadnej innej procedurze kontroli w polskim systemie prawa. Wada redakcyjna: Zmiana w art. 32 prowadzi do tautologii, w której wystąpienie pokontrolne ma wynikać z ustaleń zawartych w „projekcie wystąpienia pokontrolnego”, co jest legislacyjnie nieprecyzyjne. Rekomendacja: Zmiana powinna odpowiadać na realne wyzwania procedury kontroli w OPP, to jest zabezpieczenie gwarancji ochronnych dla kontrolowanej OPP, jak choćby przesądzenie obligatoryjnej treści protokołu/projektu/wystąpienia pokontrolnego, szczegółów przebiegu kontroli, czy ustawowego obowiązku pouczenia kontrolowanych organizacji o ich prawach, w tym do składania zastrzeżeń.	Uwaga uwzględniona. Projektodawca dokonał ponownej analizy projektowanych regulacji w zakresie zastąpienia obowiązku sporządzania protokołu kontroli obowiązkiem opracowania projektu wystąpienia pokontrolnego. W wyniku tej analizy w art. 31 i art. 32 ustawy o działalności pożytku publicznego zostały wprowadzane stosowane zmiany. Obejmują one niezbędne modyfikacje wynikające ze zmiany charakteru dokumentu sporządzanego po przeprowadzeniu kontroli, m.in. prawidłowe określenie osób upoważnionych do podpisywania projektu wystąpienia pokontrolnego oraz określenie niezbędnych elementów tego wystąpienia, w tym zawarcia w nim pouczenia o prawie do zgłoszenia zastrzeżeń.
53.	Art. 1 pkt 13 projektu ustawy (dot. art. 31 ust. 1 oraz art. 32 ustawy)	Fundacja trzeci.org	Opiniujemy negatywnie. Uzasadnienie nie wskazuje konsekwencji wynikających z zastosowania zmiany terminu protokołu na projekt wystąpienia pokontrolnego. Jeżeli ma to swoje uzasadnienie w terminologii prawnej i stanowi zmianę w dotychczas stosowanej procedurze, to powinno zostać wyjaśnione.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 52 tabeli.
54.	Uwaga ogólna (dot. art. 3 ust. 2 ustawy)	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	Należy rozważyć zmianę zapisu art. 3 ust. 2 poprzez dodanie informacji dotyczącej kół gospodyń wiejskich w docelowym brzmieniu:	Uwaga wyjaśniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego dotyczących katalogu

		„niedziałające w celu osiągnięcia zysku – osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje, stowarzyszenia i koła gospodyń wiejskich, z zastrzeżeniem ust. 4.”. Uzasadnienie: Celem proponowanej zmiany jest jednoznaczne potwierdzenie, że koła gospodyń wiejskich, działające na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 310), są organizacjami niedziałającymi w celu osiągnięcia zysku w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Obecny brak wyraźnego wskazania KGW w art. 3 ust. 2 ustawy powoduje niejednołitą praktykę stosowania prawa. Część organów administracji publicznej, w tym jednostek samorządu terytorialnego, odmawia kołom gospodyń wiejskich prawa do udziału w konkursach na realizację zadań publicznych, argumentując, że nie zostały one wprost wymienione w katalogu podmiotów uznawanych za organizacje pozarządowe. Skutkuje to ograniczeniem możliwości angażowania się KGW w życie lokalnych społeczności i prowadzi do nierównego traktowania w porównaniu do fundacji i stowarzyszeń. Jednocześnie należy podkreślić, że KGW spełniają wszystkie kryteria definicji organizacji niedziałających w celu osiągnięcia zysku: 1) posiadają osobowość prawną, 2) nie działają w celu osiągnięcia zysku, a ewentualne dochody z działalności gospodarczej mogą być przeznaczane wyłącznie na cele statutowe (art. 4 ust. 2 ustawy o KGW), 3) realizują zadania zgodne z misją ustawy o działalności pożytku publicznego, w szczególności w obszarach aktywizacji społecznej, kultury, tradycji, edukacji, integracji i rozwoju społeczności lokalnych. Włączenie kół gospodyń wiejskich do katalogu organizacji wymienionych w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zapewni: 1) jasność prawną i wyeliminuje rozbieżności interpretacyjne,	podmiotów stanowiących w rozumieniu tej ustawy organizację pozarządową. Niezależnie od powyższego należy wyjaśnić, że działalność kół gospodyń wiejskich jest regulowana przepisami ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2025 r. poz. 310), której zakres przedmiotowy pozostaje we właściwości Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Dlatego też, dostrzegając wagę przedstawionych w uwadze argumentów przemawiających za dokonaniem zaproponowanego rozszerzenia definicji organizacji pozarządowej przez literalne wskazanie w niej kół gospodyń wiejskich, projektodawca skieruje do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpienie z prośbą o przedstawienie stanowiska w tej sprawie.
--	--	---	---

			2) równe traktowanie podmiotów społecznych działających na rzecz dobra wspólnego, 3) szerszy dostęp KGW do instrumentów wsparcia przewidzianych dla sektora obywatelskiego, w tym udziału w otwartych konkursach ofert, 4) wzmocnienie kapitału społecznego na obszarach wiejskich, poprzez lepsze wykorzystanie potencjału KGW w realizacji zadań publicznych. Wprowadzenie proponowanej zmiany nie rodzi dodatkowych kosztów dla budżetu państwa ani jednostek samorządu terytorialnego. Wręcz przeciwnie – pozwoli na bardziej efektywne wykorzystanie środków publicznych poprzez zwiększenie konkurencyjności w konkursach oraz pełniejsze zaangażowanie istniejących już struktur społecznych w realizację polityk publicznych.	
55.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ustawy)	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych ZaFOS	„Rozszerzenie katalogu zadań publicznych”. Wnosimy o utrzymanie rozszerzenia, z jednoczesnym doprecyzowaniem niektórych pojęć. Uzasadnienie: Rozszerzenie katalogu zadań publicznych jest zgodne z aktualnymi potrzebami społecznymi i kierunkiem rozwoju sektora. Warto jednak doprecyzować pojęcia takie jak „rozwój usług społecznych” czy „integracja międzypokoleniowa”, aby uniknąć rozbieżności interpretacyjnych na poziomie lokalnym. Rozszerzenie katalogu zadań publicznych jest zgodne z aktualnymi potrzebami społecznymi i kierunkiem rozwoju sektora organizacji pozarządowych. Uwzględnienie takich obszarów jak rozwój społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie aktywności obywatelskiej, integracja międzypokoleniowa czy rozwój usług społecznych odzwierciedla zmieniające się realia społeczno-demograficzne oraz rosnącą rolę organizacji społecznych w kształtowaniu polityk publicznych. Jest to krok w dobrym kierunku, który może przyczynić się do lepszego dopasowania mechanizmów współpracy między administracją publiczną a sektorem pozarządowym. Jednocześnie warto zwrócić uwagę na potrzebę doprecyzowania niektórych pojęć wprowadzanych do katalogu zadań. Terminy takie	Uwaga nieuwzględniona. Należy zauważyć, że w katalogu sfer zadań publicznych, określonym w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego, wskazane w uwadze określenia „rozwój usług społecznych” czy „integracja międzypokoleniowa” nie występują. Nie występują one także na gruncie innych przepisów tej ustawy. Również procedowany projekt ustawy nie przewiduje rozszerzenia katalogu zadań publicznych o wskazane obszary. Nie jest zatem jasna intencja stojąca za wyrażonym w uwadze postulatem doprecyzowania w ustawie tych pojęć.

			jak „rozwój usług społecznych” czy „integracja międzypokoleniowa” są pojemne i mogą być różnie interpretowane przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, co w praktyce może prowadzić do rozbieżności w kwalifikowaniu działań organizacji jako zadania publicznego. Brak jednoznacznych definicji może utrudniać zarówno planowanie programów współpracy, jak i ocenę ofert składanych w konkursach. W celu zapewnienia spójności stosowania ustawy na poziomie lokalnym i centralnym, warto rozważyć wprowadzenie słowniczka ustawowego lub wskazanie definicji operacyjnych w aktach wykonawczych.	
56.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ust. 1 ustawy)	Biuro Polityki Młodzieżowej Urząd Miasta Lublin	Odrębność pracy z młodzieżą jako obszaru działalności pożytku publicznego: wnioskuję o zmianę w artykule 4 polegającą na wprowadzeniu nowego obszaru pożytku publicznego pt. „praca z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”. Dlaczego praca z młodzieżą jest odrębnym obszarem? To systematyczne działania mające na celu wspieranie młodych ludzi w ich rozwoju społecznym i obywatelskim, odkrywaniu i rozwijaniu potencjału, dążące do wzmacniania pozycji młodych ludzi, ich uppełnomocnienia, opiera się na metodach edukacji nieformalnej i pozaformalnej oraz partycypacji młodych, obejmuje wszystkich młodych ludzi od wieku ok. 13 r.ż. do zakończenia dorastania tj. nawet 30 r.ż. polega nie na nauczaniu/ wychowywaniu/ resocjalizacji itd. ale na wspieraniu młodych w procesie realizowania swoich własnych potrzeb. Opiera się na relacji, zaufaniu, podmiotowości i partnerstwie. To założenia, cele i metody pracy z młodzieżą niespotykane w żadnym innym „usankcjonowanym” obszarze pracy z młodymi ludźmi.	Uwaga częściowo uwzględniona. W wyniku uwzględniania uwagi pkt 15 w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego otrzyma następujące brzmienie: „15) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym pracy z młodzieżą oraz wypoczynku dzieci i młodzieży;”. W ocenie projektodawcy wystarczające jest dokonanie doprecyzowanie obecnego brzmienia sfery zadań publicznych obejmującej zdania w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w ramach której wykonywana może być również praca z młodzieżą. Nie ma potrzeby wydzielania tej sfery do osobnego punktu. Nadmiarowe wydaje się również wyszczególnianie w ramach tej pracy formy jej prowadzenia w postaci przestrzeni młodzieżowych.
57.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ust. 1 ustawy)	Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych TRATWA	Wnioskujemy o zmianę w artykule 4 polegającą na wprowadzeniu nowego obszaru pożytku publicznego pt. „praca z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”. Proponowany zapis artykułu: „ Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie: (...) 35) pracy z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 56 tabeli.

58.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ust. 1 ustawy)	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych Fundacja Made in Brochów	Proponowane brzmienie: „Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie: (...) 35) pracy z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 56 tabeli.
59.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ust. 1 ustawy)	Fundacja Sempre a Frente	Propozycja wyszczególnienia pracy z młodzieżą w strefach zadań publicznych poprzez dodanie punktu 35. Lub poszerzenie punktu 15. Tzn. „Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie: (...) 35) pracy z młodzieżą (youth work), w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”. lub „Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie: (...) 15) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz pracy z młodzieżą (youth work)”. To ważne, ponieważ praca z młodzieżą to systematyczne działania mające na celu wspieranie młodych ludzi w ich rozwoju społecznym i obywatelskim, odkrywaniu i rozwijaniu potencjału, dążące do wzmacniania pozycji młodych ludzi, ich upełnomocnienia, polega nie na nauczaniu/ wychowywaniu/ resocjalizacji itd. ale na wspieraniu młodych w procesie realizowania swoich własnych potrzeb. Opiera się na relacji, zaufaniu, podmiotowości i partnerstwie.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 56 tabeli.
60.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ust. 1 ustawy)	Fundacja Twórczości, Edukacji i Animacji Młodzieży Teatrikon	Wniosuję o zmianę w artykule 4 ustawy polegającą na wprowadzeniu nowego obszaru pożytku publicznego pt. „praca z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”. Dokładne brzmienie proponowanego zapisu artykułu to: „Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie: (...) 35) pracy z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 56 tabeli.

61.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ust. 1 ustawy)	Krajowa Koalicja na rzecz Pracy z Młodzieżą	Proponujemy dodanie do art. 4 obszaru działalności pożytku publicznego pt. „praca z młodzieżą, w tym prowadzenie przestrzeni młodzieżowych. Treść brzmiałaby następująco: „Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie: (...) 35) pracy z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”. Uzasadnienie: Proponujemy wprowadzenie nowego obszaru działalności pożytku publicznego pt. „praca z młodzieżą”, ponieważ jest to odrębny obszar działalności pożytku publicznego działający na innych zasadach niż obecnie istniejące, pokrewne obszary związane z działalnością na rzecz dzieci i młodzieży. Praca z młodzieżą nie wpisuje się w założenia obecnie istniejących polityk sektorowych kierowanych do dzieci i młodzieży (np. oświaty, czy pomocy społecznej). Opiera się na założeniach: Konwencji o Prawach Dziecka, koncepcji praw człowieka oraz koncepcji pracy z młodzieżą (youth work) opisanej już w Zaleceniu Komitetu Ministrów Rady Europy (w tym przedstawicielstwo polskiego rządu) z 2017 roku (CM/Rec(2017)4) i rozwijanej w procesie bońskim w ramach European Youth Work Agenda. Jest precyzyjnie opisana i realizowana w Polsce przez wiele organizacji pozarządowych opisujących swoją misję jako „pracę z młodzieżą” (np. te zrzeszone w Krajowej Koalicji na rzecz Pracy z Młodzieżą). Korzystają one z różnych grantów publicznych, a ponieważ w katalogu działań pożytku publicznego muszą wybierać inne kategorie (np. wolontariat, czy wypoczynek dzieci i młodzieży) rodzi to konsekwencje takie jak: – konieczność naginania zadań youth worku do innych polityk sektorowych, np. profilaktyki, wolontariatu, czy wypoczynku dzieci i młodzieży, które spełniają inne cele niż youth work, – brak adekwatnych podstaw prawnych realizowanych w tym zakresie działań (co rodzi problem np. niewłaściwego „owskaźnikowania”), – zawichości w pracy z osobami zarówno niepełnoletnimi, jak i pełnoletnimi (inne przepisy aplikują się do tych grup wiekowych).	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 56 tabeli.
-----	---	---	--	---

			Uznanie w ustawie „pracy z młodzieżą” oraz wpisanie jej w poczet obszarów pożytku publicznego rozwiązałyby problemy definicyjne i wprowadziłyby odpowiednie nazewnictwo w istniejącą już rzeczywistość w Polsce.	
62.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ust. 1 ustawy)	Stowarzyszenie Akwedukt	Wnoskujemy o zmianę w artykule 4 polegającą na wprowadzeniu nowego obszaru pożytku publicznego pt. „praca z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”. Dokładne brzmienie proponowanego zapisu artykułu to: „Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie: (...) 35) pracy z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”. Pragniemy przypomnieć, że niniejsza propozycja była przedmiotem dyskusji i uzyskała akceptację grupy roboczej, w której uczestniczyli przedstawiciele strony społecznej i rządowej, podczas spotkania w dniu 3 czerwca 2025 r. z reprezentantami Krajowej Koalicji na Rzecz Pracy z Młodzieżą. Wnosząc o uwzględnienie tego zapisu, kierujemy się między innymi: Zapewnieniem klarowności prawnej: Obecnie działania z zakresu pracy z młodzieżą są często klasyfikowane w innych, nie w pełni adekwatnych kategoriach sfery pożytku publicznego, takich jak „edukacja”, „kultura” czy „pomoc społeczna”. Stworzenie dedykowanego punktu zapewni precyzję prawną, ułatwi klasyfikację zadań publicznych oraz usprawni procesy aplikowania o środki i sprawozdawczości zarówno dla organizacji, jak i dla administracji publicznej. Inwestycją w kapitał ludzki i społeczny: Praca z młodzieżą to kluczowa inwestycja w rozwój kompetencji kluczowych (komunikacja, współpraca, krytyczne myślenie), promowanie postaw prospołecznych i obywatelskich oraz wspieranie zdrowia psychicznego. Jest to fundamentalne narzędzie w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, patologiom i bierności. Budowaniem społeczeństwa obywatelskiego: Prowadzenie przestrzeni młodzieżowych i zorganizowana praca z młodzieżą to jeden z najskuteczniejszych sposobów na włączanie	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 56 tabeli.

			młodych ludzi w życie publiczne, promowanie wolontariatu i przygotowywanie ich do roli aktywnych i świadomych obywateli. Zgodnością ze standardami europejskimi: Proponowana zmiana jest spójna z europejskimi strategiami i rekomendacjami na rzecz młodzieży (m.in. Strategia UE na rzecz Młodzieży, rekomendacje Rady Europy dotyczące pracy z młodzieżą), które podkreślają znaczenie tego obszaru jako odrębnej i kluczowej dziedziny polityki publicznej. Uznanie go w polskim prawie wzmocni pozycję Polski jako kraju inwestującego w swoją młodzież. Profesjonalizacją sektora: Formalne uznanie „pracy z młodzieżą” w ustawie przyczyni się do profesjonalizacji tego obszaru, podniesienia jakości świadczonych usług oraz wzmocnienia roli wykwalifikowanych pracowników młodzieżowych (youth workerów) jako kluczowych specjalistów w systemie wsparcia młodych ludzi. Mając na uwadze powyższe argumenty oraz wcześniejsze ustalenia w ramach grupy roboczej, jesteśmy przekonani, że włączenie proponowanego zapisu do ustawy jest niezbędne dla systemowego i efektywnego wspierania rozwoju młodego pokolenia Polaków.	
63.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ust. 1 ustawy)	Stowarzyszenie Polski Komitet Narodowy UNICEF	W art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie („Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie: (...)” proponuje się po pkt 34 dodać pkt 35 w brzmieniu: „35) pracy z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych.”. Uzasadnienie propozycji: Stowarzyszenie Polski Komitet Narodowy UNICEF rekomenduje, aby w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie został uregulowany obszar: „praca z młodzieżą, w tym prowadzenie przestrzeni młodzieżowych”. Praca z młodzieżą stanowi sprawdzony w wielu państwach UE sposób wspierania dzieci i młodzieży w rozwoju, uczestnictwie społecznym i obywatelskim oraz budowaniu ich kompetencji. Przestrzenie młodzieżowe, kluby i inne formy youth worku to miejsca, w których młodzi ludzie mogą spotykać się, rozwijać swoje	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 56 tabeli.

		zainteresowania, uczestniczyć w kulturze oraz angażować się w działania społeczne. Uregulowanie tego obszaru w ustawie znacząco wzmocni rangę pracy z młodzieżą. Należy bardzo mocno podkreślić, że proponowane rozwiązanie będzie stanowiło realizację zobowiązań wynikających z Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. i ratyfikowanej przez Polskę w dniu 7 czerwca 1991 r. (Dz. U. Nr 120, poz. 526 ze zm., dalej jako Konwencja). Włączenie „pracy z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych” do katalogu obszarów działalności pożytku publicznego wzmocni będzie następujące prawa dziecka: Prawo do uczestnictwa (art. 12 Konwencji). Konwencja gwarantuje dzieciom i młodzieży prawo do wyrażania własnych poglądów i do tego, aby ich głos był uwzględniany w decyzjach, które ich bezpośrednio dotyczą. Youth work tworzy przestrzenie i mechanizmy, dzięki którym młodzi ludzie mogą korzystać z tego prawa – zarówno w codziennych sprawach związanych z funkcjonowaniem przestrzeni młodzieżowych, jak i w procesach decyzyjnych na poziomie lokalnym czy krajowym. Profesjonalna praca z młodzieżą sprawia, że ten głos jest słyszalny, a decyzje podejmowane w sprawach dotyczących dzieci uwzględniają ich perspektywę. W ten sposób youth work wzmocnia podmiotowość dzieci i młodzieży, zapewniając im prawo do współdecydowania o swoim otoczeniu i przyszłości. Prawo do swobody wypowiedzi (art. 13 Konwencji). Konwencja o prawach dziecka zapewnia każdemu dziecku nie tylko prawo do swobodnego wyrażania opinii, ale również do poszukiwania, otrzymywania i przekazywania informacji. Praca z młodzieżą odgrywa w tym obszarze kluczową rolę, ponieważ tworzy warunki, w których młodzi ludzie, w tym dzieci, mogą swobodnie korzystać z tego prawa. W praktyce oznacza to zapewnianie im dostępu do rzetelnych źródeł wiedzy, w tym dotyczących ich praw, zdrowia czy możliwości rozwoju, a także wspieranie w krytycznym analizowaniu treści i świadomym korzystaniu z mediów. Jednocześnie youth work zapewnia	
--	--	--	--

		przestrzeń do twórczej ekspresji – poprzez działania artystyczne, inicjatywy medialne, debaty czy projekty społeczne – i umożliwia młodym osobom samodzielne wytwarzanie oraz rozpowszechnianie własnych treści. Prawo do informacji ma charakter fundamentalny, ponieważ warunkuje pełne korzystanie z innych praw, w tym prawa do uczestnictwa. Prawo do swobody zrzeszania się (art. 15 Konwencji). Konwencja przyznaje dzieciom prawo do tworzenia stowarzyszeń, grup i organizacji, a także do pokojowego gromadzenia się. Praca z młodzieżą daje jej realne warunki do korzystania z tego prawa: młodzi mogą inicjować własne grupy tematyczne, rozwijać projekty obywatelskie, a także angażować się w sprawy lokalnych społeczności. Youth work nie ogranicza się do wspierania formalnych struktur, ale obejmuje także wsparcie nieformalnych inicjatyw młodzieżowych, które pozwalają młodym działać spontanicznie i zgodnie z ich potrzebami. Prawo do edukacji i wszechstronnego rozwoju (art. 29 Konwencji). Konwencja podkreśla, że edukacja dziecka powinna być ukierunkowana na pełny rozwój jego osobowości, talentów oraz zdolności umysłowych i fizycznych. Youth work wspiera realizację tego prawa, oferując doświadczenia edukacyjne poza szkołą i rodziną. To właśnie w przestrzeniach młodzieżowych młodzi ludzie mają okazję uczyć się poprzez działanie, współpracę i projektowanie własnych inicjatyw. Dzięki temu rozwijają nie tylko wiedzę, ale także kompetencje społeczne, obywatelskie i emocjonalne, które są niezbędne do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Praca z młodzieżą stwarza warunki do odkrywania i rozwijania indywidualnych pasji, talentów i zainteresowań, a także do kształtowania postaw opartych na szacunku dla praw człowieka i wartości demokratycznych. Prawo do wypoczynku, zabawy i uczestnictwa w kulturze (art. 31 Konwencji). Konwencja uznaje prawo każdego dziecka do odpoczynku, czasu wolnego, zabawy oraz do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym. Youth work odgrywa tu szczególną rolę, ponieważ zapewnia młodym ludziom dostęp do bezpiecznych i inspirujących form spędzania wolnego czasu. Przestrzenie	
--	--	---	--

			młodzieżowe pozwalają im angażować się w działania sportowe, artystyczne i kulturalne, które rozwijają kreatywność i sprzyjają budowaniu więzi społecznych. Praca z młodzieżą sprawia, że czas wolny nie jest traktowany jako dodatek do edukacji, ale jako autonomiczna wartość, niezbędna do dobrostanu i pełnego rozwoju dziecka. Umożliwia to młodym ludziom doświadczenie radości, zabawy i twórczości, które są integralną częścią ich praw i życia społecznego niezbędne do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Podsumowanie Z przedstawionej analizy jasno wynika, że praca z młodzieżą nie jest działaniem dodatkowym, lecz stanowi praktyczny mechanizm realizacji szeregu praw gwarantowanych w Konwencji o prawach dziecka. Wpisanie jej do katalogu zadań publicznych nie tylko odpowiada na te zobowiązania, ale także tworzy stabilne ramy instytucjonalne i finansowe, dzięki którym prawa dzieci i młodzieży będą mogły być systemowo realizowane i wzmacniane w długiej perspektywie.	
64.	Uwaga ogólna (dot. art. 4 ust. 1 ustawy)	Zarząd Fundacji Rozwoju Ziemi Chojnickiej i Człuchowskiej	Proponujemy dodanie zmiany: „1a) w art. 4 w ust. 1 dodaje się punkt 35 w brzmieniu: 35) pracy z młodzieżą, w tym prowadzenia przestrzeni młodzieżowych”. Uzasadnienie: zwiększające się znaczenie pracy z młodzieżą i polityki młodzieżowej na wszystkich szczeblach administracji publicznej.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 56 tabeli.
65.	Uwaga ogólna (dot. art. 5a ustawy)	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	Należy rozważyć dodanie ust. 3a w art. 5a w następującym brzmieniu: „3a. Sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni zawiera w szczególności: 1) zakres współpracy finansowej: a) wspieranie zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji w tym ofert realizowanych w oparciu o art. 19a, b) zawarcie umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej,	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach dotyczących sporządzania sprawozdań z realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego. Jednocześnie projektodawca informuje, że wskazany postulat zostanie szczegółowo przeanalizowany w ramach prac nad kolejną,

		c) udzielanie organizacjom pożyczek na realizację zadań pożytku publicznego, d) wspólne przedsięwzięcia samorządu i organizacji pozarządowych w celu realizacji programów i zadań. 2) zakres współpracy pozafinansowej: a) wymiana informacji będącej podstawą prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców Samorządu, na podstawie którego opracowywane będą zadania i programy celowe, b) opiniowanie i konsultowanie opracowań, analiz programów i projektów aktów prawa w dziedzinach stanowiących obszary wzajemnych zainteresowań, c) podejmowanie i prowadzenie bieżącej współpracy z organizacjami statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego, d) zawieranie porozumień dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów, e) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym, f) udzielanie pomocy organizacjom w zakresie pozyskiwania środków, g) stosowanie klauzul społecznych określonych w przepisach ustawy „Prawo zamówień publicznych”.” Uzasadnienie: Celem proponowanej zmiany jest ujednolicenie struktury i treści sprawozdań z realizacji programów współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Obecnie ustawa nakłada na organy samorządu obowiązek sporządzania i publikowania sprawozdań (art. 5a ust. 3), jednak brak precyzyjnych wymogów co do zakresu i formy tych dokumentów skutkuje znaczną różnorodnością praktyk. Sprawozdania przygotowywane przez samorządy różnią się	kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.
--	--	--	---

		poziomem szczegółowości, zakresem prezentowanych danych oraz sposobem ich uporządkowania, co: 1) utrudnia porównywanie i analizę współpracy w skali ogólnopolskiej, 2) obniża przejrzystość działań samorządów wobec organizacji pozarządowych i mieszkańców, 3) ogranicza możliwość oceny efektywności wykorzystania środków publicznych, 4) nie zapewnia organizacjom pozarządowym dostępu do informacji w zakresie niezbędnym do planowania i monitorowania współpracy. Proponowana zmiana – poprzez dodanie ust. 3a do art. 5a – wprowadza wymogi minimalne dotyczące zakresu sprawozdania, obejmujące zarówno obszar współpracy finansowej, jak i pozafinansowej. Ujęcie katalogu form współpracy w ustawie zapewni jednolitość i spójność sprawozdawczości w całym kraju, co przyczyni się do: 1) zwiększenia przejrzystości i jawności działań samorządów – mieszkańcy oraz organizacje pozarządowe uzyskają dostęp do informacji w zrozumiałej i porównywalnej formie, 2) ułatwienia monitorowania i oceny polityk publicznych – dzięki porównywalnym danym możliwe będzie lepsze badanie jakości i efektywności współpracy, 3) wzmocnienia partnerstwa międzysektorowego – określenie katalogu form współpracy wprost w ustawie podniesie rangę i standard współpracy między samorządami a organizacjami społecznymi, 4) podniesienia jakości sprawozdawczości – wskazanie obowiązkowych elementów pozwoli uniknąć sytuacji, w której część sprawozdań jest niepełna, fragmentaryczna lub nieczytelna. Wprowadzenie tej zmiany nie generuje dodatkowych kosztów dla budżetu jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ dotyczy zakresu i sposobu opracowania sprawozdania, które i tak już jest wymagane ustawowo. Wymaga jedynie dostosowania praktyki sporządzania dokumentów do jednolitego wzorca.	
--	--	--	--

66.	Uwaga ogólna (dot. art. 15 ust. 2da ustawy)	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	Należy rozważyć uchylenie punktu 1 w art. 15 ust. 2da. Uzasadnienie: Zmiana polegająca na usunięciu pkt 1 w art. 15 ust. 2da ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ma na celu zwiększenie jawności procedur konkursowych oraz zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych. Obowiązujący przepis umożliwia jednostkom samorządu terytorialnego przeprowadzenie konkursu bez udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w komisji konkursowej, w przypadku gdy nie zgłoszą się oni do udziału w pracach komisji. W praktyce zapis ten prowadzi do sytuacji, w której wiele samorządów nie podejmuje realnych działań informacyjnych i zachęcających do udziału organizacji społecznych w komisjach, powołując się na brak zgłoszeń. Sam udział w pracach komisji oceniających ma też walor edukacyjny dla jej członków. Konsekwencją takiej praktyki jest: 1) ograniczona przejrzystość procesu oceny ofert, 2) zmniejszona kontrola społeczna nad podziałem środków publicznych, 3) brak rzeczywistego partnerstwa między samorządem a organizacjami społecznymi. Usunięcie wskazanego przepisu wzmocni zasadę jawności i partycypacji poprzez zobowiązanie samorządów do: 1) aktywniejszego informowania i zapraszania NGO do udziału w komisjach konkursowych, 2) traktowania obecności przedstawicieli organizacji pozarządowych jako standardu, a nie wyjątku, 3) budowania większego zaufania do procedur konkursowych poprzez faktyczny udział strony społecznej w ocenie ofert. Proponowana zmiana nie generuje dodatkowych kosztów, a przyczyni się do zwiększenia przejrzystości wydatkowania środków publicznych i wzmocnienia mechanizmów partycypacji społecznej w samorządach.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach dotyczących funkcjonowania komisji konkursowych. Jednocześnie projektodawca informuje, że wskazany postulat zostanie szczegółowo przeanalizowany w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.
67.	Uwaga ogólna (dot. art. 16 ust. 3 ustawy)	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób	Proponujemy, aby w art. 16 ust. 3 dodać wyłączenie umożliwiające zawieranie umów wieloletnich w przypadku zadań, których charakter (ciągłość, cykliczność, wymogi specjalistyczne)	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach

		z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Szczecinie	uzasadnia długofalowe finansowanie. Zmiana ta byłaby zgodna z zasadą racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi i zapewniłaby ciągłość wsparcia osobom w najbardziej wrażliwej sytuacji. Art. 16 ust. 3 UPP („Umowa o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego może być zawarta na (1) czas realizacji zadania lub na (2) czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.”) wskazuje dwie możliwości określenia czasu trwania umowy na realizację zadania publicznego: (1) czas realizacji zadania (który naszym zdaniem w przypadku zadań ciągłych i długoterminowych powinien być interpretowany jako nieokreślony), (2) czas określony. Środowiskowy Dom Samopomocy nie jest projektem lecz placówką stałą, niezbędną dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich rodzin. Realizacja zadania winna być określona na czas nieokreślony. Niestety organy samorządu terytorialnego wyciągają wniosek, że maksymalny okres trwania umowy w obu przypadkach wynosi 5 lat. W praktyce umowy na prowadzenie środowiskowych domów samopomocy (ŚDS) zawierane są wyłącznie na czas określony, najczęściej na rok lub nawet krócej. Po upływie tego okresu organizacje pozarządowe prowadzące ŚDS muszą ponownie ubiegać się o finansowanie w procedurze konkursowej. Teoretycznie istnieje możliwość zmiany operatora placówki. Nie ma żadnego faktycznego uzasadnienia dla stosowania takich ograniczeń czasowych w finansowaniu zadań o charakterze ciągłym z zakresu pomocy społecznej, jakim jest prowadzenie ŚDS. Źródłem finansowania tych placówek są dotacje celowe przekazywane jednostkom samorządu terytorialnego z budżetu państwa. Ponadto osoby z niepełnosprawnością intelektualną wymagają stałej opieki i wsparcia, a ich potrzeby nie podlegają okresowym zmianom. Negatywne skutki zawierania umów na czas określony i braku gwarancji długoterminowego finansowania obejmują: – duże prawdopodobieństwo destabilizacji lub braku ciągłości funkcjonowania placówek,	ustawy o działalności pożytku publicznego dotyczących okresu zawierania umów o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego. Niezależnie od powyższego należy wyjaśnić, że działalność środowiskowych domów samopomocy jest regulowana przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 i 1302), której zakres przedmiotowy pozostaje we właściwości Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Mając na uwadze fakt, że postulat dotyczy wprowadzenia zmian w przepisach tej ustawy oraz dostrzegając wagę przedstawionych w uwadze argumentów przemawiających za umożliwieniem zawierania umów wieloletnich w przypadku zadań realizowanych przez środowiskowe domy samopomocy, projektodawca przekazuje wskazany postulat Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
--	--	---	--	--

		– trudności w zatrudnieniu i utrzymaniu wykwalifikowanej kadry, – obniżenie jakości świadczonych usług, – pogorszenie stanu zdrowia i jakości życia uczestników, – znaczne zróżnicowanie sytuacji ŚDS prowadzonych przez JST oraz przez NGO (sprzeczne z zasadą równego traktowania podmiotów), – zbędną biurokratyzację systemu. Zapis ten budzi wiele obaw i niepokojów nie tylko wśród organizacji pozarządowych, ale także wśród beneficjentów realizowanych zadań. Beneficjenci często pytają, co stanie się po upływie terminu wskazanego w decyzji kierującej do ŚDS. W ostatnim czasie mieliśmy przykład, w którym decyzja kierująca do placówki została wydana jedynie na miesiąc – ze względu na kończący się okres obowiązywania umowy zlecenia realizacji zadania, tj. do 31.12.2024 r. W związku z powyższym proponujemy: Nowy art. 51b ustawy o pomocy społecznej – przeniesienie zasad zlecenia środowiskowych domów samopomocy do ustawy o pomocy społecznej. Projekt przepisu: „Art. 51b. 1. Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy może być powierzona organizacji pozarządowej na czas nieoznaczony, finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. 2. Umowa podlega corocznej ocenie. 3. W razie rażących nieprawidłowości wojewoda może wstrzymać dotację lub wypowiedzieć umowę.”. Uzasadnienie: Konstytucyjna pewność prawa – beneficjenci (osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym w sposób szczególny z niepełnosprawnością intelektualną) uzyskują stabilność świadczenia w formie ŚDS zgodnie z art. 67 ust. 1 Konstytucji (prawo do zabezpieczenia społecznego).	
--	--	--	--

		Przeniesienie szczegółowych zasad powierzania prowadzenia ŚDS organizacjom pozarządowym bezpośrednio do ustawy o pomocy społecznej pozwala na wyeliminowanie systemowego konfliktu interpretacyjnego pomiędzy przepisami ustaw sektorowych. Ustawa o pomocy społecznej wprost traktuje organizację i finansowanie pomocy społecznej jako zadanie o charakterze ciągłym, niepodlegające ograniczeniom projektowym. Umieszczenie stosownego przepisu w ustawie o pomocy społecznej jednoznacznie przesądziłoby, że prowadzenie ŚDS powinno mieć charakter stabilny i ciągły, finansowany w formie dotacji celowej, co zapewni organizacji pozarządowej oraz osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom stałość wsparcia niezbędną do realizacji długofalowych procesów terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Dodatkowo, przeniesienie tej regulacji do ustawy o pomocy społecznej pozwoliłoby na dostosowanie mechanizmów kontroli i oceny do specyfiki usług społecznych, np. poprzez coroczną ocenę przez wojewodę lub JST, przy zachowaniu prawa do wstrzymania dotacji lub wypowiedzenia umowy w razie rażących naruszeń. Regularny audyt dostarczy JST realne narzędzie kontroli, umożliwiając zarówno sprawdzenie jakości usług, jak i gospodarności wydatkowania środków publicznych. Wynik negatywny bądź stwierdzenie poważnych nieprawidłowości, pozwoli rozwiązać umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, bez konieczności sztucznego ograniczania jej czasu trwania. Rekomendacja: Rekomendujemy wprowadzenie nowego art. 51b do UPS, który wyraźnie uznaje prowadzenie ŚDS za zadanie ciągłe finansowane na czas nieoznaczony. Takie rozwiązanie: – zapewnia beneficjentom nieprzerwane wsparcie, – pozostawia JST realne narzędzia kontroli, – jest czytelne systemowo. Dodanie do ustawy o pomocy społecznej nowego artykułu (art. 51b), który wprost określa, że prowadzenie ŚDS przez organizacje pozarządowe powinno mieć charakter zadania ciągłego,	
--	--	--	--

		powierzanego na czas nieoznaczony, finansowanego w formie dotacji celowej z budżetu państwa, z zapewnieniem corocznej oceny realizacji zadania i możliwością wstrzymania lub rozwiązania umowy w przypadku stwierdzenia poważnych nieprawidłowości. Pozytywne efekty wdrożenia proponowanej zmiany: Stabilność i bezpieczeństwo wsparcia dla osób korzystających z ŚDS. Przed wszystkim, proponowane rozwiązanie zapewnia uczestnikom Środowiskowych Domów Samopomocy stały i przewidywalny dostęp do wsparcia. Umowa zawierana na czas nieoznaczony eliminuje ryzyko przerw w świadczeniu usług. Osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny mogą mieć pewność, że opieka oraz proces terapeutyczny i rehabilitacyjny nie zostaną nagle przerwane z przyczyn organizacyjnych, a środowisko terapeutyczne pozostanie niezmiennie. Wzmocnienie profesjonalizacji i rozwoju placówek oraz zespołu pracowniczego. Dla organizacji prowadzących ŚDS, stabilność finansowania oznacza realną możliwość inwestowania w rozwój kadry, podnoszenie kwalifikacji pracowników, modernizację infrastruktury i wdrażanie nowych, lepszych rozwiązań terapeutycznych. Długookresowa perspektywa daje podstawę do budowania zespołów opartych na lojalności i doświadczeniu, co bezpośrednio przekłada się na jakość świadczonych usług i skuteczność wsparcia. Skuteczny i adekwatny mechanizm nadzoru. Propozycja nie oznacza rezygnacji z kontroli publicznej – przeciwnie, wzmacnia jej efektywność. System cyklicznych audytów oraz corocznej oceny realizacji zadania pozwala JST i administracji państwowej na regularne, pogłębione monitorowanie jakości usług i gospodarności wydatkowanych środków. W razie stwierdzenia nieprawidłowości, możliwe jest podjęcie szybkich i skutecznych działań naprawczych, w tym wstrzymanie dotacji lub rozwiązanie umowy. Przejrzystość i spójność systemowa.	
--	--	---	--

			Jednoznaczne umieszczenie zasad dotyczących powierzania prowadzenia ŚDS na czas nieoznaczony w ustawie o pomocy społecznej (jako przepis branżowy) rozwiązuje wszelkie wątpliwości interpretacyjne i zapewnia spójność całego systemu prawnego. Rozwiązanie to czyni proces przejrzystym, przewidywalnym oraz w pełni zgodnym z logiką i celami współczesnej polityki społecznej państwa. Warto również podkreślić, że zastosowanie proponowanego przez nas zapisu nie spowoduje faktycznego wzrostu obciążeń dla budżetu państwa, a zapewni bezpieczeństwo życiowe oraz włączenie społeczne osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin. Podsumowanie: Wdrożenie opisanego wyżej rozwiązania daje gwarancję nieprzerwanego, wysokiej jakości wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących. Jednocześnie zapewnia elastyczność, efektywność oraz przejrzystość zarówno dla organizacji prowadzących placówki, jak i dla administracji publicznej. Pozwala na skuteczne łączenie interesów społecznych z wymogami racjonalnego zarządzania środkami publicznymi. To rozwiązanie odpowiada rzeczywistym potrzebom beneficjentów i realizatorów zadania, a także uwzględnia zapewnienie ciągłości, przewidywalności oraz stałego doskonalenia usług społecznych w Polsce. Pismo w przedmiotowej sprawie skierowaliśmy w dniu 26.09.2025 r. do: – Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego Pana Jana Grabiec, – Ministry Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Pani Agnieszki Dziemianowicz-Bąk.	
68.	Uwaga ogólna (dot. art. 23 ust. 5 ustawy)	Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	W zakresie badania sprawozdań organizacji pożytku publicznego, których sprawozdanie finansowe nie podlega obowiązkowi wprowadzenie takiego obowiązku powinno być wycofane. Obecne warunki powodują często niewspółmierne koszty badania do otrzymywanych środków z 1,5%, a obecne uzależnienie badania od wysokości dotacji (czyli innych niż 1,5% środków) nie jest logiczne. Dotacje mają swoje zasady badań prawidłowości rozliczeń środków publicznych. Biegli rewidenty nie weryfikują	Uwaga uwzględniona. Należy wyjaśnić, że Minister Finansów i Gospodarki prowadzi prace legislacyjne nad uchYLENIEM rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 listopada 2018 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych przez organizacje pożytku publicznego (Dz. U. poz. 2148).

			merytorycznie zakresu realizacji zadań, a jedynie rachunkowo sprawdzają poprawność ujęcia w księgach i w rocznym sprawozdaniu finansowym. Sprawozdania OPP są ujęte w powszechnie dostępne w bazie NIW i przez Narodowy Instytut Wolności są kontrolowane pod względem prawidłowego wykorzystania środków z 1,5%. Ponieważ w przepisie jest mowa, że Przewodniczący Komitetu może w drodze rozporządzenia wprowadzić taki obowiązek może również odstąpić od takiego obowiązku.	Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki uchylającego rozporządzenie w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego (nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Finansów i Gospodarki – 1035) został w dniu 3 listopada 2025 r. skierowany do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania. Projekt przewiduje uchylenie wskazanego na wstępie rozporządzenia, co przyczyni się do zmniejszenia obciążeń administracyjnych oraz zmniejszenia kosztów działalności organizacji pożytku publicznego.
69.	Uwaga ogólna (dot. art. 29 ustawy)	Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS Wielkopolska Rada Koordynacyjna Związek Organizacji Pozarządowych Wspólnota Związków Organizacji Społecznych WRZOS ZaFOS	Propozycja uzupełnienia (art. 29 ust. 4a ustawy). Wnosimy o utrzymanie tej zmiany i jednocześnie o rozszerzenie regulacji dotyczących zasad kontroli. Uzasadnienie: Przekazanie projektu protokołu przed jego podpisaniem zwiększa przejrzystość i umożliwia organizacji wniesienie uwag. Jednak sama procedura kontroli wymaga szerszego uregulowania – w szczególności w zakresie czasu trwania kontroli, zakazu kontroli równoległych oraz prawa do informacji i odwołania. Postulujemy dodanie przepisów wzorowanych na art. 49–51 ustawy Prawo przedsiębiorców. Projekt ustawy nie zawiera przepisów odnoszących się do zasad prowadzenia kontroli w organizacjach pozarządowych, mimo że środowisko od lat sygnalizuje potrzebę uregulowania tej kwestii. Przepisy wzorowane na art. 49–51 ustawy Prawo przedsiębiorców zapewniłyby organizacjom społecznym podstawowe gwarancje proceduralne i ochronę przed nadmiernym obciążeniem kontrolnym. Obecnie organizacje pozarządowe mogą być kontrolowane przez wiele organów równolegle, bez ograniczeń czasowych i bez jasnych zasad proceduralnych. Taka sytuacja prowadzi nie tylko do paraliżu bieżącej działalności, ale także do poczucia braku stabilności i bezpieczeństwa instytucjonalnego. W skrajnych przypadkach może zniechęcać do podejmowania działań publicznych, szczególnie wśród mniejszych podmiotów. Organizacje pozarządowe, podobnie jak przedsiębiorcy, realizują zadania o istotnym znaczeniu społecznym i gospodarczym. Choć nie działają dla zysku, ich funkcjonowanie wymaga stabilnych warunków organizacyjnych, w tym przewidywalnych	Uwaga wyjaśniona. Projektodawca dokonał ponownej analizy projektowanych regulacji w zakresie zastąpienia obowiązku sporządzania protokołu kontroli obowiązkiem opracowania projektu wystąpienia pokontrolnego. W wyniku tej analizy w art. 31 i art. 32 ustawy o działalności pożytku publicznego zostały wprowadzane stosowane modyfikacje wynikające ze zmiany charakteru dokumentu sporządzanego po przeprowadzeniu kontroli. Jednocześnie projektodawca informuje, że ewentualne zmiany w obszarze prowadzenia nadzoru i kontroli nad działalnością organizacji pożytku publicznego, w tym zgłoszone postulaty, zostaną szczegółowo przeanalizowane w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.

			i proporcjonalnych mechanizmów kontroli. Brak regulacji w tym zakresie stawia je w gorszej pozycji niż podmioty komercyjne, co jest nieuzasadnione i sprzeczne z zasadą równego traktowania. Postulujemy wprowadzenie do ustawy następujących rozwiązań: – ograniczenie czasu trwania kontroli w organizacjach pozarządowych (np. maksymalnie 12 dni roboczych w roku dla mikroorganizacji), – zakaz prowadzenia więcej niż jednej kontroli w tym samym czasie, – obowiązek informowania o zakresie i celu kontroli, – możliwość wniesienia zastrzeżeń i środków odwoławczych. Takie regulacje nie tylko zapewniłyby organizacjom społecznym większe poczucie bezpieczeństwa, ale także przyczyniłyby się do racjonalizacji działań kontrolnych i budowania partnerskich relacji między sektorem pozarządowym a administracją publiczną.	
70.	Uwaga ogólna (dot. art. 44 i 45 ustawy)	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o wprowadzenie do projektu również zmiany dotyczącej formy porozumienia wolontariackiego, które jest pilną zmianą. Grupa robocza ds. aktywizmu i wolontariatu przy Komitecie do spraw Pożytku Publicznego na posiedzeniu dnia 11 kwietnia uchwaliła postulat takiej zmiany. Grupa robocza ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych przy Komitecie do spraw Pożytku Publicznego na posiedzeniu dnia 10 września również poparła taką zmianę. Proponowane brzmienie zmiany (nowe punkty w art. 1 ustawy nowelizującej): „17) w art. 44: a) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „Na żądanie wolontariusza korzystający jest obowiązany wydać zaświadczenie w postaci papierowej lub elektronicznej o wykonaniu świadczeń przez wolontariusza, w tym o zakresie wykonywanych świadczeń.”, b) ust. 4. otrzymuje brzmienie: „Porozumienie zawiera się w formie dokumentowej.”;	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego regulujących zasady świadczenia wolontariatu. Jednocześnie projektodawca informuje, że wskazane postulaty w obszarze funkcjonowania wolontariatu zostaną szczegółowo przeanalizowane w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.

			18) w art. 45 ust. 4 słowo „pisemnej” zastępuje się słowem „dokumentowej”.”. Obecne w aktualnym brzmieniu art. 44 ust. 4 słowa „na piśmie”, choć literalnie nie wyrażają formy pisemnej, a jedynie konieczność pisemności oświadczenia, są rozmaicie interpretowane, w tym jako forma dokumentowa, ale czasem też w wykładni pojawia się forma pisemna. W przypadku takiej umowy oczekiwanie formy pisemnej byłoby nadmiernym formalizmem. Jasne określenie, że porozumienie powinno być sporządzone w formie dokumentowej, spowoduje pewność prawną i ułatwi stosowanie przepisu, zwłaszcza w epoce cyfrowej. Niezbędna jest zatem inicjatywa deregulacyjna, która uprości stosowanie prawa. Również w art. 44 ust. 2 słowa „na piśmie” należy zastąpić zgodnymi z obecną techniką legislacyjną (odróżniającą formę czynności prawnej i postać dokumentu) formami: postacią papierową lub elektroniczną.	
71.	Uwaga ogólna	Federacja Mazowia	Warto dodać zapis, by umożliwić przeznaczenie części dotacji na rozwój instytucjonalny organizacji pozarządowej.	Uwaga wyjaśniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego regulujących kwestie wskazane w uwadze. Jednocześnie projektodawca informuje, że wskazany postulat w obszarze umożliwienie przeznaczenia części dotacji na tzw. rozwój instytucjonalny organizacji pozarządowych zostanie szczegółowo przeanalizowany w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.
72.	Uwaga ogólna	Federacja Mazowia	Warto dać organizacjom ustawową możliwość dysponowania środkami finansowymi z dotacji w ramach całego okresu realizacji zadań wieloletnich oraz dokonania ostatnich płatności do 14 dni od daty zakończenia realizacji zadania.	Uwaga wyjaśniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego regulujących kwestie wskazane w uwadze. Jednocześnie projektodawca informuje, że wskazany postulat zostanie szczegółowo przeanalizowany w ramach prac nad kolejną,

				kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.
73.	Uwaga ogólna	Fundacja Aktywizacja Fundacja Avalon – Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym Fundacja „Serce dla Maluszka”	W całości popieramy „Wspólne stanowisko Forum Darczyńców w Polsce oraz Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych”. W największym skrócie: „Przedstawiona przez rząd nowelizacja ustawy o działalności pożytku jest w naszej ocenie niepotrzebna i w tym kształcie blokuje inne oczekiwane zmiany. Powinna zostać wycofana lub też uzupełniona o propozycje opisane w załączniku, które rząd otrzymał od ekspertów i ekspertek związanych ze środowiskiem organizacji pozarządowych i samorządami, znane jako „nowe tryby zlecania zadań publicznych” (przygotowane przez organizacje pozarządowe nowe zasady zlecania zadań publicznych omawia m.in. uchwała nr 47 Rady Działalności Pożytku Publicznego z dnia 2 kwietnia 2025 r. https://www.gov.pl/attachment/2e98b317-ea09-400a-a34d-0085899a821f – załącznik do tej uchwały zawiera zaproponowany projekt zmiany ustawy https://www.gov.pl/attachment/e135902e-b2f9-4420-a0d0-522d757d01aa). W sposób szczególny chcielibyśmy zwrócić uwagę na pominięte (lub niedostatecznie ujęte) w propozycji ustawy 2 tematy związane z uproszczeniami biurokratycznymi i zwiększeniem efektywności działań organizacji pozarządowych w istotnych obszarach życia społecznego: I. Zniesienie lub ograniczenie konieczności wnoszenia przez NGO finansowych wkładów własnych w projekty realizujące zadania rządu lub samorządów (zwłaszcza w sektorze usług realizowanych na rzecz grup marginalizowanych przy braku lub deficycie adekwatnych usług publicznych). II. Wprowadzenie w ustawie o OPP możliwości realizacji projektów NGO w oparciu o uproszczone metody ich rozliczania (m.in. znane z funduszy unijnych koszty ryczałtowe czy stawki jednostkowe). Poniżej zamieszczamy krótki opis sytuacji / zasadniczą argumentację.	Uwaga wyjaśniona. Odnosnie do propozycji w zakresie zniesienia lub ograniczenia konieczności wnoszenia przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego finansowych wkładów własnych – uwaga uwzględniona. Projektowane regulacje przewidują ograniczenie wymogu zapewnienia środków finansowych na realizację zadania publicznego wyłącznie do przypadków wspierania wykonywania zadań publicznych, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. zadań finansowanych w drodze dotacji celowej na cele publiczne udzielanej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Jednocześnie w projekcie ustawy wprowadzono zmianę w zakresie dokonywania oceny ofert realizacji zadania publicznego – w ramach rozpatrywania oferty organ administracji publicznej, co do zasady, nie będzie dokonywał oceny wnoszonego wkładu własnego. Jedyny przypadek, kiedy taka ocena będzie następowała, dotyczy dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – stanowisko analogiczne jak w poz. 9 tabeli. Projektodawca nie znajduje natomiast uzasadnienia dla całkowitej rezygnacji z zapewniania przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego wkładów własnych – stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli. Jednocześnie projektodawca wyjaśnia, że dostrzega potrzebę wprowadzenia szerszych, przekrojowych zmian w regulacjach dotyczących współpracy administracji publicznej z trzecim sektorem. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z uwagą analizuje zarówno postulaty zgłaszane w tym obszarze przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, jak również organy administracji publicznej zlecające realizację zadań publicznych, w szczególności jednostki samorządu

		I. Zniesienie lub ograniczenie konieczności wnoszenia przez NGO finansowych wkładów własnych w projekty realizujące zadania rządu lub samorządów (zwłaszcza w sektorze usług realizowanych na rzecz grup marginalizowanych przy braku lub deficycie adekwatnych usług publicznych). Poniżej przedstawiamy argumenty za rezygnacją lub ograniczeniem obowiązku finansowego wkładu własnego w projektach realizowanych przez organizacje pozarządowe. Chodzi zwłaszcza o zadania państwa (rządu, samorządów, innych instytucji publicznych), ważne usługi dostarczane przez NGO różnym (przeważnie zagrożonym marginalizacją) grupom społecznym w sytuacji, kiedy nie są one zapewniane (lub zapewniane są w stopniu niewystarczającym) przez instytucje publiczne. Przykładem mogą być usługi aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami (finansowane w zadaniach zleczanych PFRON, czy projektach EFS), których skala i efektywność jest wyższa w przypadku NGO niż publicznych służb zatrudnienia (tylko nasza fundacja wprowadzając ponad 1000 osób z niepełnosprawnościami rocznie na rynek pracy osiąga ok. 30% rezultatów wszystkich Powiatowych Urzędów Pracy w Polsce razem wziętych). Drenaż zasobów organizacji i osłabienie ich potencjału operacyjnego. Wkład własny często oznacza konieczność przesuwania ograniczonych środków z innych działań statutowych organizacji. W praktyce prowadzi to do ograniczenia skali działań społecznych lub wręcz rezygnacji z nich, ponieważ środki finansowe są „zamrażane” jako niezbędny wkład w projekty zewnętrzne. Taka sytuacja osłabia zdolność operacyjną organizacji i nierzadko prowadzi do zatorów finansowych. Wkład własny jako bariera rozwoju instytucjonalnego. Organizacje, które muszą wykazywać się wkładem własnym, są często zmuszone do ograniczenia inwestycji we własny rozwój: szkolenia kadry, budowanie strategii, modernizację zaplecza. Ogranicza to ich profesjonalizację oraz zdolność do długoterminowego działania, zamykając je w cyklach projektowych	terytorialnego. Równie istotne są propozycje zmian w obowiązujących przepisach wynikające z opinii wydawanych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz wypracowywane w ramach działalności Komitetu do spraw Pożytku Publicznego oraz powołanych przez Przewodniczącego Komitetu prac grup roboczych, jak również wynikające z doświadczeń wojewódzkich rad działalności pożytku publicznego. Na podstawie powyższych postulatów i propozycji projektodawca przygotowuje obecnie projekt kolejnej nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego, której założeniem jest kompleksowe uregulowanie kwestii związanych m.in. z modyfikacją zasad zlecania realizacji zadań publicznych, w szczególności uregulowania nowych trybów zlecania tych zadań, z wprowadzeniem możliwości rozliczenia kosztów projektów na podstawie ryczałtu i stawek jednostkowych czy też ze zmianami w obszarze wolontariatu. Pełen zakres proponowanych zmian zostanie ujęty przez projektodawcę we wniosku o wpis projektu nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów, który jest obecnie przygotowywany.
--	--	--	---

		podporządkowanych wymaganiom donorów, a nie rzeczywistym potrzebom społeczności. Zniekształcenie motywacji i kierunków działania. Organizacje, które muszą zabezpieczyć wkład własny, często kierują się nie realnymi potrzebami społeczności, ale kalkulacją, które projekty są możliwe do udźwignięcia finansowo. W rezultacie dochodzi do zniekształcenia misji i spłylenia oddolnych działań na rzecz formalnych wymagań finansowych. Brak równości w dostępie do finansowania publicznego. Wkład własny premiuje organizacje posiadające kapitał finansowy lub zdolność do jego pozyskiwania – co w praktyce faworyzuje organizacje powiązane z kapitałem prywatnym, jednostkami samorządu terytorialnego oraz instytucje, które w swoim portfolio mają działania charytatywne umożliwiające im prowadzenie fundraisingu. Często są to aktywności, które nie są skorelowane z rozwojem profesjonalnych usług społecznych ani z budowaniem długoterminowej zmiany. Tymczasem organizacje realizujące złożone, interdyscyplinarne działania społeczne są pozbawiane równego dostępu do środków publicznych, ponieważ ich model działania nie opiera się na masowym pozyskiwaniu darowizn. Ryzyko pogłębienia nierówności systemowych. Utrzymywanie obowiązku wkładu własnego wzmacnia i utrwała już istniejące nierówności w sektorze pozarządowym. Organizacje o słabszej pozycji wyjściowej pozostają w stagnacji lub są wypychane z rynku konkursowego, podczas gdy większe i bogatsze podmioty monopolizują dostęp do finansowania oraz wizerunkowej obecności w przestrzeni publicznej. Zagrożenie dla dużych organizacji realizujących projekty o wysokim wpływie społecznym. W przypadku dużych organizacji realizujących kompleksowe, wieloletnie projekty społeczne, obowiązek wniesienia znacznego wkładu własnego generuje presję na prowadzenie działań komercyjnych lub fundraisingowych nieadekwatnych do ich misji. Zamiast koncentrować się na tworzeniu trwałej zmiany społecznej i rozwiązywaniu systemowych problemów, organizacje te zmuszone są do przeznaczania znacznych zasobów – kadrowych, czasowych i finansowych – na „zarabianie na wkład”.	
--	--	--	--

		Skutkuje to w dłuższej perspektywie: – rozmyciem celów statutowych, – utratą innowacyjności, – ograniczeniem zdolności strategicznego myślenia, – wypaleniem profesjonalnej kadry, – erozją społecznego zaufania do sektora. Co więcej, duże projekty społeczne powinny być oceniane i wspierane przede wszystkim ze względu na ich wartość merytoryczną, oddziaływanie systemowe i potencjał transformacyjny, a nie ograniczane przez arbitralne kryteria finansowe niezwiązane z realną jakością działań i osiągniętych rezultatów. Niesprawiedliwość systemowa: przerzucanie odpowiedzialności państwa na organizacje społeczne. Wymóg wniesienia finansowego wkładu własnego przez organizacje pozarządowe w projektach realizujących zadania publiczne stanowi formę przerzucania odpowiedzialności państwa na sektor obywatelski. Organizacje społeczne w wielu przypadkach realizują działania będące konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych – takie jak pomoc osobom w kryzysie, wsparcie osób z niepełnosprawnościami, przeciwdziałanie przemocy czy edukacja obywatelska. Wymaganie, by organizacje dopłacały do realizacji tych zadań z własnych środków, jest nie tylko nieefektywne, ale też nieetyczne z punktu widzenia zasady sprawiedliwości społecznej. Rezygnacja lub radykalne zmniejszenie obowiązkowego wkładu własnego, szczególnie w przypadku mniejszych organizacji oraz działań o wysokiej wartości społecznej, stanowiłaby krok w stronę sprawiedliwszego i bardziej dostępnego systemu wspierania inicjatyw obywatelskich. Pozwoliłaby organizacjom koncentrować się na ich misji, wzmacniać swoją strukturę i rozwijać działania odpowiadające na rzeczywiste potrzeby lokalnych społeczności. Umożliwiłaby również dużym organizacjom o strategicznym zasięgu efektywne wykorzystanie ich zasobów na rzecz długofalowej zmiany społecznej, bez konieczności kompromisu między misją a finansami.	
--	--	--	--

		II. Wprowadzenie w ustawie o OPP możliwości realizacji projektów NGO w oparciu o uproszczone metody ich rozliczania (m.in. znane z funduszy unijnych koszty ryczałtowe czy stawki jednostkowe). Stan obecny Koszty pośrednie/administracyjne, zgodnie z powszechnie przyjętą praktyką definiuje się jako koszty, które dotyczą wydatków innych niż bezpośrednie (tj. koszty personelu administracyjnego, wynajmu pomieszczeń biurowych czy inne koszty kwalifikowalne), jednak są one ściśle związane z działaniami prowadzonymi w ramach zleconego zadania publicznego/projektu. Tym samym ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich uzależniony jest wprost od zaplanowanych do realizacji oraz w późniejszym etapie, wydatkowanych kosztów związanych z działaniami bezpośrednimi, a rozliczany w formie stawki procentowej odpowiedniej dla wnioskowanej wartości zadania publicznego/projektu. Przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (w szczególności przepisy Działu II, Rozdziału II – Prowadzenie działalności pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych) wskazują, że organy administracji publicznej mają możliwość zlecania zadań należących do sfery zadań publicznych, enumeratywnie wymienionych w art. 4 organizacjom pozarządowym, których katalog wskazany jest w art. 3 tejże ustawy. W przypadku zamiaru zlecenia takiej realizacji, organy administracji publicznej (zgodnie z art. 13) muszą zamiar ten poprzedzić ogłoszeniem otwartego konkursu ofert. Art. 14 ust. 1 ustawy wskazuje, że oferta realizacji zadania publicznego złożona w trybie otwartego konkursu ofert zawierać powinna m.in. kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego. Kluczowym wątkiem jest sposób rozliczania tego typu kosztów, który nie jest szczegółowo określony w zapisach ustawy, a jedynie wskazany w załączniku nr 1 „Wzór oferty realizacji zadania publicznego...” do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań. Przedstawiona w powyższym załączniku „Kalkulacja	
--	--	---	--

		przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego” sugeruje ujęcie kosztów pośrednich jako części budżetu, w której na wzór kosztów bezpośrednich wymienione powinny zostać kolejne pozycje kosztowe, co interpretowane jest obecnie jako konieczność rozliczanie tego typu wydatków na podstawie realnie poniesionych kosztów, wyłączając tym samym możliwość rozliczenia ryczałtowego. Punktem odniesienia dla konkursów, w ramach których w Polsce projekty współfinansowane są ze środków krajowych są również procedury regulujące działania współfinansowane ze środków unijnych. W przypadku tych działań regulacje obejmujące rozliczanie kosztów pośrednich za pomocą ryczałtu zawarte są w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, zwanym dalej „rozporządzeniem”. Artykuł 54 (a także art. 51 oraz art. 53) ww. rozporządzenia wprost wskazuje na możliwość finansowania takich kosztów w oparciu o stawki ryczałtowe. W ślad za regulacjami ujętymi w tym rozporządzeniu zostały przygotowane Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027, gdzie zgodnie z ujętą w nich definicją koszty pośrednie są to koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu. Co więcej, tendencje w Uni Europejskiej są jednoznaczne: zdecydowane zwiększanie roli metod uproszczonych rozliczania projektów. Widać to wyraźnie w projektach rozporządzeń dla nowych Wieloletnich Ram Finansowych 2028–2034.	
--	--	--	--

		W Komunikacie Komisji Europejskiej do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Dynamiczny budżet UE na miarę priorytetów przyszłości – Wieloletnie ramy finansowe 2028–2034” (COM/2025/570 final) czytamy: „Powszechniejsze stosowanie uproszczonych metod rozliczania kosztów i finansowania niepowiązanego z kosztami znacznie zmniejszy obowiązki sprawozdawcze odbiorców funduszy, gdyż spowoduje skoncentrowanie kontroli na rezultatach projektów, a nie na kosztach”. Argumentacja dla poparcia wyżej wskazanego stanowiska organizacji pozarządowych. Widoczna jest zatem istotna dysproporcja pomiędzy rozliczaniem projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej, a zadań publicznych/projektów realizowanych na zasadzie zadań zleczanych w myśl ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zasadnym jest zastosowanie konstytucyjnych zasad równości wobec prawa oraz zasady sprawiedliwości społecznej. Skoro taka możliwość dotyczy wszystkich rodzajów projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej, nie jest zrozumiałe dlaczego nie została jasno wskazana w odniesieniu do zadań zleczanych. Tym bardziej, że rozporządzenie Unii Europejskiej, zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 87 Konstytucji stoi wyżej w hierarchii źródeł prawa od ustawy. Odmienne podejścia oraz problemy interpretacyjne obecnych zapisów ustawy jasno wskazują na konieczność wprowadzenia zmian regulujących sposób rozliczania kosztów w projektach finansowanych i współfinansowanych ze środków krajowych. Uregulowanie i jasne wskazanie jako opcji rozliczania kosztów w formie ryczałtowej pozwoli na większą stabilizację budżetu organizacji w ramach realizowanego zadania publicznego/projektu, w szczególności w zakresie jego bieżącej obsługi. Przede wszystkim stanowi to uproszczenie realizacji oraz rozliczenia danego projektu w oparciu o jego rezultat. Na osiągnięcie celów realizowanego projektu, który otrzymuje dofinansowanie wpływ mają zarówno koszty bezpośrednie jak i pośrednie projektu oraz możliwość jego płynnej realizacji. Kluczowa jest koncentracja	
--	--	---	--

		w projekcie na uzyskiwanych rezultatach, które same w sobie stanowią najlepsze świadectwo skuteczności podejmowanych działań. Od wielu lat organizacje pozarządowe realizujące działania zarówno współfinansowane ze środków krajowych jak i unijnych wspólnym głosem apelują o umożliwienie i wprowadzenie uproszczonych metod rozliczania tych projektów. Opierając się na doświadczeniu w realizacji tego typu działań często zauważamy, że przerost wytycznych narzucających na realizatorów projektów tak obszerne obostrzenia biurowe ma ogromny wpływ na jakość realizowanych projektów oraz zaburza możliwości skoncentrowania działań na celach i rezultatach, czyli najczęściej na ludziach, których sytuacja powinna ulec poprawie na skutek danej interwencji publicznej. Zgodnie z powyższym uważamy za słuszny postulat w zakresie zmiany treści art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie poprzez jasne i klarowne uregulowanie zapisów tej ustawy oraz dopuszczenie możliwości rozliczania kosztów projektu na zasadzie ryczałtowej/w oparciu o wypracowany rezultat. Taki zapis uprości zasady realizacji projektów realizowanych w myśl art. 11 ust. 2 ustawy pozwalając na uniknięcie obciążeń biurowych (tj. każdorazowego aneksowania umowy i zmiany kalkulacji wskazanej w art. 14 ust. 1 ustawy), a to z kolei przekłada się na sprawniejsze zarządzanie projektem, indywidualne dopasowanie świadczonego wsparcia i bieżące rozwiązywanie ewentualnych problemów (takich jak: rotacja personelu, konieczność zmiany lokalu, stan wyższej konieczności, zmiany inflacyjne). Rozwiązanie polegające na ryczałtowym rozliczaniu kosztów nie będzie stanowiło znacznego obciążenia budżetu krajowego, bowiem praktyka przyjęta w przypadku projektów realizowanych ze środków UE limituje wysokość kosztów pośrednich, uzależniając je od wysokości kosztów bezpośrednich (art. 54 rozporządzenia wskazuje na różne stawki dla odpowiednich przedziałów kosztów bezpośrednich), natomiast regulaminy ogłaszanych konkursów wskazują jasno stawki jednostkowe, o które w oparciu wnioskodawca może stworzyć budżet skierowany bezpośrednio na rezultat. Taki zapis przeciwdziała również ewentualnym nadużyciom ze strony realizatorów projektów.	
--	--	---	--

			Wprowadzenie zmian w przepisach ustawy jest uzasadnione nie tylko z ww. przyczyn równości wobec prawa, ale również zmniejszenia obciążeń biurokratycznych oraz zapewnienia szerszego dostępu organizacji pozarządowych do realizacji zadań zleczanych przez organy administracji publicznej. Możliwe zapisy w ustawie o OPP: „W ogłoszeniu trybów negocjacyjnego, otwartego konkursu ofert, partnerstwa publiczno-społecznego oraz regrantingu na realizację zadań publicznych organ administracji publicznej określa zasady rozliczenia dotacji, w tym kosztów obsługi zadania publicznego i mogą one przyjąć dowolną z następujących form: 1) stawki jednostkowe; 2) kwoty ryczałtowe; 3) finansowanie w oparciu o stawki ryczałtowe; 4) kombinacja form, o których mowa w pkt 1–3, pod warunkiem, że każda z nich obejmuje inne kategorie kosztów.”.	
74.	Uwaga ogólna	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	1,5% CIT od firm dla organizacji pożytku publicznego. Ponadto zwracamy się o uwzględnienie w pracach nad zmianą ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zmiany postulowanej przez nas od 2020 roku dotyczącej wprowadzenia 1,5% CIT od firm dla organizacji pożytku publicznego (OPP)². Zebraliśmy uwagi, sugestie i propozycje dotyczące tego, jak taka zmiana w przepisach mogłaby wyglądać w praktyce. Na ich podstawie dr Maria Supera-Markowska w 2022 roku, na zlecenie naszego Instytutu przygotowała „Założenia do projektu przepisów wprowadzających w polskim systemie prawa 1% odpis z podatku dochodowego od osób prawnych na rzecz organizacji pożytku publicznego”³. 28 czerwca 2024 roku wpłynęła petycja nr BKSP-155-X-218/24⁴ złożona przez Stowarzyszenie Klub Jagielloński, wskazująca również na nasze postulaty. W wyniku prac Komisji, został jednogłośnie uchwalony dezyderat nr 112⁵ Komisji do Spraw Petycji do Ministra Finansów w sprawie wprowadzenia	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy wskazana propozycja nie zasługuje na uwzględnienie. Należy zauważyć, że Minister Finansów udzielił odpowiedzi na wskazany w uwadze dezyderat nr 112 Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP w sprawie wprowadzenia mechanizmu 1,5% CIT dla organizacji pożytku publicznego, uchwalony na posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2025 r. W piśmie z dnia 16 lipca 2025 r. Minister Finansów wskazał m.in., że: „Propozycja umożliwienia podatnikom CIT przekazywania 1,5% podatku na rzecz OPP nie ma uzasadnionych podstaw. (...) W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż już dziś podatnicy CIT mogą wspierać OPP przekazując im środki pieniężne w postaci darowizny. Ta forma wsparcia jest premiowana ulgą podatkową polegającą na możliwości odliczeniu od dochodu wartości

² <https://owes.institutprawobywatelskich.pl/dzieje-sie/1-podatku-od-firm-dla-organizacji-pozytku-publicznego-podpisz-petycje/>

³ <https://owes.institutprawobywatelskich.pl/dzieje-sie/1-podatku-od-firm-dla-opp-zalozenia-do-ustawy/>

⁴ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=PETYCJA&NrPetycji=BKSP-155-X-218/24>

⁵ [https://orka.sejm.gov.pl/opinie10.nsf/nazwa/pet_d112/\\$file/pet_d112.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/opinie10.nsf/nazwa/pet_d112/$file/pet_d112.pdf)

		mechanizmu 1,5% CIT dla organizacji pożytku publicznego uchwalony na posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2025 r. Poparcie dla tego postulatu wyraził również biznes. Potwierdza to najnowszy raport „Faza 1.0 Deregulacja w działaniu” inicjatywy SprawdaMY. Jak można przeczytać w raporcie: „Postulat zakłada wprowadzenie możliwości przekazania przez przedsiębiorstwa 1% należnego podatku CIT na rzecz wybranej organizacji pożytku publicznego (OPP). Mechanizm ten nawiązuje do dobrze funkcjonującego systemu odpisu 1,5% PIT i ma na celu rozszerzenie społecznej odpowiedzialności na sektor biznesowy. Rozwiązanie to miałoby charakter dobrowolny i nie wiązałoby się z dodatkowymi kosztami dla firm, stanowiąc jednocześnie nowy, coroczny strumień finansowania dla organizacji społecznych. (...) Tego typu narzędzie mogłoby realnie wzmocnić niezależność finansową organizacji społecznych, promować odpowiedzialność firm i budować ich lokalne zaangażowanie. Od strony technicznej, system mógłby działać na zasadach podobnych do już istniejącego 1,5% PIT – z prostym mechanizmem wskazania OPP w CIT-8, jednolitą stawką i wspólną kampanią informacyjną skierowaną do przedsiębiorców”. W przeciwieństwie do wąskich celów indywidualnych, nasza kampania, którą zainicjowaliśmy, skupia się na wsparciu instytucjonalnego rozwoju sektora obywatelskiego. To pozwoli organizacjom budować stabilne fundamenty, inwestować w rozwój, profesjonalizować swoje działania i tym samym jeszcze skuteczniej odpowiadać na potrzeby społeczne.	przekazanej darowizny w granicach przysługującego limitu. W podatku CIT limit ten wynosi 10% dochodu darczyńcy i jest o 4 pkt. proc. wyższy od limitu obowiązującego w podatku PIT (w tym podatku wynosi 6%). (...) O ile jest uzasadnione, aby odpis 1,5% funkcjonował w podatku PIT (gdyż jego podatnikami są przede wszystkim osoby fizyczne, w tym wykluczone cyfrowo lub gorzej radzące sobie z obowiązkami podatkowymi), o tyle nie ma wystarczających podstaw do tego, aby odpowiednik tego rozwiązania wprowadzać w podatku CIT i tym samym angażować organy podatkowe w przekazywanie OPP kwoty zadeklarowanej przez podatnika CIT, będących co do zasady dużymi podmiotami gospodarczymi, które rozliczają się za pośrednictwem (lub przy wsparciu) wyspecjalizowanych służb księgowych. Pośredniczenie w tym przekazaniu organów podatkowych będzie generowało jedynie koszty po stronie administracji skarbowej związane z przebudową systemów informatycznych Krajowej Administracji Skarbowej (w tym kluczowych systemów takich jak PoltaxPlus czy Poltax 2B) oraz zatrudnieniem dodatkowych osób”. Minister Finansów zauważył również, że: „Skutki proponowanego mechanizmu dla budżetu państwa mogą być znaczące i trudne do przewidzenia. Wpływy z podatku CIT dotyczą często dużych przedsiębiorstw i znaczących kwot podatku. Podatek należny zgodnie z rozliczeniem CIT za 2023 r. to 82 mld zł. Zatem umożliwienie podatnikom podatek CIT przekazania 1,5% tego podatku na działalność OPP będzie skutkowało zmniejszeniem dochodów budżetu państwa o ok. 1,2 mld zł (skutek maksymalny przy założeniu, że wszyscy podatnicy skorzystaliby z tej możliwości). Jest to istotne z uwagi na różnego rodzaju wyzwania, w tym finansowe, które stoją w dzisiejszych czasach przed Polską. Reasumując, wdrożenie proponowanego rozwiązania rodzi szereg komplikacji i ryzyk oraz zwiększa poziom skomplikowania systemu podatkowego, zamiast go upraszczać. Wymusza również znalezienie alternatywnego źródła finansowania wydatków państwa (lub ich zmniejszenie) o tę część, która po ewentualnej zmianie będzie przekazywana organizacjom trzeciego sektora, zamiast na realizację usług publicznych. (...) Podsumowując, propozycja wprowadzenia postulowanego odpisu 1,5% CIT jest nie tylko nieuzasadniona w świetle istniejących rozwiązań, ale także wpłynie negatywnie na finanse publiczne i stabilność systemu podatkowego.
--	--	---	--

				Z tego względu, Ministerstwo Finansów nie planuje przeprowadzenia inicjatywy legislacyjnej w omawianym zakresie”. Należy zauważyć, że na posiedzeniu w dniu 20 listopada 2025 r. Komisja do Spraw Petycji Sejmu RP rozpatrzyła odpowiedź udzieloną przez Ministra Finansów na wskazany wyżej na dezyderat. Komisja uznała odpowiedź za wyczerpującą i podjęła decyzję o jej przyjęciu.
75.	Uwaga ogólna	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego	W obszarze ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie FRDL postuluje dodanie do katalogu zadań publicznych rozwoju aktywności obywatelskiej poprzez zwiększanie partycypacji, wprowadzenie umowy partnerstwa społecznego jako nowej podstawy wspólnej realizacji zadań przez administrację i organizacje, a także uruchomienie trybu negocjacyjnego w ściśle określonych przypadkach, gdy konkurs jest niecelowy. Projekt podnosi progi tzw. małych grantów, dopuszcza rozliczanie dotacji przez rezultaty i wprowadza większą elastyczność finansową: możliwość finansowania niezbędnych wydatków inwestycyjnych, kwalifikowania wydatków poniesionych przed podpisaniem umowy w tym samym roku, wykorzystania środków w całym okresie realizacji zadania oraz waloryzacji przy dłuższych umowach. Uzupełnieniem jest jednoznaczne powiązanie zlecenia zadania z oddaniem do użytkowania niezbędnego mienia publicznego oraz nowa, lekka forma oddolnej aktywności – komitet aktywności lokalnej, który pozwala mieszkańcom realizować proste przedsięwzięcia służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty. Całość tworzy spójny model: wcześniejsze i lepsze konsultacje, silniejsze mechanizmy współdecydowania, jasne standardy jawności oraz praktyczne narzędzia i finansowanie, które ułatwią organizacjom i mieszkańcom współuczestnictwo w wykonywaniu zadań publicznych.	Uwaga wyjaśniona. Projektodawca dostrzega potrzebę wprowadzenia szerszych, przekrojowych zmian w regulacjach dotyczących współpracy administracji publicznej z trzecim sektorem. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z uwagą analizuje zarówno postulaty zgłaszane w tym obszarze przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, jak również organy administracji publicznej zlecające realizację zadań publicznych, w szczególności jednostki samorządu terytorialnego. Równie istotne są propozycje zmian w obowiązujących przepisach wynikające z opinii wydawanych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz wypracowywane w ramach działalności Komitetu do spraw Pożytku Publicznego oraz powołanych przez Przewodniczącego Komitetu prac grup roboczych, jak również wynikające z doświadczeń wojewódzkich rad działalności pożytku publicznego. Na podstawie powyższych postulatów i propozycji projektodawca przygotowuje obecnie projekt kolejnej nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego, której założeniem jest kompleksowe uregulowanie kwestii związanych m.in. z modyfikacją zasad zlecania realizacji zadań publicznych, w szczególności uregulowania nowych trybów zlecania tych zadań, z wprowadzeniem możliwości rozliczenia kosztów projektów na podstawie ryczału i stawek jednostkowych czy też ze zmianami w obszarze wolontariatu. Pełen zakres proponowanych zmian zostanie ujęty przez projektodawcę we wniosku o wpis projektu nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów, który jest obecnie przygotowywany.

76.	Uwaga ogólna	Fundacja trzeci.org	Należy zwrócić uwagę, że obecnie jesteśmy w punkcie w którym sektor potrzebuje kompleksowych rozwiązań upraszczających prowadzenie działań, co w praktyce oznacza możliwość sprawnego i zgodnego z prawem funkcjonowania organizacji. Sugerujemy, aby pomyśleć o kompleksowej pracy nad aktualizacją ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Podejmowanie punktowych działań związanych ze zmianą wybranych jej zapisów i dodawanie nowych nie stanowi w naszej opinii rozwiązania. Inicjatywę zmiany w takiej formie oceniamy zatem negatywnie.	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 75 tabeli.
77.	Uwaga ogólna	Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych Forum Darczyńców w Polsce	Przedstawiona przez rząd nowelizacja ustawy o działalności pożytku jest w naszej ocenie niepotrzebna i w tym kształcie blokuje inne oczekiwane zmiany. Powinna zostać wycofana lub też uzupełniona o nowe tryby zlecania zadań publicznych opisane w załączniku. Organizacje pozarządowe co najmniej od dekady oczekują zmiany prawnej – elastycznych i dostosowanych do realnych potrzeb zasad zlecania zadań publicznych. System zlecania zadań, który funkcjonuje obecnie jest przestarzały (nie był znacząco zmieniany od 20 lat) i stanowi dziś poważne ograniczenie w rozwoju współpracy finansowej między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi. Odpowiedzią na problemy samorządów i organizacji jest propozycja zmian opracowana przez ekspertów i ekspertki w grupie roboczej ds. uproszczeń prawnych dla organizacji społecznych przy Przewodniczącym Komitecie ds. Pożytku Publicznego (załącznik nr 1 do pisma i tabeli uwag). Propozycja ta uzyskała również poparcie Rady Działalności Pożytku Publicznego. Są to gotowe rozwiązania w formie projektu ustawy wraz z uzasadnieniem. Propozycja ta składa się z szeregu przemyślanych i spójnych korekt w obecnych trybach zlecania zadań oraz wprowadzeniu nowych możliwości – nowych, dodatkowych trybów, które są bardziej elastyczne niż tryby konkursowe i lepiej pasują do obecnych realiów współpracy administracji z organizacjami. Zgodnie z oficjalnymi informacjami nie budzą one zastrzeżeń w Komitecie ds. Pożytku Publicznego, a Departament Społeczeństwa Obywatelskiego uzupełnia je teraz o ocenę skutków regulacji. Nie widzimy więc przeszkód, żeby uzupełnić lub zastąpić	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 75 tabeli.

			przedstawioną propozycję (UD240) wskazanymi tu propozycjami dotyczącymi nowych trybów. Warto podkreślić, że jest to ostatni moment, aby w tej kadencji Sejmu dokonać poważnej zmiany w zasadach zlecania zadań publicznych. Częściowa nowelizacja w kształcie, jaki proponuje Rząd (UD240) mogłaby ostatecznie zmarnować tę szansę. Jesteśmy przekonani, że postulowana przez Rząd sekwencja polegająca na wprowadzeniu najpierw mniejszych niekontrowersyjnych zmian, a dopiero w drugiej kolejności zmian w trybach zlecania zadań sprawi, że Sejm przyjmie tylko te pierwsze, a na zmiany w trybach zlecania zadań nie starczy czasu przed upływem kadencji. Forum Darczyńców i Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych otrzymały 11 września br. list od Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego Jana Grabca, w którym Przewodniczący zapewnia, że jest możliwość poszerzenia projektu nowelizacji o nowe tryby zlecania zadań. W liście czytamy: „Zdając sobie sprawę, że katalog zaproponowanych zmian nie wyczerpuje postulatów III Sektora, podjąłem decyzję o pracach nad uzupełnieniem nowelizacji o dodatkowe obszary w tym: - nowe tryby zlecania zadań publicznych (...)”. Oczekujemy zatem realizacji tej deklaracji. Niezależnie od powyższego postulatu, zwracamy Państwa uwagę na następujące kwestie: 1) Nie podzielamy oceny wyrażanej przez autorów projektu (UD240), którzy podkreślają, że są to zmiany wielokrotnie omówione. Projekt ujrzał światło dzienne dopiero 27 sierpnia br. (wcześniej prezentowano tylko założenia a treść rozwiązań nie była ujawniana). W efekcie, nie było realnej możliwości, aby w tak krótkim czasie (od 27 sierpnia do września) wielokrotnie omówić projekt z organizacjami pozarządowymi. 2) Nie ma projektów technicznych i niekontrowersyjnych. Każde rozwiązanie legislacyjne, szczególnie jak w tym przypadku powstające w zaciszu rządowych gabinetów, nawet jeśli powstaje w dobrej wierze, może zawierać rozwiązania dyskusyjne i budzące emocje. Przykładowo rok temu w podobnym trybie został opracowany projekt zmian w rozporządzeniach dotyczących wzorów ofert, umów	
--	--	--	---	--

			i sprawozdań. Warto zwrócić uwagę, że spotkał się on z krytycznymi ocenami i ostatecznie przerwano nad nim prace.	
78.	Uwaga ogólna	Ogólnopolska Federacja Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku	Proponowane zmiany są odpowiedzią na wieloletnie postulaty środowiska NGO, w tym organizacji działających na rzecz osób starszych. Jednocześnie, dostrzegając potrzebę dalszego wspierania organizacji seniorskich, wnosimy do rozważenia następujące postulaty: - wprowadzenie możliwości całkowitego wyłączenia wymogu wkładów własnych w projektach realizowanych przez organizacje seniorskie, które często działają w oparciu o wolontariat i mają bardzo ograniczone własne źródła finansowania, - zwiększenie maksymalnej wysokości tzw. małych grantów do 30 tys. zł, co pozwoli na prostszą i szybszą realizację bardziej kompleksowych działań skierowanych do seniorów w małym społeczeństwach, - rozważenie stworzenia odrębnej ścieżki konkursowej dla organizacji seniorskich, aby wyrównać ich szanse w dostępie do środków publicznych.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosnie do uwagi dotyczącej wymogu zapewniania wkładów własnych – stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli. Odnosnie do uwagi dotyczącej maksymalnej wysokości tzw. „małych grantów” – podniesienie wysokości dofinansowania lub finansowania w przypadku realizacji zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym do kwoty 20 000 zł jest, w ocenie projektodawcy, wystarczające. Jest ono związane z występującym w ostatnich latach zwiększonym poziomem inflacji i ma na celu urealnienie wysokości udzielanego dofinansowania lub finansowania w trybie tzw. „małych grantów”. Odnosnie do uwagi dotyczącej stworzenia odrębnej ścieżki konkursowej dla organizacji seniorskich – należy wyjaśnić, że zarówno Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, jak i nadzorowany przez Przewodniczącego Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, nie identyfikują w organizowanych konkursach, ogłaszanych w ramach rządowych programów wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, przypadków, które świadczyłyby o konieczności wyrównywania szans w dostępie do środków publicznych dla organizacji seniorskich. Należy pokreślić, że równe warunki przystępowania do otwartych konkursów ofert dla wszystkich organizacji zainteresowanych realizacją zadania publicznego są jednym z kluczowych elementów przeciwdziałania arbitralnemu wyborowi podmiotu, któremu zostanie zlecone zadanie do realizacji. Konkursy nie powinny dyskryminować zainteresowanych podmiotów na żadnym etapie i muszą być prowadzone zgodnie z zasadami równości, tak aby zapewnić równe szanse wszystkim potencjalnym oferentom na złożenie oferty i udział w konkursie, bez preferowania lub dyskryminowania jakiegokolwiek podmiotu.
79.	Uwaga ogólna	Polski Czerwony Krzyż	Polski Czerwony Krzyż proponuje, aby w nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (zwanej dalej udppw) uwzględnić zmiany dotyczące kosztów administracyjnych	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy uwaga nie jest zasadna. Należy zauważyć, że zasady rozliczania realizacji zadań publicznych w przypadku

			realizacji zadań publicznych zleczanych przez organy administracji publicznej na podstawie otwartych konkursów ofert. Jesteśmy zdania, że system powinien być bardziej elastyczny i darzyć organizacje społeczeństwa obywatelskiego większym zaufaniem. Dlatego proponujemy, aby udppw wprowadziła system ryczałtowy obliczania kosztów administracyjnych (pośrednich) liczonych jako procent od wykonania kosztów bezpośrednich (merytorycznych). Metoda ta jest z powodzeniem stosowana w przypadku projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskich czy grantach prywatnych. Z jednej strony jest wyrazem zaufania do realizatora zadania, z drugiej daje mu możliwość elastycznego wydatkowania środków dostosowując te wydatki do aktualnej sytuacji czy zdarzeń (nie zawsze możliwych do przewidzenia na etapie tworzenia oferty) oraz upraszcza proces rozliczania zadania publicznego dla samych organizacji oraz dla organów administracji publicznej. Proponujemy, aby udppw ustaliła minimalny ryczałt kosztów pośrednich na 10% kosztów bezpośrednich, z możliwością jego zwiększenia przez organ publiczny w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert (np. dla zadań związanych z większymi nakładami administracyjnymi, czy o niskiej wartości).	określonych zadań mogą być różne, stąd też nie jest wskazane przyjmowanie sztywnych, ustawowych regulacji w tym zakresie. Zasady te mogą być określone np. w regulaminie danego konkursu na realizację zadania publicznego, czy też w programie współpracy danego organu administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego.
80.	Uwaga ogólna	Polski Czerwony Krzyż	Kolejną kwestią wymagającą uregulowania w udppw jest zwolnienie od świadczenia pracy zarobkowej wolontariusza wykonującego świadczenia wskazane w art. 42 udppw na czas trwania działań oraz czas niezbędny do dojazdu i powrotu. Zwolnienie od świadczenia pracy następowałoby bez wynagrodzenia za pracę, ale za rekompensatą w formie ekwiwalentu pieniężnego za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniach, wypłacanego ze środków budżetu państwa, z części której dysponentem jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działań. Ekwiwalent nie powinien przekroczyć 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto ogłaszanego w Monitorze Polskim, analogicznie do rozwiązań stosowanych wobec ochotniczych straży pożarnych, i powinien zostać naliczony od chwili zgłoszenia wyjazdu lub gotowości do wyjazdu do chwili zakończenia działań.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego regulujących zasady świadczenia wolontariatu. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że wolontariat jest świadomą, dobrowolną i bezpłatną działalnością na rzecz innych, świadczoną w strukturach podmiotów określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego. W ocenie projektodawcy propozycja przyznania z tytułu świadczenia wolontariatu ekwiwalentu pieniężnego za każdą godzinę dobrowolnie podejmowanych działań na rzecz innych przeczy idei wolontariatu, którego istotą jest bezinteresowna chęć niesienia pomocy i wspierania innych osób lub działań, bez oczekiwania z tego tytułu wynagrodzenia finansowego.

81.	Uwaga ogólna	Polski Czerwony Krzyż	Ponadto w ustawie powinny również zostać zdefiniowane działania alarmowe do których, w naszej ocenie, zaliczają się w szczególności działania poszukiwawcze, działania ratownicze, działania ratowniczo-ewakuacyjne oraz działania pomocowe o charakterze humanitarnym, w tym podejmowane podczas klęsk żywiołowych, masowych zdarzeń kryzysowych lub napływu ludności wymagającej wsparcia, wykonywane na podstawie wezwania. Przedstawiony projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych doprecyzowuje sferę zadań publicznych o sferę „ochrony ludności i obrony cywilnej”. Zaproponowane przez nas wyżej zmiany porządkowałyby mechanizmy współpracy administracji z organizacjami pozarządowymi, w zakresie organizacji pracy wolontariuszy w działaniach ratowniczych i humanitarnych oraz klasyfikacji kosztów po stronie korzystających, bez tworzenia nowych zadań, instytucji czy funduszy. Efektom ww. zmian byłaby szybsza mobilizacja zasobów NGO, która następowałaby wówczas w pierwszych godzinach po zdarzeniu, włączając kryzysy humanitarne takie jak: powódzie czy masowy napływ ludności.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy uwaga ta nie znajduje uzasadnienia. Zawarty w art. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego katalog definicji zawartych w ustawie obejmuje wyłącznie pojęcia istotne na gruncie stosowania tej ustawy. Do katalogu tego trudno zaliczyć pojęcie „działań alarmowych” – w szczególności dlatego, że pojęcie to w tej ustawie nie występuje. Nie jest jasne również, w jaki sposób wprowadzenie definicji ustawowej „działań alarmowych” miałoby wpływać „na szybszą mobilizację zasobów NGO” w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.
82.	Uwaga ogólna	Polski Instytut Współpracy Obywatelskiej oraz Fundacja Toruńska Inicjatywa Obywatelska	Prosimy o usunięcie w konkursach na zadania publiczne jak i te z art. 19a sztucznych podziałów na koszty merytoryczne i koszty administracyjne. Uzasadnienie: W rzeczywistości wszystkie koszty projektu są merytoryczne – bo one mogą być wydatkowane jedynie na cel projektu, a nie np. na administrację biura fundacji. Szczególnie mamy na uwadze funkcję najważniejszej osoby w projekcie – koordynatora projektu. On wykonuje całą pracę biurową projektu – tę administracyjną (praca z dokumentami) jak i tę merytoryczną (praca z zespołem i beneficjentami). Obie te prace są równie ważne i nie da się sztucznie podzielić ile godzin zajmuje praca biurowa a ile merytoryczna. Obecne limity na koszty administracyjne nie pozwalają zatrudniać specjalistów na te stanowiska po stawkach rynkowych. W efekcie borykamy się w całym trzecim sektorze z wypaleniem zawodowym	Uwaga wyjaśniona. Należy zauważyć, że przepisy obowiązującego rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057) w załącznikach określających m.in. wzór oferty realizacji zadania publicznego i wzór sprawozdania z wykonania zadania publicznego przewidują podział ponoszonych kosztów na koszty realizacji działań oraz koszty administracyjne. Przyjęcie tego rozróżnienia wynika z faktu, że nie wszystkie koszty realizacji zadania publicznego można zakwalifikować jako koszty merytoryczne, tj. bezpośrednio związane z realizacją zadania. Niemniej w związku z postulatami zgłaszanymi Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w tym zakresie przez przedstawicieli środowiska organizacji pozarządowych,

			i brakiem chęci do brania odpowiedzialności za projekt – nikt nie chce pracować w rzeczywistości za 5 zł za godzinę. Projekt, który w budżecie ma koszt koordynatora 10 000 zł a materiały warsztatowe 500 zł i inne dodatkowe koszty na poz. 2000 zł także może być zrealizowany w pełni jakościowo i efektywnie dla beneficjentów. Łatwiej jest znaleźć bezpłatnie sale na zajęcia, darmowy dojazd niż zatrudnić wykwalifikowaną osobę na stanowisko koordynatora na pół etatu za 1000 zł brutto miesięcznie. Bo praca koordynatora jest czasochłonna i prawie nigdy nie jest to np. 20 h w miesiącu. Proszę wziąć pod uwagę nasze postulaty. Chcemy znieść podział na koszty merytoryczne i administracyjne. Pozwólmy ekspertom oceniać budżet całościowo na podstawie opisu wniosku i ocenie czy wskazane koszty są niezbędne do jakościowej realizacji celów projektu i rezultatów.	projektodawca informuje, że wskazany postulat zostanie szczegółowo przeanalizowany w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 75 tabeli.
83.	Uwaga ogólna	Sieć Wspierania Organizacji Pozarządowych Splot Stowarzyszenie Klon/Jawor	Konsultowana nowelizacja ustawy o działalności pożytku (UD240) powinna zostać wycofana lub też uzupełniona o propozycje, które rząd otrzymał od ekspertów i ekspertek z organizacji pozarządowych. Chodzi nam o propozycje dotyczące nowych zasad zlecania zadań publicznych – w tym nowych trybów tego zlecenia. Propozycje te zawarte są w projekcie ustawy, z którym zapoznaje nas m.in. uchwała nr 47 Rady Działalności Pożytku Publicznego z dnia 2 kwietnia 2025 r.: – uchwała: https://www.gov.pl/attachment/2e98b317-ea09-400a-a34d-0085899a821f, – załącznik do tej uchwały zawiera zaproponowany projekt zmiany ustawy: https://www.gov.pl/attachment/e135902e-b2f9-4420-a0d0-522d757d01aa. Propozycje te były też wielokrotnie omawiane na portalu ngo.pl. Zobacz m.in.: – https://publicystyka.ngo.pl/propozycje-zmian-w-ustawie-o-dzialalnosci-pozytku-publicznego-nowe-tryby-zlecenia-zadan-tau – https://publicystyka.ngo.pl/propozycje-zmian-w-ustawie-o-dzialalnosci-pozytku-publicznego-modyfikacje-ogolnych-zasad-zlecenia-realizacji-zadan-tau	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 75 tabeli.

			Oceniamy, że propozycje z przedstawionego projektu (UD240) są wyrywkowe i nie poprawiają w sposób istotny ustawy o działalności pożytku. Nie odpowiadają na oczekiwania organizacji pozarządowych, które spodziewały się kompleksowych i systemowych zmian w zasadach zlecania zadań publicznych, czy szerzej w zasadach współpracy finansowej między organizacjami pozarządowymi a administracją. Taką odpowiedzią jest właśnie projekt dotyczący nowych trybów zlecania zadań publicznych. Uważamy, że nie ma sensu tracić czasu na mniejsze, punktowe zmiany (projekt UD240) – należy od razu przystąpić do zmian istotnych i realnie poprawiających sytuację organizacji pozarządowych. Rozpatrywanie teraz projektu UD240 w zaproponowanym kształcie byłoby w istocie zablokowaniem zmian systemowych i marnowało szansę na ich w miarę szybkie wprowadzenie zgodnie z oczekiwaniami trzeciego sektora. Organizacje pozarządowe co najmniej od dekady oczekują elastycznych i dostosowanych do realnych potrzeb zasad zlecania zadań publicznych. Główny postulat naszego stanowiska dotyczy więc wycofania lub uzupełnienia przedstawionego projektu UD240 o opisane wyżej propozycje dotyczące nowych zasad zlecania zadań publicznych.	
84.	Uwaga ogólna	Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS	Uważamy, że propozycja w obecnym kształcie nie odpowiada na kluczowe postulaty zgłaszane od lat przez organizacje społeczne i nie zapewnia oczekiwanej zmiany w systemie współpracy administracji publicznej z trzecim sektorem. Od co najmniej dekady organizacje pozarządowe wskazują na potrzebę wprowadzenia nowych trybów zlecania zadań publicznych. Obowiązujące rozwiązania nie były istotnie zmieniane od dwudziestu lat i nie odpowiadają realiom współpracy. Projekt w wersji zaprezentowanej przez rząd pomija tę kluczową kwestię, a częściowe nowelizacje mogą utrwalić obecny stan rzeczy i zablokować wdrożenie rozwiązań wypracowanych przez środowisko. Popieramy stanowisko Rady Działalności Pożytku Publicznego, które jednoznacznie wskazują na konieczność wprowadzenia pakietu nowych trybów zlecania zadań, w tym małych zleceń, trybu negocjacyjnego, partnerstwa publiczno-społecznego oraz regrantingu. Rozwiązania te zostały przygotowane przez ekspertów,	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 75 tabeli.

		posiadają poparcie RDPP i powinny zostać włączone do procedowanej nowelizacji. KAFOS zwraca również uwagę na konieczność uregulowania kwestii związanych z wolontariatem. Obecne przepisy nie uwzględniają rozwoju nowych form, takich jak wolontariat online czy hybrydowy, oraz nie zapewniają wystarczających gwarancji w zakresie ubezpieczeń, bezpieczeństwa i ochrony wolontariuszy. Niezbędne jest doprecyzowanie przepisów w tym zakresie oraz uporządkowanie relacji między wolontariatem a innymi formami aktywności społecznej i zawodowej. Wzmocnienie pozycji wolontariatu jest szczególnie istotne w kontekście rosnącego znaczenia działań społecznych realizowanych zarówno przez organizacje pozarządowe, jak i instytucje publiczne. Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS apeluje, aby nowelizacja ustawy została poszerzona o rozwiązania przygotowane przez ekspertów i oczekiwane przez organizacje pozarządowe, a równolegle wprowadziła zmiany w zakresie wolontariatu. Uważamy, że tylko w takim kształcie projekt będzie realnie odpowiadał na potrzeby sektora obywatelskiego i wzmacniał system współpracy państwa ze społeczeństwem obywatelskim.	
--	--	---	--

Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (UD240)

zgłoszone w ramach opiniowania

Lp.	Jednostka redakcyjna	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
1.	Art. 1 pkt 1 projektu ustawy (dot. art. 4 ust. 1 pkt 23 ustawy)	Związek Powiatów Polskich	Nie budzi wątpliwości uzupełnienie przepisu, niemniej jednak przy okazji zwracamy uwagę, że art. 221 ustawy o finansach publicznych ogranicza JST możliwość przyznania dotacji podmiotom ochrony ludności innym niż organizacje, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w obszarze ochrony ludności i obrony cywilnej. Obecnie występuje brak spójności pomiędzy art. 153 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej a art. 221 ustawy o finansach publicznych (powiązany z odwołaniem się w art. 221 ustawy o finansach publicznych do możliwości przekazywania dotacji na zadania, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyłącznie w trybie przewidzianym w tej ustawie).	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907).
2.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ustawy)	Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego	Zadania publiczne powinny być w całości finansowane ze środków publicznych, ponieważ to administracja zleca ich realizację. Wymóg wnoszenia wkładów własnych dyskryminuje mniejsze i lokalne organizacje, które nie dysponują kapitałem ani zapleczem, a w konsekwencji ogranicza różnorodność i innowacyjność działań społecznych. Dodatkowo obowiązek wkładów generuje bariery formalne, zamiast wspierać rzeczywistą wartość merytoryczną projektów. Rezygnacja z tego mechanizmu upraszcza system, zwiększa jego przejrzystość i gwarantuje równe szanse wszystkim podmiotom, niezależnie od ich wielkości czy miejsca działania. Z tych powodów należy całkowicie usunąć obowiązek wnoszenia wkładów własnych z ustawy.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy nie jest zasadne całkowite zrezygnowanie z obowiązku wnoszenia wkładów własnych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), zwanej dalej „ustawą o działalności pożytku publicznego”. Oznaczałoby ono bowiem w praktyce zrównanie obu form zlecania realizacji zadania publicznego, tj. powierzania i wspierania wykonania tego zadania. Tymczasem obowiązujący podział na wspieranie i powierzanie realizacji zadań publicznych jest związany z istotą dotacji, której definicję zawarto w art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych: „Dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych

				przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.” Jednocześnie art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e tej ustawy wyraźnie wskazano, że dotacje celowe (a o takich również jest mowa, zgodnie definicją wyrażoną w art. 2 ust. 1, w ustawie o działalności pożytku publicznego), to środki przeznaczone na m.in. finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym.
3.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ustawy)	Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (NIW-CRSO)	W przypadku uwzględnienia uwagi nr 1 [<i>uwaga o charakterze ogólnym NIW-CRSO – pkt 66 tabeli</i>], proponujemy rezygnację ze zmiany. W przypadku nieuwzględnienia uwagi, proponujemy inną redakcję zmienianych przepisów, tj. zamiast wprowadzania proponowanych w projekcie zmian dodanie jedynie w art. 5 UDPPiW ustępu 4a w brzmieniu: „4a. W przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego, na które udzielana jest dotacja celowa na cele publiczne związane z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego, o której dotacji mowa w art. 221 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, organ administracji publicznej może zlecić realizację zadania publicznego jedynie w formie jego powierzenia”. Równocześnie konieczne jest wówczas dokonanie zmiany art. 221 ust. 1 ustawy o finansach publicznych poprzez zmianę wyrazu „dofinansowanie” na „finansowanie”. Uzasadnienie: Propozycja regulacji jest sprzeczna z nazewnictwem przyjętym w przepisach UDPPiW. W odniesieniu do dotacji udzielanych przez JST projekt wprowadza bowiem formę wsparcia realizacji zadania z jednoczesnym brakiem wkładu własnego. Tymczasem „powierzenie” wykonywania zadań oznacza, że zadanie jest w całości finansowane przez organ, a organizacja może wnieść wkład rzeczowy lub osobowy, „wspieranie” oznacza zaś, że organizacja musi wnieść wkład finansowy. „Powierzenie” i „wspieranie” są więc pojęciami rozłącznymi (różniącymi się tym, że w przypadku pierwszego organ finansuje zadanie w całości, a w drugiego, w części) i dychotomicznymi. Co więcej, obecnie powierzając realizację zadań organizacji pozarządowej organ może	Uwaga częściowo uwzględniona. Projektodawca dokonał stosownej korekty legislacyjnej w sposobie sformułowania propozycji przepisów dotyczących wprowadzenia obligatoryjnego wymogu zapewniania przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego wkładów rzeczowych lub osobowych w przypadku realizacji zadania publicznego w formie wspierania jego wykonania oraz możliwości ich zastąpienia środkami finansowymi. W wyniku ponownej, szczegółowej analizy projektowanych regulacji odstąpiono od wprowadzenia zmian w art. 5 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego. Z kolei nowo dodawanemu ust. 4a w art. 5 zostanie nadane następujące brzmienie: „4a. W przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego w formie, o której mowa w ust. 4 pkt 2, organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 zapewniają wkłady rzeczowe lub osobowe służące realizacji tego zadania. Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 mogą dokonać zastąpienia całości lub części wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi własnymi lub środkami finansowymi pochodzącymi z innych źródeł. Informację o dokonaniu zastąpienia wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi zawiera się w ofercie realizacji zadania publicznego.”. Intencją tego przepisu jest jasne przesądzenie, że w przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego w formie wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji, organizacja pozarządowa lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego ma obowiązek zapewnić wyłącznie wkłady rzeczowe

			oceniać jej wkład rzeczowy i osobowy. Wynika to z art. 15 ust. 1 pkt 4 i 5 UDPPiW, zgodnie z którymi organ ocenia wkład finansowy jedynie w przypadku wspierania dofinansowania, zaś osobowy i rzeczowy – zarówno w przypadku wspierania, jak i powierzenia. Projekt przewiduje także, że na etapie składania oferty realizacji zadania publicznego, organizacja może dokonać w ofercie zastąpienia całości lub części wymaganych wkładów rzeczowych i osobowych, środkami finansowymi własnymi lub środkami finansowymi pochodzącymi z innych źródeł. To rozwiązanie wydaje się sprzeczne z celem zmiany art. 5 ust. 4 UDPPiW. Dopuszcza ono bowiem możliwość wnoszenia wkładów finansowych przez organizacje pozarządowe. W efekcie, projektowana zmiana nie modyfikuje w istotnym stopniu regulacji zawartej obecnie w art. 5 ust. 4 UDPPiW. W związku z tym, proponuje się rezygnację z proponowanych zmian, a zamiast tego dodanie w art. 5 ust. 4a, który wskazywałby, że w przypadku dotacji udzielanych przez JST możliwa jest jedynie forma powierzenia. W jej ramach, już zgodnie z obecnymi przepisami, istnieje zaś możliwość wnoszenia wkładów osobowych i rzeczowych. Jednocześnie konieczne byłoby wprowadzenie zmiany w art. 221 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj. umożliwienie udzielania dotacji na finansowanie inwestycji związanych z realizacją zadań publicznych. Obecnie ustawa umożliwia jedynie ich dofinansowywanie. Dlatego, jeżeli skutek nowelizacji nie będzie możliwe wnoszenie wkładów własnych, forma udzielenia dotacji powinna zostać zmieniona na finansowanie.	lub osobowe służące realizacji tego zadania. Tym samym organ administracji publicznej zlecający realizację zadania publicznego nie będzie mógł wymagać od organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego zapewnienia własnych środków finansowych na realizację zadania publicznego. Jednocześnie dopuszczono możliwość zastąpienia całości lub części wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi własnymi lub pochodzącymi z innych źródeł. Decyzja o zastąpieniu tych wkładów środkami finansowymi będzie należała do danej organizacji pozarządowej lub danego podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego. Informacja o dokonaniu zastąpienia powinna zostać wskazana w ofercie realizacji zadania publicznego. Jednocześnie projekt ustawy będzie przewidywał zastrzeżenie dotyczące dofinansowywania inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, w przypadku których będzie obligatoryjne wniesienie wkładu własnego w postaci środków finansowych. W art. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego zostanie dodany ust. 4b, dotyczący kwestii dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego. Przepis ten otrzyma następujące brzmienie: „4b. W przypadku dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 zapewniają środki finansowe własne lub środki finansowe pochodzące z innych źródeł, służące realizacji tych inwestycji.” Ponadto projektodawca przychylił się do zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych i opiniowania uwag dotyczących braku uzasadnienia merytorycznego dla tworzenia odmiennych regulacji dla jednostek samorządu terytorialnego i organów administracji centralnej oraz wprowadzania rozwiązań, które powodują nierówne traktowanie organizacji w zależności od tego, czy wykonują zadania publiczne we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego czy z administracją rządową.
--	--	--	---	---

				W związku z tym, w projekcie ustawy odstąpiono od ograniczenia stosowania projektowanych regulacji dotyczących wkładów własnych jedynie w przypadku wspierania wykonywania zadań publicznych, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. zadań finansowanych w drodze dotacji celowej na cele publiczne udzielanej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Tym samym projektowane regulacje będą stosowane do ogółu organów administracji publicznej prowadzących działalność w sferze zadań publicznych, zlecających realizację zadań publicznych, a nie wyłącznie do jednostek samorządu terytorialnego. W konsekwencji wprowadzanych zmian w art. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego, stosowne zmiany wynikowe zostaną wprowadzone również w art. 14 ust. 1 oraz art. 15 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego. W art. 14 w ust. 1 pkt 5 otrzyma brzmienie: „5) informację o posiadanych wkładach rzeczowych lub osobowych, służących realizacji zadania publicznego;”, a po nim zostanie dodany pkt 5a w brzmieniu: „5a) w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 4a zdanie drugie oraz ust. 4b, informację o wysokości środków finansowych własnych lub środków finansowych pochodzących z innych źródeł, służących realizacji zadania publicznego;”. Z kolei w art. 15 w ust. 1 zostanie uchylony pkt 5, a pkt 4 otrzyma następujące brzmienie: „4) w przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 4b, uwzględnia zapewniany przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł, służących realizacji zadania publicznego;”. Wprowadzenie powyższych zmian oznacza, że w ramach rozpatrywania oferty realizacji zadania publicznego organ administracji publicznej, co do zasady, nie będzie dokonywał oceny wkładu własnego wnoszonego przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego. Jedyny przypadek, kiedy taka ocena będzie następowała, dotyczy dofinansowania przez jednostki samorządu
--	--	--	--	--

				terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
4.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ustawy)	Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Dąbrowa Górnicza	Nie rekomendujemy wprowadzenia zmiany w art. 5 ust. 4. oraz dodania ust. 4a i 4b. Uzasadnienie: Próba skonstruowania przepisu, który obliguje JST do rezygnacji z wkładów finansowych w przypadku zlecenia realizacji zadania publicznego w trybie „wspierania” spowoduje zrównanie go z trybem „powierzenia”. Obecnie praktyka w JST jest taka, że w przypadku „powierzenia” realizacji zadania, nie wymagany jest wkład finansowy, a organizacja może wykazać wkład rzeczowy lub osobowy, który często jest oceniany w ramach konkursu. W przypadku „wspierania” często JST wymaga wkładu finansowego. Jeżeli już iść w tym kierunku należałoby zgodnie z propozycją, o której mowa w propozycjach zaproponowanych przez stronę pozarządową i samorządową, zupełnie zrezygnować z rozróżniania tych trybów, konstruując przepisy w taki sposób aby zarówno w przypadku administracji rządowej i samorządowej było jasne, że zlecenie zadania publicznego zawsze nie wymaga wkładu finansowego podmiotu starającego się o dotację. Obecne przepisy ustawy nie obligują JST do wymagania wkładów własnych finansowych i pozostawiają dowolność w wyborze trybu „wspierania”, a „powierzenia”.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 2 i 3 tabeli.
5.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ustawy)	Śląski Związek Gmin i Powiatów	Negatywnie oceniamy próbę dotyczącą nowej regulacji wkładów własnych – szczególnie finansowych (zmiana w art. 5 ustawy). Korzystna zmiana w tym obszarze mogłaby polegać tylko na całkowitej rezygnacji z wkładów własnych. Zaproponowane przepisy niepotrzebnie skomplikują praktykę zamieszczania w ofertach, oceniania a następnie rozliczania wkładów. W ostatecznym rozrachunku zmiany te mogą okazać się niekorzystne dla zasad współpracy finansowej.	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 2 i 3 tabeli.
6.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy	Urząd Marszałkowski	Usunięcie rozróżnienia w zakresie dopuszczalnego wkładu w zależności od tego jaki organ udziela dotacji.	Uwaga uwzględniona.

	(dot. art. 5 ustawy)	Województwa Łódzkiego	Projekt zakłada zmianę definicji wsparcia tylko w przypadku dotacji udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego co powoduje nierówne traktowanie organizacji w zależności od tego czy wykonują zadania publiczne we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego czy z administracją rządową. Ponadto w przypadku wsparcia projekt odwołuje się do ustawy o finansach publicznych, natomiast nie odwołuje się w przypadku zlecenia zadań. W przyszłości może to budzić wątpliwości co ma iść za tym rozróżnieniem. Dodatkowo w treści punktu 2 i 3 art. 5 ust. 4 nie ma mowy o dofinansowaniu inwestycji, o których jest mowa w art. 221 ustawy o finansach publicznych, w treści uzasadnienia wskazano jedynie, że: „Propozycja nie obejmuje otrzymywanych przez organizacje pozarządowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacji celowych na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań”.	Projektodawca odstąpił od ograniczenia stosowania projektowanej regulacji dotyczącej wkładów własnych jedynie w przypadku wspierania wykonywania zadań publicznych, o których mowa w art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. zadań finansowanych w drodze dotacji celowej na cele publiczne udzielanej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Tym samym projektowane regulacje będą stosowane do ogółu organów administracji publicznej prowadzących działalność w sferze zadań publicznych, zlecających realizację zadań publicznych, a nie wyłącznie do jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto w art. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego zostanie dodany ust. 4b, dotyczący kwestii dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego. Przepis ten otrzyma następujące brzmienie: „4b. W przypadku dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego, o których mowa w art. 221 z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, którym zlecono realizację zadania publicznego w formie, o której mowa w ust. 4 pkt 2, zapewniają środki finansowe własne lub środki finansowe pochodzące z innych źródeł służące realizacji tego zadania.”.
7.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Wprowadzenie definicji inwestycji. Pojęcie inwestycji w zadaniach publicznych nie jest zdefiniowane i interpretacja co jest, a co nie jest zadaniem inwestycyjnym będzie trudna. Nadto, uregulowanie wyłączy zadania mieszane, bo w przypadku zadania nieinwestycyjnego wkład możliwy jest tylko rzeczowy lub osobowy i zastąpienie go pieniężnym, natomiast wynikałoby z uzasadnienia, że przy wsparciu zadania inwestycyjnego wymagany jest wyłącznie wkład finansowy. Skoro dofinansowanie inwestycji jest wyłączone z możliwości objęcia wkładem rzeczowym lub osobowym, powinno zostać zdefiniowane pojęcie inwestycji.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy wprowadzenie definicji „inwestycji” na potrzeby stosowania ustawy o działalności pożytku publicznego nie jest zasadne. Należy zauważyć, że zasady dofinansowania inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego wynikają z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Na gruncie przepisów tej ustawy pojęcie „inwestycji” nie zostało zdefiniowane. W literaturze wskazuje się, że pojęciu temu należy przypisywać takie znaczenie, w jakim funkcjonuje ono na gruncie nauk ekonomicznych, jak również odczytywać je na tle innych regulacji wskazanej ustawy (przykładowo: „Jego znaczenie można odtwarzać na gruncie przepisów kategoryzujących wydatki budżetowe tj. art. 124 ust. 4 pkt 2 FinPubU, identyfikując je od strony negatywnej jako wydatki majątkowe inne niż przeznaczone na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa

				handlowego oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji realizowanych przez inne jednostki” – zob. <i>J. Wierzbicki</i> [w:] <i>A. Mikos-Sitek</i> (red.), Ustawa o finansach publicznych. Komentarz, wyd. 17, 2025, art. 132; „W świetle podziału zastosowanego w art. 124 ust. 4 FinPubU można przyjąć, że termin „wydatki inwestycyjne” oznacza wydatki przeznaczone – w sposób bezpośredni (w odniesieniu do państwowych jednostek budżetowych) lub pośredni (jak w przypadku dotacji) na zakup lub wytworzenie środków trwałych, przy czym przez środki trwałe rozumiemy – z godnie z art. 3 pkt 15 RachunkU – rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki (...)” – zob. <i>W. Misiąg</i> [w:] <i>W. Misiąg</i> (red.), Ustawa o finansach publicznych. Komentarz [w:] Ustawa o finansach publicznych. Ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Komentarz, wyd. 3, 2019, art. 132, Nb 2.).
8.	Art. 1 pkt 2 projektu ustawy (dot. art. 5 ustawy)	Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Ust. 4 pkt 2 utrzymuje brzmienie z obowiązującej ustawy tj.: „2) wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.”. Po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: „4a. Wspieranie wykonywania zadań publicznych, o którym mowa w ust. 4 pkt 2 odbywa się przy zapewnieniu przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 wkładów rzeczowych lub osobowych zapewniających wykonanie zadania publicznego albo zastąpieniu w ofercie realizacji zadania publicznego, o której mowa w art. 14, całości lub części wkładów rzeczowych lub osobowych środkami finansowymi własnymi lub środkami finansowymi pochodzącymi z innych źródeł.” W naszej ocenie różnicowanie zasad wspierania wykonywania zadań publicznych w zależności od podmiotu udzielającego dotacji jest niepotrzebną komplikacją i nie znajduje uzasadnienia (a przynajmniej nie ma go w uzasadnieniu projektu uchwały). Jeśli przychylić się do propozycji to wprowadzane zmiany powinny przynajmniej utrzymać jednolitość przepisów dla podmiotów udzielających dotacje. Proponowane rozwiązanie powoduje bowiem nierówne traktowanie podmiotów (tym bardziej słabszych	Uwaga częściowo uwzględniona. Odnosnie do różnicowania zasad wspierania wykonywania zadań publicznych w zależności od podmiotu udzielającego dotacji – stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli. Odnosnie do zastrzeżeń dotyczących projektowanych regulacji w zakresie zastępowania wkładów rzeczowych i osobowych środkami finansowymi – projektodawca wyjaśnia, że proponowane rozwiązania mają na celu zwiększenie możliwości przystępowania przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego do otwartych konkursów ofert na realizację zadania publicznego. Istniejąca dotychczas możliwość wymagania przez organ administracji publicznej zlecający realizację zadania zapewnienia przez organizację wkładu własnego w postaci środków finansowych stanowiła dla części organizacji, w szczególności tych mniejszych, posiadających ograniczone możliwości finansowane, istotną barierę w przystępowaniu do konkursów. Wprowadzenie przepisów przesądzających, że organizacje mają obowiązek zapewnić wyłącznie wkład rzeczowy lub osobowy oraz pozostawiające im swobodę w zastąpieniu tego wkładu środkami finansowymi, w ocenie projektodawcy, zniweluje obecne ograniczenie

			ekonomiczne) w dostępie do środków publicznych innych niż z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Dodatkowo stwierdzić należy, że umożliwienie zastąpienia wkładów rzeczowych i osobowych np. środkami finansowymi jest mechanizmem, który nie ułatwi mniejszym organizacjom pozarządowym dostępu do środków publicznych. Po pierwsze proponowane w nowelizacji rozwiązanie z założenia upraszcza organizacjom dostęp do środków tylko ze źródeł jednostek samorządu terytorialnego. Po drugie o samym ograniczeniu dostępu można mówić tylko w przypadku wskazania w ogłoszeniu konkursowym wymogu konkretnego minimalnego limitu wkładu własnego finansowego. Jeśli takiego limitu nie ma w konkursie to organizacje mogą wykazać się minimalnym wkładem finansowym (przysłowiową złotówką), aby wypełnić obowiązek posiadania środków finansowych na realizację zadania. Nawet jeśli w konkursach nie będzie obowiązku wskazywania limitów środków finansowych wymaganych do przedstawienia w ofercie to nadal organizacje będą mogły w miejsce wkładów osobowych i rzeczowych wykazać środki finansowe własne, które w praktyce mogą być lepiej oceniane od wkładów osobowych i rzeczowych.	w przystępowaniu do konkurów oraz zapewni większy dostęp organizacji do składania ofert. Jednocześnie wprowadzana zmiany w art. 15 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego zagwarantują, że w ramach rozpatrywania oferty realizacji zadania publicznego organ administracji publicznej, co do zasady, nie będzie dokonywał oceny wkładu własnego wnoszonego przez organizację.
9.	Art. 1 pkt 2 lit. a projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4 ustawy)	Unia Metropolii Polskich	Niepotrzebne utrzymanie podziału na zadania powierzane i zlecane. W naszej ocenie należy dążyć do zniesienia niepotrzebnego podziału na zadania zlecane powierzane i wspierane. Tymczasem w projekcie utrzymano ten podział, a dodatkowo podzielono zadania wspierane na dwie kategorie (projektowany art. 5 ust. 4 pkt 2 i 3).	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 2 i 3 tabeli.
10.	Art. 1 pkt 2 lit. a i c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4, 4a i 4b ustawy)	Związek Powiatów Polskich	Wątpliwości natury systemowej budzi zniesienie możliwości żądania od organizacji pozarządowych wkładów finansowych. Brak możliwości wymagania wkładów własnych przy wspieraniu wykonywania zadań publicznych może zachęcić organizacje do zaniechania działań na rzecz pozyskiwania innych funduszy niż tych pochodzących ze środków publicznych. Może to poszerzyć zjawisko powstawania organizacji funkcjonujących wyłącznie dzięki dotacjom ze środków publicznych. Należy również podkreślić, że samorządy nie mają obowiązku wspierania organizacji pozarządowych. Proponowana regulacja może zniechęcić samorządy do aktywności w tym zakresie.	Uwaga częściowo uwzględniona. Odnosnie do uwagi dotyczącej zniesienia obowiązku zapewniania środków finansowych – stanowisko analogiczne jak w poz. 3 tabeli. Projektodawca nie podziela przedstawionych w uwadze wątpliwości dotyczących tworzenia regulacji potencjalnie zachęcających organizacje pozarządowe do ograniczenia działań na rzecz pozyskiwania innych funduszy niż tych pochodzących ze środków publicznych. Odnosnie do podnoszonych wątpliwości w zakresie rozpatrywania ofert realizacji zadania publicznego (dot. art. 15 ustawy o działalności pożytku publicznego) – stanowisko analogiczne jak

			Wątpliwości budzi również to, że to organizacja pozarządowa jednostronnie będzie mogła podjąć decyzję o zamianie wkładu rzeczowego i osobowego na wkład finansowy (projektowany art. 5 ust. 4b), gdy chociażby z art. 15 wynika, że przy rozpatrywaniu ofert organ uwzględni planowany przez organizację pozarządową lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, wkład rzeczowy, osobowy, w tym świadczenia wolontariuszy i pracę społeczną członków. W niektórych konkursach jest to istotny element oceny pozwalający premiować te organizacje, które posiadają doświadczenie i zaplecze organizacyjne. Wreszcie razi niekonsekwencja projektodawców, którzy potrzebę ograniczenia możliwości żądania wkładów własnych przewidują wyłącznie w odniesieniu do dotacji z budżetów JST, pozostawiając taką możliwość w przypadku dotacji udzielanych z budżetu państwa. Zwracamy uwagę, że w OSR nie oszacowano skutków proponowanych zmian. Tymczasem zniesienie wkładów finansowych może spowodować wzrost wydatków JST (konieczność udzielenia wyższych dotacji) lub zmniejszenie zakresu oferowanych usług. Pobocznie z punktu widzenia legislacyjnego bardziej zasadnym (w odniesieniu do całej ustawy) byłoby używanie sformułowania „wkład rzeczowy lub osobowy” a nie wkład „rzeczowy i osobowy”.	w poz. 3 tabeli. W ramach rozpatrywania oferty realizacji zadania publicznego organ administracji publicznej nie będzie dokonywał oceny wkładu własnego wnoszonego przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, za wyjątkiem przypadku, o którym mowa w projektowanym art. 5 ust. 4b tej ustawy. Odnosnie do uwagi dotyczącej różnicowania zasad wspierania wykonywania zadań publicznych w zależności od podmiotu udzielającego dotacji – uwaga uwzględniona, stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli. Odnosnie do uwagi o braku oszacowania skutków proponowanych zmian – uwaga nieuwzględniona. Należy wyjaśnić, że OSR projektu ustawy został opracowany w oparciu o dostępne projektodawcy dane i informacje. Trudno jest jednoznacznie przesądzić, że zniesienie obowiązku zapewniania przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego wkładów własnych w formie środków finansowych będzie wiązało się w każdym przypadku ze wzrostem wydatków organów administracji publicznej zlecających realizację zadań publicznych. Należy bowiem zauważyć, że wysokość dotychczasowego wkładu w postaci środków finansowych będzie kompensowana w postaci zapewnienia wkładu rzeczowego lub osobowego. Ponadto projektowane zmiany mogą wiązać się z uproszczeniami w stosowanych procedurach księgowych, co może wpłynąć na obniżenie kosztów administracyjnych realizacji i obsługi projektów realizowanych w ramach ogłoszonych konkursów. Odnosząc się zaś do wyrażonych obaw w zakresie potencjalnego zmniejszenia zakresu oferowanych przez jednostki samorządu terytorialnego usług publicznych, należy podkreślić, że zarówno skala, jak również zakres i sposób realizacji zadań publicznych pozostaje w gestii danej jednostki samorządu. Odnosnie do uwagi o charakterze legislacyjnym dotyczącej wyrażenia „wkład rzeczowy i osobowy” – uwaga uwzględniona, w projekcie ustawy dokonano stosownej korekty użytych określeń, przewidując alternatywę w przypadku zapewniania wkładów rzeczowych i osobowych. Ujednolicono stosowanie wskazanego
--	--	--	---	--

				określenia w art. 5, art. 14 i art. 15 ustawy o działalności pożytku publicznego.
11.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy)	Unia Metropolii Polskich	Proponuje się nadanie ust. 4a w art. 5 następującego brzmienia: „4a. Wspieranie wykonywania zadań publicznych, o którym mowa w ust. 4 pkt 2 i 3 odbywa się przy zapewnieniu przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 wkładów rzeczowych i osobowych zapewniających wykonanie zadania publicznego”. Przepis w proponowanym brzmieniu wprowadza niepotrzebne rozróżnienie na konkursy w administracji centralnej i JST. Jest niezrozumiałym dla czego tylko i wyłącznie w przypadku zadań dofinansowywanych przez jst organizacje pozarządowe będą mogły nie przedkładać własnego wkładu finansowego. Biorąc pod uwagę skalę zadań zleczanych przez administrację centralną, uzasadnione jest, aby także w konkursach organizowanych na tym poziomie organizacje nie miały takiego obowiązku. W przeciwnym razie dojdzie do dyskryminacji organizacji pod względem źródła pozyskiwania środków – centralnego lub z JST. Pogłębi to chaos i wygeneruje negatywne emocje po stronie trzeciego sektora.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli.
12.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Zmiana zapisów w zakresie wymagania od Oferentów zarówno wkładu osobowego, jak i rzeczowego. Ust. 4a w proponowanym brzmieniu wskazuje, iż od Oferenta wymagany będzie zarówno wkład rzeczowy, jak i osobowy. Spójnik „i” w zapisie brzmienia tego ustępu wskazuje, iż nie ma możliwości wykazania tylko wkładu osobowego lub tylko rzeczowego, a posiadanie obu typów wkładu nie jest zawsze konieczne lub możliwe.	Uwaga uwzględniona. Dokonano korekty zastosowanego określenia. W projektowanych regulacjach przewidziano, że możliwe jest wykazanie przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego „wkładu rzeczowego lub osobowego”. Ujednolicono stosowanie wskazanego określenia w art. 5, art. 14 i art. 15 ustawy o działalności pożytku publicznego.
13.	Art. 1 pkt 2 lit. c projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Należy doprecyzować w treści ustawy, a nie jak w aktualnej propozycji zmiany przedmiotowej ustawy jedynie w uzasadnieniu, że zapisy ustępu 4a nie dotyczą dofinansowania inwestycji. Proponowana treść art. 5 ust. 4a odnosi się do wspierania wykonywania zadań publicznych, o których mowa w art. 221 ustawy o finansach publicznych.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli. Projektowane regulacje zostały uzupełnione o przepis wskazujący, że w przypadku dofinansowania przez jednostki samorządu terytorialnego inwestycji związanych z realizacją zadania publicznego obligatoryjne jest zapewnienie przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 ustawy

			W art. 221 ust. 1 mowa jest m.in. o dofinansowaniu inwestycji, a w ich przypadku obligatoryjne jest zapewnienie wkładu finansowego. W związku z powyższym, biorąc pod uwagę zapisy art. 221, który wymaga wniesienia wkładu finansowego w przypadku realizacji zadań inwestycyjnych, samo zapewnienie wkładu rzeczowego i osobowego w ramach realizacji ww. zadań będzie niewystarczające. W związku z tym należy dokonać ustawowo wyłączenia zapisów art. 5 ust. 4a w odniesieniu do zadań inwestycyjnych. Pozwoli to na uniknięcie problemów z interpretacją zapisów art. 5 ust. 4a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w świetle treści art. 221 ustawy o finansach publicznych. Wskazanie jedynie w uzasadnieniu do proponowanych zmian ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, że art. 5 ust. 4a nie dotyczy zadań inwestycyjnych jest niewystarczające.	o działalności pożytku publicznego środków finansowych służących realizacji tego zadania.
14.	Art. 1 pkt 2 lit. c oraz pkt 5 projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b oraz art. 14 ust. 1 ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się wprowadzenie w ustawie definicji pozwalających na precyzyjne określenie czym jest „wsparcie”, a czym „powierzenie” realizacji zadania publicznego, w szczególności jakich rodzajów możliwych do wykorzystania wkładów własnych dotyczą (finansowy/osobowy/rzeczowy). Proponowana w projekcie zmiana nie rozstrzyga tych wątpliwości. Dodatkowo w opinii zgłaszającego uwagę proponowane brzmienie przepisu może powodować wątpliwości czy zwrot „zapewniających wykonanie zadania publicznego” oznacza samo wykazanie wkładu, czy też oznacza coś więcej, np. jego należyta jakość? Wprowadzane zasady zastępowania wkładów mogą również powodować wątpliwości, na jakim etapie weryfikacji oferty takie zastąpienie może nastąpić. W uzasadnieniu jest wskazane, że to zastąpienie ma się odbyć na etapie składania oferty, ale złożenie oferty jest pierwszym etapem podlegającym jakiegokolwiek ocenie – nie ma wcześniejszego. Proponuje się, aby wkład własny rzeczowy/osobowy był zastępowany wkładem własnym finansowym (lub na odwrót) na	Uwaga częściowo uwzględniona. Odnosnie do propozycji wprowadzenia w ustawie definicji „wspierania” i „powierzenia” realizacji zadania publicznego – w ocenie projektodawcy wprowadzenie takiej definicji nie jest zasadne. Obecne brzmienie art. 5 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego jasno wskazuje na różnicę między tymi formami zlecania zadań publicznych, odróżniając udzielanie dotacji na finansowanie lub na dofinansowanie ich realizacji. Co więcej, podział ten jest związany z istotą dotacji, której definicję zawarto m.in. w art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych: „Art. 126. Dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.”, „Art. 127. Dotacje celowe są to środki przeznaczone na: 1) finansowanie lub dofinansowanie: (...)

			etapie zawarcia umowy/realizacji zadania publicznego, po aktualizacji oferty. Brzmienie przepisów może powodować wątpliwości przy ich interpretacji.	e) zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym, (...)”. Odnosnie do uwag dotyczących projektowanych regulacji w zakresie wkładów własnych – stanowisko analogiczne jak w poz. 6 tabeli. Jeżeli chodzi o wątpliwości dotyczące użytego sformułowania „zapewniających wykonanie zadania publicznego”, należy wyjaśnić, że w projektowanych regulacjach zastąpiono je wyrażeniem „zapewniają wkłady rzeczowe lub osobowe służące realizacji tego zadania”. Ponadto projektowany przepis art. 5a ustawy doprecyzowano o wskazanie, że informację o zastąpieniu wkładu rzeczowego lub osobowego środkami finansowymi organizacja pozarządowa lub podmiot wskazany w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego zawiera w ofercie realizacji zadania publicznego.
15.	Art. 1 pkt 2 lit. c oraz pkt 5 projektu ustawy (dot. art. 5 ust. 4a i 4b oraz art. 14 ust. 1 ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	Proponowana zmiana zakłada przy zlecaniu przez jednostki samorządu terytorialnego zadań publicznych w formie wspierania ich realizacji wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie, możliwość zapewnienia przez organizacje pozarządowe wyłącznie wkładu osobowego i rzeczowego, który może być zamieniony na środki finansowe własne lub środki finansowe pochodzące z innych źródeł. Propozycja zmian: Propozycja zapewnienia wkładów rzeczowych i osobowych wymaga od oferenta dysponowania nie tylko wkładem osobowym, ale również rzeczowym. Słowo „i” zastąpić na „i/lub” z możliwością pozostawienia wyboru oferentowi. Należy umożliwić oferentowi dokonanie wyboru, czy jako wkład własny wykazać wkład rzeczowy i osobowy w ofercie, czy jeden z wymienionych wkładów, ujmując zapis „i/lub”. Oferenci często mają trudności w oszacowaniu wartości wkładu rzeczowego wskazanego do wyceny w kalkulacji kosztów oferty.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 12 tabeli.
16.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	NIW-CRSO	Rekomendujemy nie wprowadzać tej zmiany. Projektowany przepis jest sprzeczny z art. 87 ust. 2 Konstytucji, z którego wynika definicja aktu prawa miejscowego. Zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji „źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego”. Termin prawa	Uwaga uwzględniona. Projektodawca odstąpił od wprowadzania projektowanej zmiany. Przewiduje się przeprowadzenie pogłębionej analizy prawnej przedmiotowego zagadnienia, w ramach której w szczególności zostanie dokonana ocena podnoszonych wątpliwości w zakresie zgodności projektowych regulacji z ustawą zasadniczą, jak również

			powszechnie obowiązującego rozumie się zaś jako regulacje „na podstawie których organy władzy publicznej mogą wydać akty stosowania prawa w postaci decyzji czy orzeczenia w stosunku do jednostek i innych podmiotów, i które mogą stanowić podstawę przyznania uprawnienia bądź nałożenia obowiązku”. Co więcej, „każdy akt normatywny będący źródłem prawa w znaczeniu konstytucyjnym ma charakter albo powszechnie obowiązujący, albo wewnętrznie obowiązujący” (nie ma form pośrednich), a katalog źródeł prawa powszechnie obowiązującego jest zamknięty⁶. Z art. 87 ust. 1 Konstytucji RP wynika zatem, że każdy akt normatywny, skierowany do nieokreślonej liczby adresatów i regulujący powtarzalne wzorce zachowań, którego zakres ogranicza się do obszaru działania organu, który go ustanowił, jest aktem prawa miejscowego.⁷ W związku z tym nie można na szczeblu ustawowym determinować, czy dany akt jest bądź nie jest aktem prawa miejscowego. W przypadku programów współpracy linia orzecznicza sądów administracyjnych jasno wskazuje, że dla określenia, czy program współpracy jest, czy nie jest aktem prawa miejscowego, należy dokonać analizy jego przepisów pod kątem tego, czy zawiera on normy generalne i abstrakcyjne o charakterze powszechnie obowiązującym: M.in. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 października 2021 r., sygn. III OSK 4215/21: „dla kwalifikacji danego aktu jako aktu prawa miejscowego, wystarczające jest uznanie, że uchwała zawiera przynajmniej jedną normę postępowania o charakterze generalnym i abstrakcyjnym. [...] Co do zasady wspomniany program zawiera normy indywidualno-konkretne skierowane do organu wykonawczego gminy, który ów program będzie wykonywać. Mogą jednak zostać zamieszczone w takim programie także normy o charakterze generalno-abstrakcyjnym, które będą kierowane np. do organizacji. [...] Dlatego też każdy taki akt, niezależnie od tego, że w nazwie ma	zostanie rozważona propozycja wprowadzenia zmian w zakresie merytorycznej treści programów współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, określonej w ustawie o działalności pożytku publicznego. Ewentualne zmiany dotyczące wskazanych programów współpracy będą mogły zostać uwzględnione w ramach prac nad planowaną kolejną nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 66 tabeli.
--	--	--	---	---

⁶ M. Haczowska [w:] R. Balicki, M. Bartoszewicz, K. Complak, A. pr Ławniczak, M. Masternak-Kubiak, M. Haczowska, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2014, art. 87.

⁷ P. Radziejewicz [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wyd. II, red. P. Tuleja, Warszawa 2023, art. 87.; M. Haczowska [w:] R. Balicki, M. Bartoszewicz, K. Complak, A. Ławniczak, M. Masternak-Kubiak, M. Haczowska, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2014, art. 87.

			słowo „program” sugerujące jego planistyczny charakter, podlega indywidualnej analizie i kontroli organów nadzoru i sądu administracyjnego, czy nie zawiera on norm o charakterze generalno-abstrakcyjnym kreujących prawa lub obowiązki po stronie podmiotów spoza administracji publicznej”. W związku z tym, jeżeli ustawodawca chce wyeliminować rozbieżności dotyczące tego, czy programy współpracy są aktami prawa miejscowego, czy nie, nie jest wystarczające zamieszczenie w ustawie proponowanego przepisu. Zamiast tego należałoby dokonać przeglądu elementów programu współpracy określonych w art. 5a ust. 4 i 5 UDPPiW i tak sformułować przepisy określające te elementy, aby jasno z nich wynikało, czy wdrażające je normy miejscowe mają powszechnie obowiązujący charakter, czy też nie.	
17.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	Rada Działalności Pożytku Publicznego	Rada dostrzega potrzebę utrzymania transparentności i rozliczalności współpracy JST–NGO przy jednoczesnym ograniczaniu zbędnych obciążeń. W związku z proponowanym przesądzeniem charakteru prawnego programów, podtrzymujemy przywołane wcześniej orzecznictwo sądów administracyjnych oraz zasygnalizowane wątpliwości konstytucyjne dotyczące zakresu delegacji i formy aktu. Rekomendujemy, aby w toku prac: 1) doprecyzować minimalną treść programu (cele, wskaźniki rezultatu, tryb i kryteria, ramy finansowe, mechanizmy partycypacji i monitoringu), 2) jasno określić skutki prawne programu na gruncie prawa miejscowego i/lub aktu kierownictwa wewnętrznego (w tym wymogi ogłoszenia i kontroli legalności), 3) zagwarantować realny udział organizacji na etapie tworzenia, konsultacji i ewaluacji programu, tak by zasada partnerstwa miała charakter operacyjny, a nie deklaracyjny.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 16 tabeli.
18.	Art. 1 pkt 3 projektu ustawy (dot. art. 5a ust. 6 ustawy)	Śląski Związek Gmin i Powiatów	Negatywnie oceniamy propozycję zadekretowania, że programy współpracy nie są aktem prawa miejscowego (zmiany w art. 5a ustawy). Problem dotyka głównie samorządów i relacji z nadzorem (województwo), który uznając programy za prawo miejscowe może próbować w nie ingerować. Dla organizacji raz może być to ingerencja korzystna, innym razem nie. Jednak nie uznając programów współpracy za akty prawa miejscowego, pomniejszamy	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 16 tabeli.

			ich wartość. Trzeba doprecyzować zapisy ustawy tak, aby zwiększyć znaczenie programów współpracy i by wiadomo było, kiedy uchwałodawca projektując program, łamie prawo. Rozwiązaniem jest wzmacnianie roli tego dokumentu, a nie jego dalsze deprecjonowanie.	
19.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5d i art. 5e ustawy)	Wielkopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Wielkopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego (Wielkopolska RDPP) negatywnie opiniuje projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (UD240) w zakresie ustanowienia Dnia Społeczeństwa Obywatelskiego oraz Odznaki Honorowej – jako rozwiązań o charakterze wyłącznie symbolicznym, nieprzynoszących realnej wartości dodanej sektorowi obywatelskiemu.	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca nie podziela opinii co do „wyłącznie symbolicznego, nieprzynoszącego realnej wartości dodanej sektorowi obywatelskiemu” charakteru projektowanych regulacji i podtrzymuje przedstawione szczegółowo w uzasadnieniu projektu ustawy stanowisko, że proponowane rozwiązania będą służyły popularyzacji roli sektora organizacji pozarządowych, w szczególności dla budowy społeczeństwa obywatelskiego, umacniania partycypacji społecznej i integracji środowiska organizacji obywatelskich w Polsce, jak również umożliwią docenienie osób szczególnie zaangażowanych w rozwój sektora obywatelskiego.
20.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ustawy)	Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego	Zakres danych wymaganych we wniosku o nadanie odznaki (m.in. imię ojca, data i miejsce urodzenia) wykracza poza zasadę minimalizacji danych określoną w RODO. Nie wskazano także, czy zakres został skonsultowany z Prezesem UODO. Choć administrator danych został wskazany, brak uzasadnienia dla gromadzenia wszystkich kategorii danych.	Uwaga częściowo uwzględniona. Projektowany przepis został stosownie skorygowany – zgodnie z uwagami przedstawionymi przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w ramach opiniowania projektu ustawy. W projektowanych przepisach art. 5e ust. 4 i 8 ustawy o działalności pożytku publicznego odstąpiono od wymogu wskazywania we wniosku o nadanie odznaki danych dotyczących imienia ojca i miejsca urodzenia osoby przedstawianej do wyróżnienia. Pozostawiono natomiast wymóg podania daty urodzenia – jako danej, co do której Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych nie przedstawił zastrzeżeń.
21.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego Zachodniopomorska Rada	W opisie wskazanego artykułu nie ma zapisu mówiącego o uprawnionych do wnioskowania o Odznakę Honorową za Zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego podmiotach. Interpretacja wskazuje, iż jest to inicjatywa wyłączenie Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku oraz krajowej Rady Działalności Pożytku Publicznego.	Uwaga częściowo uwzględniona. Projektowany przepis art. 5e ustawy o działalności pożytku publicznego w zakresie określenia katalogu podmiotów, które będą mogły występować z wnioskiem o nadanie odznaki „Za zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego”, został zmieniony. Przepis będzie przewidywał, że odznaka będzie mogła być nadana:

		Działalności Pożytku Publicznego	Biorąc pod uwagę prezentowaną otwartość i przejrzystość działań Komitetu proponuje się aby uwzględnić zapis mówiący o uprawnionych do zgłaszania kandydatur do Odznaczenia podmiotach, np. organizacje pozarządowe, organy wykonawcze JST wraz z opinią Rady Działalności Pożytku Publicznego (gminna, miejska, wojewódzka), o ile taka funkcjonuje na terenie, przy założeniu obowiązkowej opinii z Wojewódzkiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Uzasadnieniem dla takich zapisów jest przede wszystkim znajomość przedstawicieli trzeciego sektora, możliwość obiektywnej oceny współpracy.	4) z inicjatywy własnej Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego; 5) na wniosek Rady Działalności Pożytku Publicznego; 6) na wniosek co najmniej 10 organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego. Jednocześnie, zgodnie z uwagą zgłoszoną przez Rządowe Centrum Legislacji, zrezygnowano z wprowadzania obowiązku zasięgania przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego opinii Rady Działalności Pożytku Publicznego w przypadku występowania z własną inicjatywą przyznania odznaki.
22.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ust. 4 i 8 ustawy)	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	Art. 1 ust. 1 (zmiana 4) dodaje w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338), dalej jako „ustawa”, nowy dział 1a Dzień Społeczeństwa Obywatelskiego i Odznaka Honorowa. Zgodnie z projektowanym art. 5e ust. 4 ustawy wniosek o nadanie odznaki zawiera dane osoby przedstawionej do wyróżnienia odznaką, w tym imię ojca a także miejsce urodzenia. Należy zauważyć, że co do zasady osoba fizyczna nie powinna być identyfikowana za pomocą danych innych osób, w tym przypadku imienia ojca, jest to bowiem dana osoby trzeciej, niezwiązana podmiotowo czy przedmiotowo z postępowaniem o nadanie odznaczenia. Wniosek zawiera inne dane osoby jak imię (imiona) nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia, które wydają się być wystarczające dla prawidłowej identyfikacji osoby fizycznej dla celu regulacji. Dla realizacji określonego celu ustawy jakim jest złożenie i rozpatrzenie wniosku o wyróżnienie osoby odznaką uzasadnienia nie znajduje również przetwarzanie miejsca urodzenia. Dlatego imię ojca oraz miejsce urodzenia jako nadmiarowe nie powinny być przetwarzane we wniosku o nadanie odznaki, a zrezygnowanie z przetwarzania tych danych odpowiadałoby zasadzie zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości (art. 5 ust. 1 lit. a⁸), ograniczenia celu (art. 5 ust. 1	Uwaga uwzględniona. W projektowanych przepisach art. 5e ust. 4 i 8 ustawy o działalności pożytku publicznego odstąpiono od wymogu wskazywania we wniosku o nadanie odznaki danych dotyczących imienia ojca i miejsca urodzenia osoby przedstawianej do wyróżnienia.

⁸ Dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą („zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość”).

			lit. b⁹⁾ oraz zasadzie minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/679¹⁰⁾. Przy tej okazji pragnę zwrócić również uwagę na komunikat Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z 22 sierpnia 2024 r. w którym wskazał, że projektodawcy odchodzą od praktyki identyfikacji osoby za pomocą danych osób trzecich¹¹. Analogiczną uwagę należy podnieść do art. 5e ust. 8 ustawy.	
23.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ust. 5 i 7 ustawy)	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	W art. 5e ust. 5 i 7 ustawy wskazuje się, że wniosek o nadanie oznaki rozpatruje Przewodniczący Komitetu, który również prowadzi ewidencję osób wyróżnionych odznaką. Należy zwrócić uwagę, że projektowane przepisy nie wskazują, w jakim celu prowadzona jest przedmiotowa ewidencja. Z przepisów prawa powinno wynikać w jakim celu określone podmioty będą pozyskiwać i dalej przetwarzać dane osobowe i jakim podmiotom je udostępniać w tak określonych zasobach. Przyjmowanie precyzyjnych norm w tym zakresie jest niezbędne dla właściwego stosowania przepisów rozporządzenia 2016/679, w tym poszanowania zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych, w tym zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości, ograniczenia celu a w konsekwencji właściwego wskazania praw i obowiązków administratora przetwarzającego dane osobowe. Właściwe wyznaczenie dopuszczalnych celów i sposobów przetwarzania danych osobowych ma także znaczenie dla realizacji zasady rozliczalności (art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679¹²⁾ przez wykonawców tworzonych norm prawnych. Powyższe zastrzeżenie wynika wprost z przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (art. 6 ust. 3¹³⁾, co do kształtu podstawy prawnej	Uwaga wyjaśniona. Projektodawca nie uznaje za właściwe wskazywania wprost w przepisach ustawy celu prowadzenia ewidencji osób wyróżnionych odznaką. Cel prowadzenia ewidencji wynika z treści projektowanego art. 5e ust. 2 i 6 ustawy o działalności pożytku publicznego, zgodnie z którymi odznaka jest nadawana za szczególne zasługi na rzecz społeczeństwa obywatelskiego i może być nada tej samej osobie tylko raz. Temu celowi służy prowadzenie ewidencji nadanych odznak. Prowadzenie ewidencji jest również niezbędne w celu wydawania wtórnego egzemplarza odznaki, w przypadku jej utraty, zgodnie z projektowanym art. 5e ust. 13. Wskazane cele przetwarzania zawartych w ewidencji danych osobowych zostaną bardziej szczegółowo przedstawione w uzasadnieniu projektu ustawy. W odniesieniu do kwestii przechowywania danych osób, w przypadku których wnioski o nadanie odznaki został rozpatrzony negatywnie, należy wskazać, że dane te nie są przechowywane w ewidencji. Tym samym nie jest konieczne przesądzenie w ustawie sposobu postępowania z tymi danymi. Dane te będą podlegały takim

⁹ Dane osobowe muszą być zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami („ograniczenie celu”).

¹⁰ Dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”).

¹¹ Podawanie imienia ojca do celów identyfikacji osoby fizycznej jest nadmiarowe. Zob. <https://uodo.gov.pl/pl/138/3317> (dostęp 25.09.2025).

¹² „Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie („rozliczalność”).

¹³ Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub, w przypadku przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. e – musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora; rodzaj danych podlegających przetwarzaniu; osoby, których dane dotyczą; podmioty, którym można ujawnić dane osobowe; cele, w których można je ujawnić; ograniczenia celu; okresy przechowywania; oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym

			przetwarzania związanego z realizacją przez administratora obowiązku prawnego albo przy realizacji przez niego zadania w interesie publicznym, która musi być określona w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego (w prawie krajowym). Dlatego także w przepisach stanowiących o działalności podmiotu, który mocą dodawanych przepisów będzie prowadził ewidencję powinny być określone wprost podstawy prawne uzasadniające prawo do przetwarzania danych wraz ze wskazanymi celami uzasadniającymi takie przetwarzanie. Ponadto należy zwrócić uwagę, że projektowane przepisy nie wskazują na sposób postępowania z danymi osób, w odniesieniu do których wnioski o nadanie odznaki został rozpatrzony negatywnie. Uzasadnione jest z uwagi na zasadę zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości oraz ograniczenia przechowywania odniesienie się projektodawcy do tej kwestii.	samym zasadom przetwarzania jak w przypadku danych podawanych w innych wnioskach, w zależności od podstawy ich przetwarzania. W ocenie projektodawcy brak jest konieczności szczególnego normowania w projekcie ustawy postępowania ze wskazanymi danymi, ponieważ informacje w tym zakresie będą zawarte w klauzuli informacyjnej składanej wraz z wnioskiem o nadanie odznaki.
24.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ust. 9 ustawy)	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	Istotne wątpliwości budzi projektowany art. 5e ust. 9 ustawy wskazujący, że „Administratorem danych, o których mowa w ust. 8 jest urząd obsługujący Przewodniczącego Komitetu”, w świetle kompetencji przypisanych Przewodniczącemu Komitetu, który rozpatruje wnioski o nadanie odznaki oraz prowadzi ewidencję osób uhonorowanych. Rola administratora powinna wynikać z charakteru kompetencji lub też zakresu zadań publicznych, jakie przepisy temu przypisują, ponieważ jest on adresatem szeregu obowiązków i praw wynikających z tego aktu prawnego. Administrator odpowiada m.in. za zgodność przetwarzania z zasadami określonymi tymi przepisami, w tym art. 5 rozporządzenia 2016/679, za realizację praw osób, których dane dotyczą, wynikających z przepisów art. 13 i 14, 15–22 rozporządzenia 2016/679, a także jest obciążony pełną odpowiedzialnością za zgodne z prawem przetwarzanie danych, które prowadzi samodzielnie, lub które prowadzone jest w jego imieniu ¹⁴ . Najistotniejsze jest określenie wszystkich celów przetwarzania i podmiotu, który o nich decyduje dla spełnienia warunków określonych w art. 6 ust. 3 rozporządzenia 2016/679. W tym aspekcie warto sięgnąć po wyrok z 11 stycznia 2024 r. C-231/22 Etat belge, w którym Trybunał Sprawiedliwości Unii	Uwaga uwzględniona. W projektowanym przepisie dokonano stosownej korekty, wskazując, że administratorem danych zawartych w ewidencji osób wyróżnionych odznaką „Za zasługi dla Społeczeństwa Obywatelskiego” jest Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, a nie urząd go obsługujący.

środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania, w tym w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem, o których mowa w rozdziale IX. Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym, oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu.

¹⁴ Motyw 74 rozporządzenia 2016/679.

			Europejskiej stwierdził, że „biorąc pod uwagę brzmienie art. 4 pkt 7 RODO, interpretowanego w świetle tego celu, okazuje się, że aby ustalić, czy daną osobę lub podmiot należy uznać za „administratora” w rozumieniu tego przepisu, należy zbadać, czy ta osoba lub ten podmiot samodzielnie lub wspólnie z innymi ustalają cele i sposoby przetwarzania, czy też są one określone w prawie krajowym”. Zagadnienie to jest szerzej omówione w przyjętych przez Europejską Radę Ochrony Danych w dniu 7 lipca 2021 r. Wytycznych 7/2020 w sprawie pojęć administratora i podmiotu przetwarzającego na gruncie RODO¹⁵. To z przepisów ustawy powinny wynikać wszystkie cele realizowane przez poszczególne podmioty w związku z prowadzoną ewidencją, w tym zasady aktualizacji, usuwania, zmieniania, udostępniania i retencji danych. Niezgodne z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych jest określanie kto pełni funkcję administratora danych, bez określenia wszystkich celów przetwarzania danych osobowych za realizację których odpowiada pełniąc tę funkcję, tak jak wskazano w art. 5e ust. 9 ustawy zwłaszcza, że de facto cele realizuje inny podmiot a zatem dla ich realizacji będzie on administratorem. Prawidłowe wskazanie tej roli będzie możliwe dopiero po precyzyjnym wskazaniu wszystkich celów przetwarzania danych dla danego podmiotu a przyjęcie precyzyjnych rozwiązań w tym zakresie jest niezbędne dla właściwego stosowania przepisów rozporządzenia 2016/679, w tym poszanowania zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych, w szczególności zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości oraz ograniczenia celu, a w konsekwencji właściwego wskazania praw i obowiązków administratorów przetwarzających dane osobowe.	
25.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ust. 10 ustawy)	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	W art. 5e ust. 10 ustawy przewiduje się, że: „Dane osobowe, o których mowa w ust. 8, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu, polegającym co najmniej na dopuszczeniu do przetwarzania tych danych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych.” Ogólne rozporządzenie o ochronie danych nie przewiduje sformalizowanej	Uwaga uwzględniona. Projektodawca odstąpił od wprowadzenia w ustawie o działalności pożytku publicznego projektowanego ust. 10 w art. 5e.

¹⁵ https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_pl

			konstrukcji pisemnych upoważnień wydawanych przez administratora jako warunku dopuszczenia danej osoby do przetwarzania danych osobowych, tym samym wskazany wyżej wymóg pisemności upoważnień należy uznać za nadmiarowy z punktu widzenia rozporządzenia 2016/679. Prawodawca wymaga natomiast faktycznego, a nie jedynie formalnego podniesienia standardu ochrony danych i prawa osób fizycznych – ochrona powinna być rzeczywista i skuteczna. Prawo administratora do wydawania wiążących poleceń wynika z jego funkcji (art. 4 pkt 7¹⁶) i jest ściśle powiązane z obowiązkiem stosowania się do nich przez osoby, do których polecenia te są adresowane (art. 29¹⁷) oraz zabezpieczone jest zobowiązaniem administratora do wdrożenia rozwiązań mających zapewnić, aby osoby mające dostęp danych osobowych przetwarzały je jedynie na polecenie administratora (art. 32 ust. 4 rozporządzenia 2016/679¹⁸). Rolą administratora jest więc wyznaczenie poleceniem ram, w jakich mogą się poruszać osoby, którym nadano dostęp do danych osobowych. Projektowany przepis powinien natomiast wskazywać jakie kryteria bezpieczeństwa mają być stosowane dla ochrony danych celem zapewnienia stosowania zasady integralności i poufności (art. 5 ust. 1 lit. f¹⁹) jak również art. 32 ust. 1 rozporządzenia 2016/679²⁰. Wiele regulacji krajowych zawiera obowiązek udzielania pisemnych upoważnień do przetwarzania najczęściej określonych kategorii danych, lecz są to rozwiązania nadmiarowe. Poza doprecyzowaniem zakresu dostępu do danych upoważnienia stanowią formę zabezpieczenia praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą, lub zabezpieczenia zapobiegającego nadużyciom lub	
--	--	--	--	--

¹⁶ „Administrator” oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych; jeżeli cele i sposoby takiego przetwarzania są określone w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, to również w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego może zostać wyznaczony administrator lub mogą zostać określone konkretne kryteria jego wyznaczania.

¹⁷ Podmiot przetwarzający oraz każda osoba działająca z upoważnienia administratora lub podmiotu przetwarzającego i mająca dostęp do danych osobowych przetwarzają je wyłącznie na polecenie administratora, chyba że wymaga tego prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego.

¹⁸ Administrator oraz podmiot przetwarzający podejmują działania w celu zapewnienia, by każda osoba fizyczna działająca z upoważnienia administratora lub podmiotu przetwarzającego, która ma dostęp do danych osobowych, przetwarzała je wyłącznie na polecenie administratora, chyba że wymaga tego od niej prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego.

¹⁹ Zgodnie z zasadą integralności i poufności dane osobowe muszą być przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych.

²⁰ Zgodnie z art. 32 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 „Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze zagrożenia, administrator i podmiot przetwarzający wdrażają odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby zapewnić stopień bezpieczeństwa odpowiadający temu ryzyku, w tym między innymi w stosownym przypadku: (...)”.

			niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu danych osobowych. Wymóg sformułowania takich zabezpieczeń wynika z art. 9 ust. 2 lit. b²¹ oraz art. 23 ust. 2 lit. d rozporządzenia 2016/679.²² Na powyższą kwestię Prezes UODO zwrócił uwagę podczas prac legislacyjnych nad zmianami przepisów w ramach tzw. deregulacji, tj. zmian ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o badaniach klinicznych produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów. Komunikat w tej sprawie został opublikowany 12 września br. na stronie Urzędu Ochrony Danych Osobowych²³.	
26.	Art. 1 pkt 4 projektu ustawy (dot. art. 5e ust. 11 ustawy)	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	Kolejną kwestią, na którą należy zwrócić uwagę jest jawność ewidencji w zakresie danych takich jak: imię, nazwisko, data nadania odznaki określona w art. 5e ust. 11 ustawy. Przedmiotowy przepis ma charakter blankietowy, niejasne jest czym uzasadniona jest jawność danych zawartych w ewidencji, w jaki sposób i w jakim trybie dane są ujawniane (publikacja, udostępnianie), a także co istotne brak jest wskazania okresu retencji danych osobowych przetwarzanych w ewidencji. Z projektowanych przepisów powinno wynikać jaki model jawności zakłada projektodawca rozróżniając jawność od powszechnej dostępności, powinien rozważyć przeprowadzenie testu prywatności²⁴, w tym oceny skutków dla ochrony danych przy określaniu sposobów przetwarzania²⁵. Należy zauważyć, że wprowadzenie proponowanej regulacji może	Uwaga uwzględniona. Projektodawca odstąpił od wprowadzenia w ustawie o działalności pożytku publicznego projektowanego ust. 11 w art. 5e.

²¹ Przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązków i wykonywania szczególnych praw przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej, o ile jest to dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, lub porozumieniem zbiorowym na mocy prawa państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą.

²² W szczególności akt prawny, o którym mowa w ust. 1, musi zawierać szczegółowe przepisy przynajmniej – w stosownym przypadku – zabezpieczeniach zapobiegających nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu.

²³ <https://uodo.gov.pl/pl/138/3876>

²⁴ Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze wynikające z przetwarzania, administrator - zarówno przy określaniu sposobów przetwarzania, jak i w czasie samego przetwarzania -wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, takie jak pseudonimizacja, zaprojektowane w celu skutecznej realizacji zasad ochrony danych, takich jak minimalizacja danych, oraz w celu nadania przetwarzaniu niezbędnych zabezpieczeń, tak by spełnić wymogi niniejszego rozporządzenia oraz chronić prawa osób, których dane dotyczą.

²⁵ Uzasadnionym jest dokonanie oceny skutków dla ochrony danych – zgodnie z art. 35 ust. 10 rozporządzenia 2016/679 – już w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjmowaniem określonej podstawy prawnej przetwarzania danych, co przy dokonaniu prawidłowej oceny i wypracowaniu przepisów szczególnych uwzględniających stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych może zastąpić dokonywanie takiej oceny przez podmioty stosujące / wykonujące następnie tak ustalone przepisy.

			prorowadzić do pozyskiwania i dalszego przetwarzania danych osób fizycznych w różnych bliżej nie określonych celach, co powodować może narażenie tych osób na ryzyka. Tym samym proponowane rozwiązanie powinno następować jedynie w konkretnie określonych i uzasadnionych przypadkach, w jasno określonym trybie (np. wnioskowym), w zakresie ograniczonym przepisem prawa, wiązać się ściśle z celem funkcjonowania ewidencji, odbywać się w określonym jasno trybie, przy zastosowaniu adekwatnych środków kontroli, poufności i przejrzystości, jak również z poszanowaniem praw podmiotów danych (np. prawa do bycia zapomnianym, prawa do aktualizacji danych – odznaka może być wszak odebrana).	
27.	Art. 1 pkt 5 projektu ustawy (dot. art. 14 ust. 1 ustawy)	Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego	Zobowiązanie organizacji do ujawniania źródeł finansowania innych niż dotacja publiczna ingeruje w ich autonomię. Na etapie oferty i umowy istotne jest jedynie wskazanie wkładu własnego (jeśli jest wymagany), a nie źródeł jego pochodzenia.	Uwaga nieuwzględniona. Projektowane zmiany w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego nie przewidują obowiązku informowania o źródłach pochodzenia środków finansowych stanowiących wkład własny organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Przepis ten wskazuje jedynie, że oferta realizacji zadania publicznego powinna zawierać informację o planowanej wysokości środków finansowych służących realizacji zadania publicznego, ze wskazaniem tych stanowiących środki własne i tych stanowiących środki pochodzące z innych źródeł.
28.	Art. 1 pkt 5 projektu ustawy (dot. art. 14 ust. 1 ustawy)	Unia Metropolii Polskich	Proponujemy kompleksowe uregulowanie informacji, jakie powinny znaleźć się we wzorach ofert. Nasza propozycja została zawarta w stanowisku Grupy roboczej ds. uproszczeń prawnych przy Przewodniczącym Komitecie do spraw Pożytku Publicznego i obejmuje: 1) dane identyfikujące organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, składające ofertę; 2) opis doświadczenia, zasobów i standardów działania wnioskodawcy, w tym doświadczenie osób wskazanych do realizacji zadania; 3) uzasadnienie potrzeby realizacji planowanych działań; 4) zakładane rezultaty realizacji zadania; 5) opis planowanych działań wraz z harmonogramem; 6) opis planowanych działań służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami zgodnie z zapisami	Uwaga wyjaśniona. Wskazany postulat zostanie poddany szczegółowej analizie w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 66 tabeli.

			ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami; 7) szacunkową kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego, uwzględniającą możliwość ich rozliczenia w sposoby, o których mowa w art. 10b ust. 7 oraz ewentualne koszty, o których mowa w art. 10b ust. 5. Proponujemy, aby kwestie zakresu informacji wskazywanych we wzorach ofert zostały kompleksowo uregulowane w ramach wprowadzenia nowych trybów realizacji zadań. Proponowana w projekcie nowelizacji zmiana i tak wymusi zmianę rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057) w tym zakresie. W związku z tym, że od ponad 5 lat strona samorządowa i pozarządowa apeluje o wprowadzenie zmian we wzorach, proponujemy całościową, a nie jedynie częściową, zmianę w tym zakresie.	
29.	Art. 1 pkt 5 lit. b projektu ustawy (dot. art. 14 ust. 1 pkt 5a i 5b ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Poza proponowanym dodaniem pkt 5a i 5b proponuje się dodanie również pkt 5c w brzmieniu: „5c) w przypadkach, o których mowa w pkt 5a i 5b, wskazanie pochodzenia środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł;”. Wskazanie źródeł finansowania pomoże w wykryciu i zapobieganiu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Podanie źródła finansowania pozwoli na śledzenie pochodzenia środków i zapobiegnie ukrywaniu ich przez podmioty powiązane z organizacjami. Podanie źródeł finansowania zwiększy również przejrzystość transakcji finansowych.	Uwaga nieuwzględniona. Projektowane zmiany w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego nie przewidują obowiązku informowania o źródłach pochodzenia środków finansowych stanowiących wkład własny organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 tej ustawy. W ocenie projektodawcy byłaby to informacja nadmiarowa. Dla realizacji zadania publicznego nie jest istotne to, z jakich źródeł będą pochodziły środki przeznaczone na realizację zadania. Wystarczające jest poinformowanie o planowanej wysokości tych środków, ze wskazaniem ich podziału na środki własne i środki pochodzące z innych źródeł.
30.	Art. 1 pkt 5 lit. b projektu ustawy (dot. art. 14 ust. 1 pkt 5a i 5b ustawy)	NIW-CRSO	Rekomendujemy nie wprowadzać tej zmiany (związane z uwagami nr 1 i 2 [<i>uwagi NIW-CRSO wskazane w pkt 16 i 66 tabeli</i>]). W przypadku nieuwzględnienia uwag nr 1 i 2 proponujemy wprowadzić zmiany alternatywne – tj. zmienić rozporządzenie wydane na podstawie art. 19 pkt 1 i wprowadzić odpowiednie vacatio legis dla tej zmiany, a także dla zmiany przewidzianej w art. 1 pkt 2 projektu.	Uwaga wyjaśniona. W przypadku przyjęcia proponowanej zmiany projektodawca przewidział konieczność dokonania zmiany obowiązującego rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057). Projekt aktu wykonawczego zostanie dołączony,

			Uzasadnienie alternatywnego rozwiązania: Projektowany przepis ingeruje w treść oferty realizacji zadania publicznego. Jednocześnie projekt nowelizacji nie zakłada zmiany rozporządzenia określającego wzór oferty wydawanego na podstawie art. 19 pkt 1 UDPPiW. W związku z tym, po wejściu w życie projektowanej zmiany, wzór oferty (w pkt IV.2) będzie niezgodny z nowym brzmieniem art. 14 ust. 1 pkt 5–5b UDPPiW. Konieczna jest zatem zmiana rozporządzenia określającego wzór oferty, dostosowująca ten wzór do nowych przepisów ustawy. Zmiana ta powinna wejść w życie wraz ze zmianami ustawowymi determinującymi zmianę wzoru ofert (a więc wszystkimi zmianami dotyczącymi ograniczenia wnoszenia wkładów finansowych przez organizacje pozarządowe). Jednocześnie, z uwagi na istotny charakter tych zmian dla JST oraz organizacji pozarządowych, konieczne jest zastosowanie vacatio legis dłuższego niż 14 dni.	jako materiał informacyjny, do projektu ustawy kierowanego do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów.
31.	Art. 1 pkt 6 projektu ustawy (dot. art. 19a ustawy)	Rada Działalności Pożytku Publicznego	Progi i kalibracja art. 19a: Aby uproszczenia były realne operacyjnie dla mniejszych NGO, rekomendujemy przegląd progów finansowych z wykorzystaniem danych kosztowych (średnie koszty zadań publicznych w JST, koszyk wydatków podstawowych) i przygotowanie wariantu ambitniejszego wraz z OSR skutków dla konkurencyjności i równego traktowania oferentów. Rekomendujemy też wprowadzenie „szybkiej ścieżki” drobnych korekt progów w drodze rozporządzenia, co ograniczy potrzebę częstych nowelizacji ustawowej.	Uwaga nieuwzględniona. Odnosnie do postulatu dokonania przeglądu progów finansowych – uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projektodawca dokonał stosowanego oszacowania skutków projektowanej regulacji w odniesieniu do wprowadzanych zmian i wskazał je w OSR projektu ustawy. Odnosnie do propozycji wprowadzenia możliwości dokonywania korekt progów w drodze rozporządzenia – uwaga nieuwzględniona. Kwestia ta stanowi materię ustawową i nie może być kształtowana w drodze aktu wykonawczego.
32.	Art. 1 pkt 6 projektu ustawy (dot. art. 19a ustawy)	Rada Działalności Pożytku Publicznego	Rada zauważa też próbę uproszczenia konkursów o mniejszych wartościach, jednak obarczone jest to potrzebą zmiany redakcji przepisów: 1) umożliwienie korzystania z uproszczonych wzorów w konkursach do 60 tys. zł w projektowanym art. 19a ust. 7aa jest obarczone legislacyjnie błędnym umiejscowieniem, jak i mylącą potencjalnie redakcją przepisu. Przepisy te nie dotyczą konstrukcji mechanizmu dotacyjnego z art. 19a, stąd powinny być w odpowiednich przepisach dotyczących procedury konkursowej, jedynie odwołując się do wzorów, o których mowa w art. 19a;	Uwaga uwzględniona. Projektodawca przychylił się do uwag dotyczących brzmienia zmienianego art. 19a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego oraz projektowanego ust. 7aa w tym przepisie. W wyniku uwzględnienia uwag zgłoszonych zarówno w ramach uzgodnień projektu ustawy, jak i konsultacji publicznych i opiniowania, projektodawca odstąpił od wprowadzenia zmiany polegającej na dodaniu ust. 7aa w art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego.

			2) ponadto w obecnym kształcie przepis ten może prowadzić do naruszenia fundamentalnej zasady równego traktowania oferentów i z tego względu wymaga gruntownego preredagowania oraz ponownych konsultacji. Powodem jest brak jednoznacznego przesądzenia zasad korzystania z uprawnienia, sugerując, że w jednym konkursie może wystąpić zróżnicowanie co do stosowanych wzorów.	Zagadnienie dotyczące możliwości stosowania uproszczonych wzorów ofert i sprawozdań z realizacji zadania publicznego w przypadku zlecenia realizacji zadań w trybie otwartego konkursów ofert oraz w trybach, o których mowa w art. 11a–11c ustawy o działalności pożytku publicznego, zostanie poddane szczegółowej analizie w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 66 tabeli.
33.	Art. 1 pkt 6 projektu ustawy (dot. art. 19a ustawy)	Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Dąbrowa Górnicza	Zmiana niekompletna art. 19a. Pozytywnie, należy ocenić wzrost wysokości dotacji w trybie tzw. „małego grantu” do 20 000,00 zł. Wątpliwości budzi zwiększenie puli, które JST może zlecić w tym trybie z 20% do 30% (art. 19a ust. 7). Należy pamiętać, iż tryb ten poza jego zaletami stanowi również mechanizm obchodzenia trybów konkursowych. Powinien być stosowany przez JST w konkretnych i uzasadnionych przypadkach z zachowaniem jak największej przejrzystości. Zwiększenie tej puli pozwala na zlecenie większej ilości zadań publicznych z pominięciem trybu konkursowego. Poprawę funkcjonalności tego trybu stanowi propozycja strony pozarządowej i samorządowej, jako jedne z trybów zlecenia zadań publicznych wzajemnie się uzupełniających. Zapewniających jawność korzystaniu z tego trybu. Rekomendujemy skorzystanie z tych propozycji.	Uwaga nieuwzględniona. Podniesienie wysokości limitu środków finansowych przyznawanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w trybie tzw. „małych grantów”, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego, z 20% do 30% ogółu dotacji planowanych w roku budżetowym na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy, ma zapewnić jednostkom samorządu terytorialnego większą elastyczność działania i sprawność wydatkowania posiadanych na ten cel środków. Zmiana ta jest również wprost związana ze zmianami wprowadzanymi w art. 19 ust. 1 pkt 1 i ust. 6 ustawy o działalności pożytku publicznego, które przewidują podniesienie wysokości dofinansowania lub finansowania w przypadku realizacji zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym do kwoty 20 000 zł oraz możliwości przekazania tej samej organizacji pozarządowej lub temu samemu podmiotowi wymienionemu w art. 3 ust. 3 tej ustawy w danym roku kalendarzowym łącznej kwoty środków finansowych w wysokości nieprzekraczającej 40 000 zł. Należy zauważyć, że brak wprowadzenia projektowanej zmiany, szczególnie w przypadku mniejszych jednostek samorządu terytorialnego, z ograniczonym budżetem, mogłyby wiązać się z niemożnością skorzystania w pełnym zakresie ze zmian przewidzianych w regulacjach dotyczących tzw. „małych grantów”. W tym aspekcie proponowana zmiana ma również charakter dostosowujący.

34.	Art. 1 pkt 6 projektu ustawy (dot. art. 19a ustawy)	Unia Metropolii Polskich	Proponujemy wprowadzenie nowego brzmienia art. 19a: „1. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego może zlecić organizacji pozarządowej lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym w trybie małych zleceń, którego wysokość dofinansowania lub finansowania nie przekracza kwoty maksymalnie 30 000 zł, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w rocznym programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 może wskazać niższą maksymalną kwotę dofinansowania lub finansowania zadania publicznego w trybie małych zleceń. 3. W terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia wpłynięcia oferty, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego może: 1) podjąć negocjacje co do kształtu proponowanego do realizacji zadania publicznego, z zastrzeżeniem, że w ich trakcie nie może ulec zmianie jego istota; 2) uznać złożoną ofertę za celową i poinformować oferenta o zgodzie na realizację zadania publicznego; 3) poinformować oferenta o braku możliwości realizacji zadania wskazując jego przyczyny. 4. W wyniku podjętych negocjacji organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego może: 1) poinformować oferenta o braku możliwości realizacji zadania w proponowanym przez niego kształcie; 2) poinformować oferenta o uznaniu oferty w wynegocjowanym kształcie za celową i zgodzie na realizację zadania publicznego. 5. W przypadku uznania oferty realizacji zadania publicznego za celową, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego sporządza ocenę celowości realizacji zadania publicznego wraz z uzasadnieniem oraz niezwłocznie zawiera umowę realizacji zadania publicznego. 6. W terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia zawarcia umowy, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego zamieszcza ofertę wraz z oceną celowości zawierającą uzasadnienie na okres 30 dni:	Uwaga częściowo nieuwzględniona. Odnosząc się do zaproponowanego brzmienia art. 19a projektodawca wskazuje, że: 1) podniesienie wysokości dofinansowania lub finansowania w przypadku realizacji zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym do kwoty 20 000 zł jest, w ocenie projektodawcy, wystarczające; jest ono związane z występującym w ostatnich latach zwiększonym poziomem inflacji i ma na celu urealnienie wysokości udzielanego dofinansowania lub finansowania w trybie tzw. „małych grantów”; 2) projektodawca zdecydował o uchyleniu pkt 2 w art. 19 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego; tym samym w przypadku realizacji zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym, zleconego w trybie tzw. „małych grantów”, zniesiony zostaje obowiązek realizacji tego zadania w okresie nie dłuższym niż 90 dni; postulat w tym zakresie został zatem uwzględniony; 3) nie jest dopuszczalne przyjęcie regulacji wskazujących, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego niższą maksymalną kwotę dofinansowania lub finansowania zadania publicznego w trybie tzw. „małych grantów”; kwestia ta stanowi materię ustawową i nie może być swobodnie kształtowana przez jednostkę samorządu terytorialnego; 4) nie jest znane uzasadnienie podania kwoty 45 000 zł jako łącznej kwoty środków finansowych przekazywanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego tej samej organizacji pozarządowej lub temu samemu podmiotowi wymienionemu w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego; projektodawca pozostaje przy propozycji wskazanej w projekcie ustawy, tj. kwocie 40 000 zł; 5) nie jest dopuszczalne przyjęcie regulacji wskazujących, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności
-----	---	--------------------------	--	---

			1) w Biuletynie Informacji Publicznej; 2) na stronie internetowej organu jednostki samorządu terytorialnego. 7. Łączna kwota środków finansowych przekazanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego tej samej organizacji pozarządowej lub temu samemu podmiotowi wymienionemu w art. 3 ust. 3, w trybie określonym w ust. 1, w danym roku kalendarzowym, nie może przekroczyć maksymalnie kwoty 45 000 zł, z zastrzeżeniem ust. 8. 8. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w rocznym programie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 może wskazać niższą łączną maksymalną kwotę, o której mowa w ust. 7. 9. Wysokość środków finansowych przyznanych przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 20% dotacji planowanych w roku budżetowym na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3”. Proponujemy kompleksowe zmiany w procedurze opisanej w artykule 19a, zgodnie z propozycją Grupy roboczej ds. uproszczeń prawnych przy Przewodniczącym Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Zmiany te idą dalej niż projekt w zakresie wartości poszczególnych zadań, pozostawiając władztwo w rękach JST oraz lokalnych organizacji pozarządowych. Jest to zgodne z zasadą subsydiarności. Dodatkowo nasza propozycja porządkuje wszystkie zdiagnozowane problemy trybu opisanego w art. 19a.	pożytku publicznego niższą maksymalną kwotę przekazywaną tej samej organizacji lub temu samemu podmiotowi w danym roku kalendarzowym; kwestia ta stanowi materię ustawową i nie może być swobodnie kształtowana przez jednostkę samorządu terytorialnego. Jednocześnie projektodawca informuje, że ewentualne inne zmiany w obszarze projektowanych regulacji będą stanowić przedmiot analiz w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 66 tabeli.
35.	Art. 1 pkt 6 projektu ustawy (dot. art. 19a ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się wprowadzenie przepisu określającego na ile dni najpóźniej przed rozpoczęciem realizacji zadania publicznego oferent może złożyć uproszczoną ofertę (przy czym uwzględniana powinna być data wpływu). Zdarza się, że oferty składają uproszczone oferty z terminem realizacji, który uniemożliwia przeprowadzenie pełnej procedury, biorąc pod uwagę konieczność uwzględnienia terminów wskazanych w ustawie, jak również czas potrzebny do przygotowania dokumentacji do decyzji odpowiedniego organu.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazana w uwadze kwestia, w ocenie projektodawcy, dotyczy praktyki działania danego organu zlecającego realizację zadania publicznego. Organ ten powinien realizować swoje obowiązki zgodnie z unormowaniami wynikającymi z ustawy o działalności pożytku publicznego. Należy podkreślić, że złożenie przez organizację pozarządową lub podmiot określony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego oferty w trybie określonym w art. 19a tej ustawy, nie nakłada na organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego obowiązku zawarcia umowy

			Ustawowy termin powinien obejmować specyfikę pracy organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego. W przypadku zarządu województwa taka procedura od złożenia oferty do decyzji o przyznaniu dotacji może trwać około 40 dni. W przypadku gminy czas ten może być znacznie krótszy.	o wsparcie lub o powierzenie realizacji zadania publicznego, a tym samym przyznania na ten cel dofinansowania lub finansowania.
36.	Art. 1 pkt 6 projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 3 ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Wnoskujemy o zmianę zapisów art. 19a ust. 3 w następujący sposób: „w terminie nie dłuższym niż 14 dni roboczych od dnia wpłynięcia oferty, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego zamieszcza ofertę na okres 7 dni (...)”. Wniosek o wydłużenie terminu procedowania z zamieszczeniem oferty w trybie małych zleceń wynika ze specyfiki działania Samorządu Województwa ale też Powiatowego, gdzie organ wykonawczy jest wieloosobowy i zwykle działa w sformalizowanym trybie podejmowania decyzji tj. na posiedzeniach.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazana w uwadze kwestia, w ocenie projektodawcy, dotyczy praktyki działania danego organu zlecającego realizację zadania publicznego. Organ ten powinien realizować swoje obowiązki zgodnie z unormowaniami wynikającymi z ustawy o działalności pożytku publicznego. Projektodawca dotychczas nie spotkał się z sygnałami dotyczącymi problemów w wywiązywaniu się przez organy zlecające realizację zadania publicznego z obowiązku upubliczniania ofert w sposób określony w ustawie.
37.	Art. 1 pkt 6 lit. a projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 1 ustawy)	NIW-CRSO	Proponujemy uzupełnienie zmiany o zmianę brzmienia art. 19a ust. 1 pkt 2 na następujące: „2) zadanie publiczne ma być realizowane w okresie nie dłuższym niż 120 dni.”. Biorąc pod uwagę zwiększenie maksymalnej wartości dotacji, jaka może być przeznaczona na zadania realizowane w trybie pozakonkursowym, należy rozważyć także wydłużenie maksymalnego terminu realizacji takiego zadania. Obecnie obowiązujący 90-dniowy termin może być zbyt krótki na realizację niektórych zadań finansowanych w tym trybie, które mogłyby przysłużyć się wspólnocie lokalnej. Należy też uznać, że pozostałe ograniczenia zawarte w art. 19a ust. 1, 6 i 7 w wystarczającym stopniu uniemożliwiają nadużywanie tego trybu, w związku z czym maksymalny termin z art. 19a ust. 1 pkt 2 może zostać wydłużony.	Uwaga częściowo uwzględniona. Projektodawca zdecydował o uchyleniu pkt 2 w art. 19 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego. Tym samym w przypadku realizacji zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym, zleconego z pominięciem otwartego konkursu ofert, w przypadku którego wysokość dofinansowania lub finansowania nie przekroczy kwoty 20 000 zł, zniesiony zostaje obowiązek realizacji tego zadania w okresie nie dłuższym niż 90 dni.
38.	Art. 1 pkt 6 lit. b projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 5 ustawy)	NIW-CRSO	Rekomendujemy nie wprowadzać tej zmiany (uwaga związana uwagami nr 1 i 2 [uwagi NIW-CRSO wskazane w pkt 16 i 66 tabeli]).	Uwaga uwzględniona. Projektodawca odstąpił do wprowadzenia projektowanej zmiany.

39.	Art. 1 pkt 6 lit. b projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 5 ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się nadanie art. 19a ust. 5 brzmienia, z którego jednoznacznie będzie wynikało, że zawarcie umowy jest uzależnione od uznania celowości realizacji zadania. Obecne brzmienie art. 19a ust. 5 może prowadzić do wniosku, że z przepisu tego wynika obowiązek niezwłocznego zawarcia umowy bez względu na zgłoszone uwagi/zaopiniowanie merytoryczne, również w przypadku, gdy wskazują one na brak celowości realizacji zadania publicznego lub brak środków finansowych na jego realizację. Proponowane nowe brzmienie przepisu nie eliminuje tego problemu.	Uwaga nieuwzględniona. Należy podkreślić, że złożenie przez organizację pozarządową lub podmiot określony w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego oferty w trybie określonym w art. 19a tej ustawy, nie nakłada na jednostkę samorządu terytorialnego obowiązku zawarcia umowy o wsparcie lub o powierzenie realizacji zadania publicznego. Po upływie terminu na zgłaszanie uwag dotyczących oferty i dokonaniu ich rozpatrzenia, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, uznając – zgodnie z art. 19a ust. 1 ustawy – celowość realizacji tego zadania, może zlecić organizacji lub innemu podmiotowi realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym, bądź też może odstąpić od zawarcia umowy z oferentem.
40.	Art. 1 pkt 6 lit. a–c projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 1, 5 i 6 ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	Dotyczy zwiększenia limitu kwot w trybie pozakonkursowym (odpowiednio: z 10 000 zł na 20 000 zł oraz z 20 000 zł na 40 000 zł). Propozycja zmian: Zwiększyć odpowiednio z 10 000 zł na 15 000 zł oraz z 20 000 zł na 30 000 zł). W uzasadnieniu jako potrzebę zwiększenia limitów wskazano skumulowaną inflację w okresie 10 lat na poziomie 47% (na co w dużej mierze składa się, stosunkowo krótki w kontekście całego wskazanego okresu, okres zamrożenia gospodarki w wyniku pandemii). W wyniku wzrostu inflacji o 47% zaproponowano waloryzację limitów kwotowych o 100%. Brak jest tu spójności proponowanej zmiany z przyczyną jej wprowadzenia.	Uwaga wyjaśniona. Zaproponowana w projekcie ustawy kwota zwiększania wysokości dofinansowania lub finansowania zadania publicznego zleconego do realizacji w trybie określonym w art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego została oparta nie tylko oszacowanie wpływu wzrostu inflacji na koszty realizacji zadań. Przy określaniu tej kwoty wzięto pod uwagę również wzrost takich zmiennych jak koszty pracy, wynajem pomieszczeń czy opłaty administracyjne. W celu usunięcia wskazanych w uwadze wątpliwości projektodawca dokona stosownego uzupełnienia uzasadnienia projektu ustawy w zakresie.
41.	Art. 1 pkt 6 lit. d projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7 ustawy)	NIW-CRSO	Rekomendujemy nie wprowadzać tej zmiany. Uzasadnienie: Zmiana wynikająca z art. 1 pkt 6 lit. a i c (podniesienie kwoty tzw. małej dotacji do 20 tys. zł i kwoty przyznanej jednej organizacji do 40 tys. zł) w wystarczającym stopniu odpowiada na postulaty środowiska pozarządowego dotyczące rozszerzenia stosowania trybu małych dotacji. Podniesienie maksymalnego procentowego udziału małych dotacji w całościowej wartości dotacji nie jest uzasadnione. Określenie procentowe udziału gwarantuje bowiem elastyczność tego kryterium. Wraz z inflacją czy wzrostem wartości całego budżetu	Uwaga nieuwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 33 tabeli.

			przeznaczonego na dotacje rośnie też maksymalna kwota, która może zostać przeznaczona na małe dotacje. Podniesienie wartości procentowego udziału przekazywania środków w trybie pozakonkursowym oznacza więc w praktyce zmniejszenie środków przekazywanych w drodze otwartych konkursów ofert. Wprowadzenie projektowanej zmiany będzie zatem prowadzić do ograniczenia transparentności i konkurencyjności przekazywania dotacji oraz monopolizacji realizacji zadań publicznych.	
42.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego	Przepis wprowadzający uproszczone wzory ofert i sprawozdań dla dotacji do 60 000 zł należy ocenić krytycznie. Kwota 60 tys. zł w wielu jednostkach samorządu terytorialnego stanowi jedną z najwyższych możliwych dotacji. Oferty uproszczone nie zawierają pełnych danych wymaganych do oceny w trybie art. 15 ustawy, co prowadzi do nierówności między wnioskodawcami. Dodatkowo należy podkreślić, że pozostawienie możliwości wyboru wzoru oferty spowoduje, że w jednym konkursie trzeba będzie porównywać uproszczoną ofertę z ofertą.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.
43.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	NIW-CRSO	Rekomendujemy nie wprowadzać zmiany. Alternatywnie, proponujemy rozważyć inną redakcję zmienianych przepisów, tj.: - zmianę brzmienia dodawanego art. 7aa na: „7aa. W przypadku, gdy wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania publicznego określona przez organ w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert nie przekracza kwoty 60 000 zł, ofertę i sprawozdanie z realizacji zadania składa się według uproszczonych wzorów, o których mowa w art. 19a ust. 7a.” - dodanie do projektu następującej zmiany art. 11d: „Art. 11d. Do realizacji zadań publicznych zleczanych na podstawie art. 11a–11c stosuje się odpowiednio przepisy art. 15 ust. 1, art. 16–18 i 19a ust. 7a oraz przepisy wydane na podstawie art. 19.”. Uzasadnienie:	Uwaga częściowo uwzględniona. Odnosnie do uwagi dotyczącej projektowanego art. 19 ust. 7aa ustawy o działalności pożytku publicznego – stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli. Odnosnie do propozycji zmiany art. 11d ustawy o działalności pożytku publicznego – w związku z rezygnacją z dodawania w ustawie ust. 7aa w art. 19a, uwaga staje się bezprzedmiotowa.

			Po pierwsze, należy zauważyć, że uproszczony wzór oferty nie wymaga od oferenta podania informacji wystarczających do rozstrzygnięcia konkursu, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy. W związku z tym, zastąpienie pełnego wzoru wzorem uproszczonym nie będzie pozwalało na rzetelne przeprowadzanie postępowania konkursowego. W związku z tym, rekomendujemy nie wprowadzać tej zmiany. Po drugie, zgodnie z projektowaną zmianą w przypadku, w którym organ przeznaczy na realizację zadania kwotę wyższą niż 60 tys. zł, a w konkursie złożone zostaną oferty zarówno powyżej, jak i poniżej tej kwoty, organ będzie porównywał ze sobą oferty uproszczone i nieuproszczone. Takie rozwiązanie budzi wątpliwości z perspektywy zapewnienia równego udziału w postępowaniu konkursowym. W związku z tym, alternatywnie proponuje się, aby kryterium 60 tys. zł dotyczyło kwoty wskazanej w ogłoszeniu konkursowym, a nie w ofercie realizacji zadania publicznego. Z tych samych powodów, przepisy powinny jednoznacznie wskazywać na składanie ofert na podstawie uproszczonego wzoru, a nie jedynie na taką możliwość. Jednocześnie propozycja przewiduje pozostawienie rozwiązania, zgodnie z którym w przypadku trybów pozakonkursowych wartość 60 tys. zł dotyczy oferty realizacji zadania (w trybach tych nie ma ogłoszenia o konkursie).	
44.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Dąbrowa Górnicza	Nie rekomendujemy wprowadzenia tego rozwiązania. Jest to propozycja niezrozumiała. Wprowadzenie uproszczonego wzoru oferty w tryb konkursowy spowoduje niejasność, którą ofertę w jakim trybie stosować. Uproszczona oferta nie daje możliwości komisji zastosowania kryteriów oceny. To wpłynie na niekorzyść prac komisji, a w szczególności roli jaką w niej pełnią przedstawiciele organizacji pozarządowych. Z przepisów nie wynika, czy organ ogłaszający konkurs ma wskazać w ogłoszeniu, który wzór oferty należy zastosować. Niedopuszczalnym wydaje się stosowanie dwóch wzorów w jednym postępowaniu konkursowym.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.

45.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Samorząd Województwa Pomorskiego	Zapis proponowanego do dodania ust. 7aa do art. 19a jest zapisem dającym możliwość organizacji pozarządowej wyboru wzoru oferty do złożenia w otwartym konkursie ofert. Zatem: – samorząd musiałby brać pod uwagę możliwość składania na dwóch różnych wzorach, konstruować regulaminy i dostosowywać narzędzia elektroniczne do składania ofert na dwóch różnych wzorach; – tym samym komisje konkursowe będą porównywać w konkursie na to samo zadanie oferty „pełne” i uproszczone (mające co do zasady ograniczone treści), a więc oferty na uproszczonym wzorze będą mniej konkurencyjne do innych; – nadal pozostaje kwestia nieuregulowania wadliwego wzoru oferty uproszczonej i niespójnego do niej wzoru sprawozdania co powoduje trudność w ocenie zakresu zrealizowanego zadania; – w przypadku dużych miast i województw oferta uproszczona zgodnie z proponowanym zapisem ust. 7aa nie daje możliwości dokładnego opisanie działań, sposobu kalkulacji kosztów zadania i ogranicza jego realizację do 90 dni! Skoro OSR podkreśla, „że projektowany w art. 19a nowy ust. 7aa stanowić ma wyjątek od rozwiązania dotyczącego tzw. trybu „małych dotacji”, służący możliwości stosowania uproszczonych wzorów ofert i sprawozdań w ściśle określonych przypadkach wskazanych w treści projektowanej regulacji” to nie może być on otwarty dla wszystkich zadań wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy o dpp. <u>Propozycja zapisu ust. 7aa:</u> „W trybach określonych w art. 11a–11c ofertę i sprawozdanie z realizacji zadania, w przypadku którego finansowanie lub dofinansowanie jego realizacji ze środków dotacji nie przekracza kwoty 60 000 zł, można składać według uproszczonych wzorów”.	Uwaga częściowo uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.
46.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Śląski Związek Gmin i Powiatów	Negatywnie oceniamy propozycję dopuszczenia do konkursów tzw. uproszczonych wzorów (zmiana w art. 19a dodanie po ust. 7a ustępu 7aa). Taki zabieg spowoduje, że osoby oceniające wnioski w konkursach ofert nie będą w stanie zastosować kryteriów oceny (wymaganych przez przepisy) i więcej komplikacji niż uproszczeń.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.

47.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Unia Metropolii Polskich	Postulujemy niewprowadzanie zapisów wskazanych w art. 1 pkt 6 lit. e przy zadaniach do kwoty 60 tys. zł. Uproszczony wzór oferty jest przeznaczony do składania zadań w trybie pozakonkursowym. W trybie konkursowym wymagany jest szerszy zakres informacji w ofercie, co wiąże się z ustawowymi kryteriami oceny ofert. Przedkładanie ofert na wzorze uproszczonym w konkursie będzie działało na niekorzyść organizacji, które z tego skorzystają. Nie będzie można zapewnić rzetelnego porównania oferty pełnej z ofertą uproszczoną. Zmiana ta jest zatem tylko pozornie korzystna dla organizacji pozarządowych.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.
48.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	Uproszczony wzór oferty i sprawozdania z realizacji zadania, w przypadku którego finansowanie lub dofinansowanie jego realizacji ze środków dotacji nie przekracza kwoty 60 000 zł zarówno dla otwartego konkursu ofert albo w trybach określonych w art. 11a–11c, można składać według uproszczonych wzorów. Propozycja zmian: Przy udzieleniu dotacji do kwoty 60 000 zł ofertę oraz sprawozdanie pozostawić na poziomie wypełnienia dotychczasowym oraz pozostawić wzór oferty i sprawozdania uproszczony dla trybu pozakonkursowego. Realizacja zadań w trybie otwartego konkursu ofert realizowana jest w okresie wskazanym w ogłoszeniu. Tym samym realizacja zadania wymaga precyzyjnego opisu z podaniem harmonogramu, kosztorysu i rezultatów. Zasadnym jest by przy udzieleniu dotacji w kwocie do 60 000 zł, oferent pozyskując środki publiczne na realizację zadania był zobowiązany do rzetelnego i merytorycznego uzasadnienia swoich potrzeb. Bazując na wzorze ofert w trybie uproszczonym (art. 19a ustawy udppw), z uwagi na założenia ustawodawcy są to zadania krótkoterminowe z opcją na realizację nieplanowaną przez oferenta. Jeśli taki wzór oferty i sprawozdania można uwzględnić przy trybie pozakonkursowym, to przy trybie otwartego konkursu ofert jest to niezasadne.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.
49.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Doprecyzowanie sformułowania „można składać według uproszczonych wzorów” i zasadność wprowadzenia tej zmiany. Wyjaśnienie dot. możliwości składania ofert wspólnych w przypadku stosowania uproszczonych wzorów ofert.	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.

			Czy należy rozumieć, że zapis w tym brzmieniu oznacza, że to organ ogłaszający konkurs, w którym wysokość dotacji na sfinansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania publicznego nie będzie przekraczała 60 000 zł, decyduje na etapie ogłaszania konkursu o wzorze, według którego należy sporządzić ofertę? Zatem w przypadku konkursów, w których kwota dotacji nie przekracza 60 000 zł organ może wymagać wzorów określonych w art. 14 ust. 1, 1a i 2 lub wzorów uproszczonych, o których mowa w art. 19a ust. 7a? Ponadto należy zwrócić uwagę czy wprowadzenie możliwości składania uproszczonej oferty w otwartych konkursach jest zasadne – otwarte konkursy są szczególną formą prowadzenia polityki realizacji zadań publicznych przez samorządy i powinny wyłaniać zadania na najwyższym poziomie, posiadając możliwie najpełniejszy i szczegółowy opis realizowanego zadania, a oferty uproszczone tego nie gwarantują. Dodatkowo doprecyzowania wymaga czy w przypadku przyjęcia rozwiązania stosowania uproszczonego wzoru oferty nie będzie możliwości składania ofert wspólnych na realizację zadań do 60 000 zł?	
50.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Proponuje się nie dodawać ust. 7aa z poniższych względów: 1) nieadekwatność progu 60 000 zł Kwota 60 000 zł nie odpowiada charakterowi tzw. „małych zadań”. W praktyce są to już przedsięwzięcia o istotnej skali, wymagające pełnej dokumentacji oraz szerokiego zakresu informacji, zarówno na etapie składania ofert, jak i późniejszego rozliczania dotacji. 2) ryzyko ograniczenia przejrzystości i kontroli Uproszczone formularze mogą znacząco utrudnić ocenę merytoryczną ofert i późniejsze monitorowanie prawidłowości wykorzystania środków publicznych. Może to prowadzić do osłabienia przejrzystości finansów publicznych i spowodować konieczność zwiększenia kontroli organizacji pozarządowych przez zlecniodawców. 3) zacieranie różnicy pomiędzy trybem uproszczonym a konkursem ofert. Obecnie ustawa przewiduje już procedurę uproszczoną – tzw. małe granty (art. 19a), które dotyczą zadań o niskiej wartości (do	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.

			10 000 zł – po proponowanych zmianach 20 000 zł.). Jest to adekwatne rozwiązanie, odpowiadające potrzebie proporcjonalności procedur wobec skali zadania. Podnoszenie progu do 60 000 zł osłabia różnicę pomiędzy zadaniami mniejszymi a większymi. W otwartym konkursie ofert kluczowe jest zapewnienie równej konkurencyjności. Jeśli część ofert w jednym konkursie rozliczana będzie szczegółowo, a część tylko w formie uproszczonej, może powstać wrażenie, że kosztem przejrzystości, faworyzuje się mniejsze granty. Trudniej też będzie oceniać oferty w ramach konkursu: jedne będą uproszczone, a inne w pełnym trybie.	
51.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	„Ofertę i sprawozdanie z realizacji zadania, w przypadku którego finansowanie lub dofinansowanie jego realizacji ze środków dotacji nie przekracza kwoty 60 000 zł, zleconego po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert albo w trybach określonych w art. 11a-11c, można składać według uproszczonych wzorów”. Proponowana zmiana rozszerzająca możliwość stosowania uproszczonych wzorów oferty i sprawozdania na zadania zlecane w trybie konkursowym oraz w trybach art. 11a–11c budzi poważne wątpliwości. Uproszczone wzory są narzędziem dedykowanym wyłącznie do zadań o lokalnym charakterze i niskiej wartości (do 10 000 zł), gdzie uproszczenia są uzasadnione. Zadania zlecane w trybie konkursowym, nawet jeśli nie przekraczają kwoty 60 000 zł, wymagają bardziej szczegółowych danych – zarówno na etapie oceny ofert, jak i rozliczenia dotacji. Wprowadzenie uproszczonych wzorów w tych przypadkach osłabia przejrzystość, ogranicza kontrolę nad środkami publicznymi i może prowadzić do nadużyć lub znacząco utrudnić kontrolę realizacji zadania. Wprowadzenie uproszczeń w trybach, które są standardowo związane z większymi oczekiwaniami wobec jakości realizowanych zadań i sposobu rozliczania środków publicznych, obniża poziom wymaganej dokumentacji i może skutkować pogorszeniem jakości realizowanych zadań. Zmiana ta może pociągać za sobą ryzyko chaosu interpretacyjnego oraz problemów z jednolitym stosowaniem przepisów przez administrację publiczną i organizacje pozarządowe. Wobec powyższego postuluję wykreślenie tego zapisu z projektu ustawy.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.

52.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Projektowany art. 19a ust. 7aa powinien ograniczać stosowanie wzorów uproszczonych wyłącznie do ofert i sprawozdań składanych w trybie małych grantów, z wyłączeniem postępowań prowadzonych jako otwarte konkursy ofert. W przypadku utrzymania możliwości korzystania z uproszczeń w konkursach konieczne jest wprowadzenie zasady jednego wzoru formularza w danym postępowaniu oraz określenie minimalnego, jednolitego zakresu informacji i załączników niezbędnych do obiektywnej oceny oraz do prawidłowej kontroli wykonania zadania. Równolegle należy wdrożyć cyfryzację procesu składania, oceny i rozliczania ofert poprzez jednolity formularz sprawozdania, integrację z rejestrami publicznymi w celu weryfikacji danych i reprezentacji, zapewnienie elektronicznej komunikacji i doręczeń oraz mechanizmów wspierających bieżącą kontrolę realizacji zadania. Uproszczone formularze z natury ograniczają zakres danych o ofercie, budżecie i sposobie realizacji, co w otwartych konkursach obniża porównywalność ofert i przejrzystość ocen, zwiększa ryzyko sporów i utrudnia kontrolę wydatkowania środków publicznych. Forma małych grantów jest adresowana do inicjatyw krótkoterminowych i o ograniczonym zakresie rzeczowym, dlatego w tym trybie uproszczenia są proporcjonalne do ryzyka i celu regulacji. Jeżeli jednak uproszczenia mają funkcjonować także w konkursach, konieczne jest ich osadzenie w przepisach o otwartych konkursach w taki sposób, aby zapewnić jednolitość formularza w ramach danego postępowania oraz minimalny, obowiązkowy zestaw informacji pozwalających na rzetelną ocenę merytoryczną i finansową. Zamiast dalszego redukowania treści ofert i sprawozdań należy skoncentrować się na cyfryzacji procedur, bo to ona realnie obniża koszty administracyjne po stronie organizacji i administracji, bez pogarszania jakości danych służących jako właściwe do podjęcia przez organ rozstrzygnięcia. Kwota 60 000 zł jest istotna z punktu widzenia finansów publicznych, dlatego wymaga pełniejszej informacji i kontroli niż ta dostępna w wzorach uproszczonych; taki próg generuje też zachętę do sztucznego dzielenia większych przedsięwzięć, co prowadzi do nierównego traktowania wnioskodawców oraz zaburza racjonalne planowanie zadań. Jednocześnie praktyka pokazuje, że trudności pojawiają się na etapie rozliczeń, w szczególności w zakresie	Uwaga uwzględniona. Odnosnie do uwag dotyczących projektowanego brzmienia art. 19a ust. 7aa ustawy o działalności pożytku publicznego – stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli. Odnosnie do uwag dotyczących potrzeby wdrożenia rozwiązań cyfrowych w procesie składania, oceny i rozliczania ofert – kwestie możliwości stosowania w szerszym zakresie narzędzi cyfrowych w ramach procedur zlecania realizacji zadań publicznych na gruncie ustawy o działalności pożytku publicznego są przedmiotem bieżących analiz prowadzonych przez Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Dostrzegając potrzebę wprowadzenia uproszczeń w tym zakresie, w październiku 2025 r. Wiceprzewodnicząca Komitetu do spraw Pożytku Publicznego skierowała wystąpienie do Ministerstwa Cyfryzacji w sprawie oceny możliwości realizowania procedury zlecania organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego zadań publicznych wyłącznie za pośrednictwem narzędzi do elektronicznej obsługi otwartych konkursów ofert (potocznie zwanych „generatorami”) oraz upowszechnienia elektronicznej obsługi otwartych konkursów ofert. Pod ocenę Ministra Cyfryzacji poddano możliwość utworzenia ogólnodostępnego dla organów administracji publicznej narzędzia cyfrowego umożliwiającego elektroniczną obsługę otwartych konkursów ofert w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego.
-----	---	---	---	--

			dokumentowania wkładu własnego, kwalifikowalności wydatków i przypisania źródeł finansowania, a ograniczenie zakresu sprawozdawczości te problemy pogłębi. Zastosowanie uproszczonych form do małych grantów lub – jeżeli mają funkcjonować także w konkursach – umieszczenie normy w przepisach o otwartych konkursach, wraz z zasadą jednolitego wzoru, minimalnym katalogiem informacji i załączników oraz cyfryzacją procedur, pozwoli zredukować obciążenia administracyjne bez obniżania jakości danych niezbędnych do prawidłowego rozstrzygnięcia i kontroli realizacji zadań.	
53.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Urząd Miejski w Bielsku-Białej	„7aa. Ofertę i sprawozdanie z realizacji zadania, w przypadku którego planowane finansowanie lub dofinansowanie jego realizacji ze środków dotacji nie przekracza kwoty 20 000 zł”. W proponowanej zmianie wskazanie progu 60 000 zł, do którego mogą być stosowane uproszczone wzory jest niespójne z również proponowanym limitem 20 000 zł stosowanym do ofert składanych w trybie art. 19a. Limit kwotowy dla przejrzystości powinien być utrzymany na tym samym poziomie. W proponowanym rozwiązaniu pozostanie przy kwocie 20 000 zł nie będzie budziło wątpliwości przy zastosowaniu i tak już innowacyjnego mechanizmu wyprowadzającego możliwość składania wniosków do konkursu na dwóch różnych wzorach oferty. Dodatkowo nie przekonuje nas wprowadzenie możliwości składania uproszczonej oferty w Otwartym Konkursie Ofert jako metoda rozwiązania problemu rozwarstwienia ekonomicznego sektora NGO oraz przyczynienia się do ograniczenia istniejącej bariery dostępu do środków publicznych na dofinansowanie zadań publicznych. Sama możliwość złożenia uproszczonej formy wniosku nie zmienia bowiem nic w zakresie sytuacji finansowej wnioskodawcy.	Uwaga częściowo uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.
54.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Wielkopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Wielkopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego (Wielkopolska RDPP) negatywnie opiniuje projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (UD240) w zakresie projektowanego art. 19a ust. 7aa przewidującego możliwość stosowania uproszczonych formularzy ofert i sprawozdań do kwoty 60 000 zł w przypadku otwartych konkursów ofert – jako rozwiązania rodzącego ryzyko obniżenia	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.

			przejrzystości i jakości procesu oceny ofert oraz kontroli wydatkowania środków publicznych.	
55.	Art. 1 pkt 6 lit. e projektu ustawy (dot. art. 19a ust. 7aa ustawy)	Związek Powiatów Polskich	Skreślić. Art. 19a określa tryb małych zleceń, z pominięciem konkursu ofert. O celowości zastosowania tego trybu decyduje organ JST. Proponowany przepis wprowadza chaos w procedurze składania ofert i oceny i sprawozdawczości. Uproszczona oferta i sprawozdanie powinny być zarezerwowane wyłącznie dla tego trybu. Przy proponowanym brzmieniu przepisu w jednym konkursie JST będzie otrzymywała oferty na różnych wzorach.	Uwaga uwzględniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 32 tabeli.
56.	Art. 1 pkt 8 projektu ustawy (dot. art. 23 ust. 6c ustawy)	Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego	Podniesienie progu do 200 000 zł jest rozwiązaniem niewystarczającym, zważywszy że w systemie UEPIK obowiązuje limit do 1 000 000 zł.	Uwaga nieuwzględniona. Należy zauważyć, że wskazany przepis art. 23 ust. 6c ustawy o działalności pożytku publicznego odnosi się wyłącznie do organizacji pożytku publicznego. Przewiduje on, że organizacja pożytku publicznego, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe i merytoryczne ze swojej działalności, osiągnęła przychód nieprzekraczający 100 000 zł, zamieszcza na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności w formie uproszczonego sprawozdania merytorycznego. Wskazany przepis nie dotyczy ogółu organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, tak jak ma to miejsce w przypadku regulacji dotyczących możliwości stosowania uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów. Porównywanie ze sobą tych dwóch, odrębnych regulacji, adresowanych do różnych kategorii podmiotów, w ocenie projektodawcy nie jest zasadne.
57.	Art. 1 pkt 9 lit. b projektu ustawy (dot. art. 27 ust. 4 ustawy)	NIW-CRSO	Rekomendujemy wydłużenie terminu wymienionego w tym przepisie do 31 marca. Uzasadnienie: Wydłużenie tylko o miesiąc (z 31 grudnia na 31 stycznia) terminu publikacji przez Dyrektora NIW-CRSO corocznej informacji sporządzonej na podstawie sprawozdań, które organizacje zamieściły w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego, jest niewystarczające. Szczegółowa analiza informacji zawartych w sprawozdaniach, a następnie rzetelne przygotowanie dokumentu	Uwaga nieuwzględniona. Projektodawca uwzględnił już w zaproponowanych rozwiązaniach skumulowanie w ostatnim miesiącu roku dwóch zadań Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, tj. publikacji wykazu organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych i sporządzenia informacji dotyczącej wydatkowania przez organizacje pożytku publicznego środków pochodzących z 1,5% tego podatku, wydłużając termin

			może zająć więcej czasu. Postulujemy, aby ten termin wydłużyć o trzy miesiące, tj. do 31 marca. Pozwoli to na takie zaplanowanie pracy pracowników odpowiedzialnych za opracowanie tej informacji, które nie będzie powodować, że inne zadania nie będą realizowane ze względu na konieczność pilnego zajęcia się tylko tą sprawą. Poza tym trzeba podkreślić, że jest to termin maksymalny, więc Dyrektor NIW-CRSO może sporządzić i zamieścić tę informację wcześniej. Przesunięcie tego terminu o kwartał nie będzie miało wpływu na działanie organizacji pożytku publicznego czy podejmowanie przez podatników decyzji o przekazaniu 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych, gdyż w tym dokumencie zawarte są informacje zbiorcze, a nie dotyczące konkretnej organizacji pożytku publicznego.	opublikowania ww. informacji o jeden miesiąc – do 31 stycznia. W ocenie projektodawcy powinno to zapewnić Narodowemu Instytutowi Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego wystarczającą ilość czasu na dokładne przeanalizowanie danych ze sprawozdań zamieszczonych przez te organizacje w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego oraz na rzetelne opracowanie omawianej informacji. Za niecelowe należy uznać dalsze wydłużanie tego terminu. Wymaga bowiem podkreślenia, że zdecydowana większość organizacji pożytku publicznego (ok. 99%) posiada rok obrotowy zgodny z rokiem kalendarzowym i zamieszcza zatwierdzone sprawozdania finansowe oraz sprawozdania merytoryczne z działalności na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego do 15 lipca roku następującego po roku, za który składane są te sprawozdania. W praktyce więc Instytut, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, ma ponad 4,5 miesiąca na analizę danych ze sprawozdań organizacji pożytku publicznego i przygotowanie omawianej informacji, a zgodnie z projektowanymi zmianami okres ten zostanie jeszcze wydłużony – do 5,5 miesiąca. Jedynie nieliczna grupa organizacji pożytku publicznego, których rok obrotowy jest inny niż rok kalendarzowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zamieszcza ww. sprawozdania na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego do 30 listopada roku następującego po roku obrotowym, za który są składane te sprawozdania. Tylko ze względu na te podmioty art. 27 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego określa termin na sporządzenie ww. informacji na 31 grudnia. Dodatkowo należy podkreślić, że informacja o wykorzystaniu środków z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych i tak jest obecnie publikowana dopiero po upływie 12 miesięcy od końca roku sprawozdawczego większości organizacji. Dalsze wydłużanie terminu publikacji informacji o wykorzystaniu 1,5% tego podatku pozbawia tę informację waloru aktualności. Należy bowiem pamiętać, że od 1 stycznia roku następującego po roku podatkowym podatnicy są uprawnieni do składania deklaracji za kolejny rok podatkowy, a organizacje pożytku publicznego rozpoczynają
--	--	--	---	---

				ponownie kampanie informacyjne zachęcające podatników do przekazywania 1,5% odpisu.
58.	Art. 1 pkt 10 projektu ustawy (dot. art. 27aa ust. 3 i 4 ustawy)	NIW-CRSO	Rekomendujemy ponowną analizę zasadności rozwiązania. Uzasadnienie: Projektowana zmiana spowoduje brak spójności w zakresie organu, który wydaje decyzje administracyjne w sprawie środków z 1,5% podatku. Do tej pory wszystkie takie decyzje wydawane były przez Dyrektora NIW-CRSO, a zakwestionowane środki z 1,5% podatku organizacja pożytku publicznego winna była przekazać na rachunek bankowy FWOPP. Jednocześnie kompetencja Dyrektora NIW-CRSO nie była związana z byciem dysponentem FWOPP, ale z wykonywaniem określonych kompetencji nadzorczych względem organizacji pożytku publicznego. Zgodnie z projektowaną zmianą to Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego będzie wydawał decyzję dotyczącą środków z 1,5% podatku, które zostały przekazane nieuprawnionej do tego organizacji. Zmiana nie jest do końca zrozumiała, ponieważ jednocześnie Dyrektorowi NIW-CRSO pozostawiono kompetencję do wydawania pozostałych decyzji związanych ze środkami z 1,5% podatku, w wyniku których nieprawidłowo wydatkowane środki będą przekazywane na FWRSO. W związku z tym, bardziej logicznym rozwiązaniem jest pozostawienie art. 27aa ust. 4 UDPPiW w obecnym brzmieniu, pomimo że Dyrektor NIW-CRSO nie jest dysponentem FWRSO.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy wprowadzenie projektowanej regulacji jest konieczne z uwagi na proponowaną zmianę dysponenta Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W związku z dysponowaniem tym Funduszem na Przewodniczącym Komitecie do spraw Pożytku Publicznego będą ciążyły określone prawa i obowiązki. Jednym z takich obowiązków, stricte związanych z byciem dysponentem Funduszu, będzie kompetencja do wydania decyzji, określających kwotę środków finansowych pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych podlegającą zwrotowi w związku z przekazaniem ich na rzecz organizacji pożytku publicznego, która nie została uwzględniona w wykazie organizacji mających status organizacji pożytku publicznego. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego będzie określał również termin, od którego nalicza się w tej sprawie odsetki. Trudno przyjąć, aby kompetencje tak ściśle związane z funkcjonowaniem Funduszu, miały zostać pozostawione we władztwie podmiotu, który przestał być dysponentem Funduszu.
59.	Art. 1 pkt 11 projektu ustawy (dot. art. 27ab ustawy)	NIW-CRSO	Konieczne jest wdrożenie mechanizmów zapewniających sprawne zarządzanie informacjami nt. organizacji pożytku publicznego przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego i Dyrektora NIW-CRSO. Uzasadnienie: Zaproponowane rozwiązanie dotyczące likwidacji FWOPP może rodzić pewne problemy i ta kwestia powinna być jeszcze szczegółowo przeanalizowana, zanim zostanie wdrożona. Wątpliwości budzi m.in. fakt, że inny organ (tj. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego) jest dysponentem FWRSO, a innego (tj. Dyrektora NIW-CRSO) organizacje, które utraciły status organizacji pożytku publicznego, informują o stanie	Uwaga uwzględniona. W celu zapewnienia spójności projektowanych rozwiązań w projekcie ustawy zostanie wprowadzona zmiana przewidująca zastąpienie w przepisach art. 22 ust. 7–9 ustawy o działalności pożytku publicznego Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Przewodniczącym Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Oznacza to, że od dnia wejścia w życie ustawy na organizacjach (i innych określonych w ustawie podmiotach), w stosunku do których właściwy sąd rejestrowy wydał postanowienie w przedmiocie wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego informacji o spełnieniu wymagań do posiadania statutu organizacji

			niewydatkowanych środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych. Może to spowodować sytuację, w której organizacja przekaze niewydatkowane środki z 1,5% podatku na rachunek bankowy FWRSO, a Dyrektor NIW-CRSO, nie mając wiedzy, że organizacja przelała już te środki, będzie jej przypominał o tym obowiązku. Podobna sytuacja może być w przypadku decyzji administracyjnych wydanych przez Dyrektora NIW-CRSO w sprawie zwrotu środków z 1,5% podatku. Poza tym zdarzały się sytuacje, w których na rachunek bankowy Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego (FWOPP) wpływały środki od innych podmiotów niż organizacje pożytku publicznego lub środki, które nie były środkami z 1,5% podatku. Każda taka kwestia wymagała szczegółowej analizy i dokładnego wyjaśnienia. Dyrektor NIW-CRSO powinien mieć natychmiastowy dostęp do podglądu rachunku bankowego, na który trafiają środki z 1,5% podatku, aby móc prawidłowo prowadzić te sprawy.	pożytku publicznego, będzie ciążył obowiązek poinformowania o wysokości niewydatkowanych na dzień wydania tego postanowienia środków finansowych pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, a nie jak dotychczas Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (zmiana w art. 22 ust. 7). Aдекватnie – to Przewodniczący Komitetu będzie wzywał organizację pożytku publicznego do zwrotu niewydatkowanych środków finansowych pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych lub przedstawienia niezbędnych wyjaśnień w przypadku niepoinformowania lub nieprzekazania tych środków (zmiana w art. 22 ust. 8) oraz wydawał decyzję określającą kwotę niewydatkowanych środków finansowych i określał termin, od którego nalicza się odsetki (zmiana w art. 22 ust. 9). Jednocześnie zostanie wprowadzona zmiana w art. 22 ust. 6 ustawy, polegająca na wskazaniu, że właściwy sąd rejestrowy, po uprawomocnieniu się postanowienia w przedmiocie wykreślenia informacji, o której mowa w ust. 2, lub organizacji, o której mowa w ust. 3 ustawy, z Krajowego Rejestru Sądowego, informuje o tym nie tylko Dyrektora NIW-CRSO, ale również Przewodniczącego Komitetu.
60.	Art. 1 pkt 11 projektu ustawy (dot. art. 27ab ustawy)	NIW-CRSO	Rekomendujemy: – dodanie przepisów zmieniających art. 88a ust. 5 ustawy o grach hazardowych poprzez uzupełnienie katalogu przeznaczenia wydatków z FWRSO o „wzmocnienie potencjału organizacji pożytku publicznego poprzez wyrównywanie ich szans” oraz – wskazanie, że środki pochodzące z 1,5% podatku przekazywane są wyłącznie na ten cel (w art. 88a tej ustawy albo w odpowiednich przepisach UDPPiW). Uzasadnienie: W związku z likwidacją FWROPP potrzebne jest zapewnienie, że środki które do tej pory trafiały do tego funduszu, a mają po nowelizacji trafiać do FWRSO, będą przeznaczone na wsparcie OPP. Zmiana ta może zostać wprowadzona poprzez uwzględnienie w katalogu przeznaczenia wydatków z FWRSO celu, który obecnie jest wskazany w art. 27ab ust. 1 UDPPiW, tj. wzmocnienia	Uwaga nieuwzględniona. Odnosząc się do uwagi dotyczącej przeznaczenia środków pochodzących z 1,5% podatku od osób fizycznych, przekazywanych do Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, projektodawca wyjaśnia, że celem tego funduszu, określonym w art. 88a ust. 3 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 595), jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego na drodze do wszechstronnego rozwoju poprzez wdrażanie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podnoszeniu jakości działania całego sektora pozarządowego. Zgodnie z art. 88a ust. 5 tej ustawy wydatki Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego są przeznaczone wyłącznie na: 5) działania nastawione na przygotowanie i wdrożenie systemowych rozwiązań służących wzmocnieniu i podniesieniu

			potencjału organizacji pożytku publicznego poprzez wyrównywanie ich szans oraz wskazanie, że środki z 1,5% podatku przekazywane są wyłącznie na ten cel.	jakości działania całego sektora pozarządowego lub jego znaczących części (branż, środowisk); 6) wspieranie rozwoju porozumień organizacji, platform współpracy, reprezentacji środowisk organizacji sektora pozarządowego; 7) wspieranie działań statutowych organizacji sektora pozarządowego; 8) rozwój instytucjonalny organizacji, w tym: budowanie stabilnych podstaw ich dalszego funkcjonowania, tworzenie perspektywicznych planów działania i finansowania, podnoszenie standardów pracy i zarządzania organizacją. Projektodawca nie przewiduje wprowadzenia zmian w katalogu wydatków, na który mogą być przeznaczane środki pochodzące z Funduszu. Przy czym należy podkreślić, że organizacje pożytku publicznego, jako podmioty stanowiące część organizacji sektora pozarządowego, będą uprawnione do otrzymywania środków z tego Funduszu na zasadach ogólnych.
61.	Art. 1 pkt 13 projektu ustawy (dot. art. 31 ust. 1 i 2 oraz art. 32 ustawy)	Rada Działalności Pożytku Publicznego	Kontrola OPP (art. 31–32) – standard praw NGO równy „Prawu przedsiębiorców”: Deklarowany kierunek unowocześnienia (projekt wystąpienia pokontrolnego zamiast protokołu) oceniamy pozytywnie – przy zastrzeżeniu wprowadzenia pełnego katalogu gwarancji procesowych dla NGO co najmniej równych standardom ochrony przedsiębiorców wynikającym z ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (m.in. przejrzystość, proporcjonalność, ograniczenie uciążliwości, zasady prowadzenia kontroli, prawo do zastrzeżeń i ich rozpatrzenia).	Uwaga wyjaśniona. W związku z uwagą Rządowego Centrum Legislacji, zgłoszoną w ramach uzgodnień, projektodawca dokonał ponownej analizy projektowanych regulacji w zakresie zastąpienia obowiązku sporządzania protokołu kontroli obowiązkiem opracowania projektu wystąpienia pokontrolnego. W wyniku tej analizy, mając na uwadze przedstawione przez RCL zastrzeżenia, zostały wprowadzane stosowne zmiany w art. 31 i art. 32 ustawy o działalności pożytku publicznego. Jednocześnie projektodawca informuje, że ewentualne zmiany w obszarze prowadzenia nadzoru i kontroli nad działalnością organizacji pożytku publicznego, w tym zgłoszony postulat, zostaną szczegółowo przeanalizowane w ramach prac nad kolejną, kompleksową nowelizacją ustawy o działalności pożytku publicznego, o której mowa w poz. 66 tabeli.
62.	Art. 1 pkt 14 projektu ustawy (dot. art. 34f ustawy)	Konwent Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego	Uchylenie obowiązku sporządzania planu pracy (art. 34f) należy ocenić negatywnie. Plan pracy pełni funkcję mobilizującą i zapewnia przejrzystość działań organizacji.	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy przesłanki uchylenia obowiązku przyjmowania planu prac Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, szczegółowo omówione w uzasadnieniu projektu ustawy, przeważają nad argumentem dotyczącym „pełnienia funkcji

				mobilizującej i zapewnienia przejrzystości działań” Komitetu. Występujące ograniczenia w możliwości planowania prac Komitetu, wynikające m.in. z charakteru i zakresu spraw będących przedmiotem jego działania, oraz konieczność wprowadzania w nim na przestrzeni roku częstych zmian powodują, że przyjmowanie planu pracy stanowi zbędne obciążenie biurokratyczne. Zniesienie obowiązku przyjmowania planu pracy oraz przedstawiania go do zatwierdzenia Radzie Ministrów zdecydowanie usprawni funkcjonowanie Komitetu, nie czyniąc uszczerbku dla jego merytorycznej działalności.
63.	OSR pkt 1	Unia Metropolii Polskich	OSR nie zawiera danych liczbowych uzasadniających proponowane zmiany. Projektodawca przedstawia dane z różnych raportów oraz badań i wyciąga wnioski z nich niewypływające. Nie można stwierdzić, że „jedynie” X organizacji dostaje dotację z konkretnych JST, na podstawie tego, że jakiś procent z całej liczby organizacji je otrzymał. Stwierdzenia te byłyby uprawnione, gdyby zestawić dane z różnych, porównywalnych miast (o dotacje ubiega się w mieście X organizacji, a otrzymuje je dany procent X). Danych takich w OSR nie zaprezentowano. Wnioski sformułowane w OSR można zatem traktować jedynie jako hipotezy lub interpretacje.	Uwaga nieuwzględniona. Należy wyjaśnić, że OSR projektu ustawy został opracowany w oparciu o dostępne projektodawcy dane i informacje. Zarówno na etapie prac nad wpisaniem projektu ustawy do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów, jak również na etapie uzgodnień, Koordynator Oceny Skutków Regulacji oraz Minister Finansów i Gospodarki nie zgłaszali uwag co do sposobu analizy zaprezentowanych danych. Zgłoszone uwagi, dotyczące korekt w poszczególnych częściach OSR, zostały uwzględnione zgodnie z przekazanymi w tym zakresie wytycznymi.
64.	Uwaga ogólna (dot. art. 16 ust. 4 ustawy)	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	Postulat zmiany obecnego brzmienia ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie polegającej na doprecyzowaniu regulacji zawartej w art. 16 ust. 4. Proponuje się wprowadzenie do ustawy przepisów precyzujących kwestie związane z realizacją zadania publicznego przez podmiot niebędący stroną umowy. Obecne brzmienie przepisów ustawy może powodować wątpliwości co do zakresu znaczeniowego pojęcia „podmiot niebędący stroną umowy” i co do tego jakie działania oraz jaki ich zakres można zakwalifikować (przekazać) do realizacji przez podmiot niebędący stroną umowy (np. czy takim podmiotem trzecim może być jakikolwiek podmiot prawny, w tym np. podmiot prowadzący działalność gospodarczą? albo czy taki podmiot trzeci może wykonywać istotną część merytoryczną zadania, czy raczej wyłącznie pomocnicze działania techniczne?).	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie projektodawcy przepis w obecnym kształcie nie budzi wątpliwości. Za podmiot niebędący stroną umowy należy uznać podmiot niewystępujący ani w ofercie realizacji zadania publicznego, ani w umowie o powierzeniu lub o wparciu realizacji tego zadania. Projektodawca dotychczas nie spotkał się z sygnałami dotyczącymi problemów w interpretacji wskazanego przepisu art. 16 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego.

			Ponadto, o ile ramowy wzór oferty definiuje pole, w którym wskazuje się podmiot niebędący stroną umowy, o tyle brak takiego pola do wskazania w uproszczonym wzorze oferty.	
65.	Uwaga ogólna (dot. art. 19b ust. 2 ustawy)	Związek Powiatów Polskich	Usunąć. Zgodnie z przywołanym przepisem wniosek w sprawie inicjatywy lokalnej stanowi wniosek w rozumieniu KPA. Przepis ten jest niespójny z dalszymi przepisami ustawy, gdzie wskazano, że to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej, a do samej umowy stosuje się przepisy kodeksu cywilnego.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga pozostaje poza zakresem przedmiotowym nowelizacji. Projekt ustawy nie przewiduje wprowadzenia zmian w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego dotyczących realizacji zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego.
66.	Uwaga ogólna	NIW-CRSO	Proponujemy uzupełnienie projektu o zmiany w przepisach ustawy wynikające z prac grup roboczych i zespołu roboczego działających przy Przewodniczącym Komitecie do spraw Pożytku Publicznego. W załączeniu do tabeli uwag przekazujemy propozycję zmian, które mogłyby zostać dodane do projektu – w obszarach: zlecenia zadań publicznych, działalności odpłatnej pożytku publicznego, OPP, RDPP oraz wolontariatu. W przypadku przyjęcia propozycji dot. zlecenia zadań publicznych, proponujemy rezygnację z tych projektowanych przepisów nowelizacji, które zmieniają zasady zlecenia zadań publicznych (projekty dotyczą tych samych przepisów). Uzasadnienie: równolegle do prac nad projektowaną nowelizacją toczą się prace nad zmianą UDPPiW w ramach grup roboczych powołanych przez Przewodniczącą Komitetu Pożytku Publicznego w czerwcu 2024 r., a także w ramach zespołu roboczego działającego przy Komitecie. W związku z tym, aby uniknąć problemów związanych z kilkukrotną zmianą ustawy w krótkim czasie (m.in. potencjalnych rozbieżności między nowelizacjami, czy konieczności kilkukrotnego dostosowywania działalności JST i NGO do nowych przepisów), celowe jest zsynchronizowanie tych prac. W szczególności dotyczy to prac grupy roboczej ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych w zakresie zmian dot. zlecenia zadań publicznych. Proponowane przez grupę roboczą zmiany dotyczą bowiem obszaru objętego projektowaną nowelizacją i zakładają jego systemową zmianę.	Uwaga wyjaśniona. Projektodawca dostrzega potrzebę wprowadzenia szerszych, przekrojowych zmian w regulacjach dotyczących współpracy administracji publicznej z trzecim sektorem. Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z uwagą analizuje zarówno postulaty zgłaszane w tym obszarze przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego, jak również organy administracji publicznej zlecające realizację zadań publicznych, w szczególności jednostki samorządu terytorialnego. Równie istotne są propozycje zmian w obowiązujących przepisach wynikające z opinii wydawanych przez Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz wypracowywane w ramach działalności Komitetu do spraw Pożytku Publicznego oraz powołanych przez Przewodniczącą Komitetu prac grup roboczych, jak również wynikające z doświadczeń wojewódzkich rad działalności pożytku publicznego. Na podstawie powyższych postulatów i propozycji projektodawca przygotowuje obecnie projekt kolejnej nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego, której założeniem jest kompleksowe uregulowanie kwestii związanych m.in. z modyfikacją zasad zlecenia realizacji zadań publicznych, w szczególności uregulowania nowych trybów zlecenia tych zadań, z wprowadzeniem możliwości rozliczenia kosztów projektów na podstawie ryczałtu i stawek jednostkowych czy też ze zmianami w obszarze wolontariatu. Pełen zakres proponowanych zmian zostanie ujęty przez projektodawcę we wniosku o wpis projektu nowelizacji ustawy o działalności pożytku

				publicznego do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów, który jest obecnie przygotowywany.
67.	Uwaga ogólna	Rada Działalności Pożytku Publicznego	Rada Działalności Pożytku Publicznego, po analizie projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (UD 240) wyraża głębokie rozczarowanie zaprezentowanymi rozwiązaniami, które w niewielkim stopniu odnoszą się do postulatów organizacji społecznych. Rada z zaniepokojeniem odnotowuje, że projekt w dużej mierze pomija kluczowe problemy i postulaty zgłaszane od lat przez stronę społeczną, a także wypracowane w ramach ciał dialogu działających przy Przewodniczącym Komitecie do spraw Pożytku Publicznego. Zamiast systemowych, oczekiwanych przez sektor rozwiązań, projektodawca proponuje zmiany o charakterze punktowym i fragmentarycznym. Rada zwraca uwagę, że w proponowanej nowelizacji brakuje rozwiązań dotyczących systemu zlecania zadań publicznych. Przypominamy, że w tej sprawie Rada wypowiedziała się w uchwale nr 47 z dnia 2 kwietnia 2025 r. w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie zlecenia realizacji zadań publicznych (z załączoną propozycją ustawy). Dlatego też Rada nie może poprzeć takiego kształtu projektu ustawy bez uzupełnienia go o zgłoszone i przyjęte wspólnie przez stronę pozarządową i samorządową propozycje, potwierdzone uchwałą Rady z dnia 2 kwietnia 2025 r. Takie rozwiązanie zostało wskazane też przez Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego w piśmie z dnia 11 września 2025 r. (DOB.6682.3.2025). Co więcej, część z proponowanych zmian ma charakter niepewny. W retoryce uzasadnienia przedstawiane są one jako ułatwienia, jednak w praktyce, ze względu na wadliwą konstrukcję legislacyjną, mogą one prowadzić do dalszych komplikacji, zwiększenia niepewności prawnej i faktycznego utrudnienia działalności organizacji pozarządowych. (...) Rada Działalności Pożytku Publicznego stwierdza, że opiniowany projekt ustawy w obecnym kształcie wymaga istotnej zmiany, co oznacza negatywną opinię wobec obecnego brzmienia. Wiele z jego propozycji jest legislacyjnie wadliwych, a część stanowi potencjalne	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli.

			utrudnienia lub dodatkowe zagrożenia dla pozycji organizacji pozarządowych w relacji z władzami publicznymi. Rada apeluje do Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego o podjęcie szerszych prac, które w pełniejszy sposób podejmą wyzwanie zmiany Ustawy, uwzględniając szereg już zgłaszanych i wypracowanych rozwiązań oraz trybów przez stronę pozarządową, jak i zaznaczone powyżej w niniejszej Uchwale potrzeby, a które będą autentycznie służyć rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego, uproszczeniu procedur i wzmocnieniu potencjału organizacji pozarządowych w Polsce.	
68.	Uwaga ogólna	Rada Działalności Pożytku Publicznego	Ścieżka wdrożeniowa (zespół uzgodnieniowy): Proponujemy uruchomienie zespołu RDPP–KPRM–NIW z udziałem praktyków NGO i JST na 30 dni roboczych, którego celem będzie uzgodnienie brzmień punktów oraz przygotowanie pakietu poprawek (bez zmiany kierunku reformy). Rada deklaruje wkład ekspercki i szybkie konsultacje środowiskowe, aby finalny tekst zapewniał pewność prawa, compliance i realne uproszczenia.	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli. Projektodawca deklaruje włączenie w przygotowanie projektu kolejnej nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego zarówno Rady Dialogu Pożytku Publicznego – jako organu opiniodawczo-doradczego Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, stanowiącego forum eksperckie w obszarze zagadnień związanych z działalnością pożytku publicznego, jak i Narodowego Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, będącego instytucją właściwą w sprawach wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, a także działalności pożytku publicznego i wolontariatu.
69.	Uwaga ogólna	Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Dąbrowa Górnicza	RDPP popiera stanowisko Komisji Partnerstwa i Dialogu z dnia 22 kwietnia 2025 r. w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie zlecenia realizacji zadań publicznych. Stanowisko wraz z propozycją i uzasadnieniem przepisów zostało przekazane Przewodniczącej Komitetu Pożytku Publicznego 26 czerwca 2025 r. Uzasadnienie: Kierunek zawarty w propozycji nowych rozwiązań dotyczących zlecenia zadań jest dojrzałą koncepcją zmian systemowych przygotowaną przez szerokie grono ekspertów i praktyków reprezentujących środowisko samorządowe i pozarządowe. Jest efektem ponad dwuletnich prac zespołu uformowanego przez NGO i związki samorządowe, które trwają od 2023 roku i na bieżąco były upubliczniane i dyskutowane, a ostatecznie formalnie dopracowane	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli.

			– jako konkretne przepisy prawne – przez działającą przy Przewodniczącej Komitetu Pożytku Publicznego grupie roboczej ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych. Przygotowane propozycje są konieczne do wdrożenia z uwagi na potrzebę zwiększenia odporności społecznej i wzmocnienia sektora pozarządowego, który w obliczu sytuacji kryzysowych musi mieć możliwość sprawnego działania. Zmiany te są również niezbędne z uwagi na pilną potrzebę ułatwienia partnerskiej współpracy sektora publicznego i sektora społecznego, który obecnie jest nadmiernie zbiurokratyzowany. Na szczególną uwagę zasługują propozycje nowych trybów: negocjacyjnego oraz partnerstwa publiczno-społecznego, które w znaczący sposób mogą przyczynić się do zmian w filozofii zlecania zadań publicznych, wzmacniając zarówno lokalne organizacje i samorządy, jak również ich wzajemną współpracę. Przedstawiony projekt (UD240) uważamy za minimalistyczny i nie odpowiadający potrzebom i zaangażowaniu strony pozarządowej i samorządowej. Uważamy, iż dalsze prace legislacyjne należy poszerzyć o przedstawioną propozycję dot. „zlecania zadań” i w konsekwencji rekomendowaną przez Radę Działalności Pożytku Publicznego. Podkreślamy, iż przesunięcie ich do zapowiadanej tzw. „dużej noweli” UDPPiW, spowoduje, iż ostatecznie mogą one utknąć w dyskusji nad wieloma problemami, które wymagają wnikliwej debaty po 20 latach funkcjonowania ustawy. Jednocześnie zwracamy uwagę, że samo przyjęcie tych rozwiązań dla JST oznacza minimum roczny okres przygotowawczy na ich wdrożenie. Przedstawione poniżej uwagi do zaproponowanych w projekcie (UD240) zmian przedstawiamy wskazując, te które nawiązują do zakresu „zlecania zadań”. Zamiast całościowej reformy tego obszaru, wprowadzają nieczytelność i niespójność obecnie funkcjonujących rozwiązań.	
70.	Uwaga ogólna	Szczecińska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Szczecińska Rada Działalności Pożytku Publicznego pozytywnie opiniuje zamiar wprowadzania zmian w najważniejszym akcie prawa regulującym relacje strony pozarządowej i publicznej. Jednocześnie rada wnosi o jak najszybsze podjęcie działań zmierzających do usprawnienia funkcjonowania sektora	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli.

			obywatelskiego nie tylko w obszarze opisanym w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ale także w innych aktach regulujących funkcjonowanie III sektora w Polsce (przykładowo: ustawa Prawo o stowarzyszeniach czy Ustawa o fundacjach). Jako rada reprezentująca trzy sektory: pozarządowy i samorządowy, w tym przedstawiciele organu stanowiącego i wykonawczego, skłaniamy się ku postulatом zgłoszonym w trakcie posiedzenia Rady Działalności Pożytku Publicznego w dniu 11 września 2025 roku. Jednocześnie wnosimy o jak najszybsze zainicjowanie konsultacji oraz prac legislacyjnych, aby w tej kadencji parlamentu udało się przeprowadzić proponowane zmiany, które pozwolą na sprawniejsze funkcjonowanie sektora obywatelskiego.	
71.	Uwaga ogólna	Śląski Związek Gmin i Powiatów	W imieniu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów reprezentującego 165 samorządów lokalnych z terenu województwa śląskiego występujemy z apelem o uzupełnienie projektu ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o grach hazardowych (UD240) o zmiany zgłoszone przez Grupę roboczą ds. uproszczeń prawnych dla organizacji pozarządowych działającą przy Przewodniczącym Komitecie do spraw Pożytku Publicznego, a zwłaszcza zespół ds. zlecania zadań, który wypracował propozycje zmian w zakresie zlecania zadań publicznych. W naszym piśmie z dnia 25 kwietnia 2025 roku skierowanym do ówczesnej Przewodniczącej Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, zwróciliśmy uwagę na perspektywę samorządów, które bezpośrednio współpracują z organizacjami pozarządowymi i potrzebę gruntownych zmian w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w obszarze współpracy finansowej. Analizowaliśmy pod tym kątem kierunkowe propozycje przedstawione przez powołaną przez Panią Minister grupę roboczą ds. uproszczeń prawnych. Wyraziliśmy i nadal podtrzymujemy dla nich pełne poparcie, zwłaszcza że proponowane tryby zakładają możliwość, a nie obowiązek ich stosowania przez JST, w związku z czym mogą	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli.

			wpłynąć na zwiększenie elastyczności we współpracy z organizacjami. Jednocześnie z uwagi na potrzebę zwiększania odporności społecznej, w tym poprzez wzmocnienie sektora pozarządowego, organizacje te muszą mieć możliwość sprawnego działania w różnych sytuacjach kryzysowych. Przygotowane przez ww. grupę roboczą propozycje są zatem potrzebne w obliczu obecnych wyzwań i zagrożeń. Zmiany te są również niezbędne z uwagi na konieczność usprawnienia partnerskiej współpracy sektora publicznego i sektora społecznego, która jest nadmiernie zbiurokratyzowana oraz z uwagi na zwiększenie efektywności tej współpracy szczególnie w mniejszych społecznościach, gdzie często skomplikowany system zlecania zadań publicznych stanowi podstawową przeszkodę do aktywizacji mieszkańców. W tym kontekście na szczególną uwagę zasługują propozycje wprowadzenia nowych trybów: negocjacyjnego oraz partnerstwa publiczno-społecznego, które istotnie mogą przyczynić się do zmian w podejściu do zlecania zadań publicznych, wzmacniając zarówno lokalne organizacje, jak również ich współpracę z sektorem publicznym (samorządowym). Warto podkreślić, że zmiany w trybach zlecania zadań postrzegamy również jako zbliżenie się do ustawy o ekonomii społecznej. Rozumiejąc złożoność procesu zmiany prawa, prosimy o zwrócenie uwagi na podjęcie w pierwszej kolejności działań w zakresie korekty i uzupełnień już obowiązujących zapisów, niż wprowadzania zupełnie nowych elementów. W opinii gmin i powiatów członkowskich Śląskiego Związku Gmin i Powiatów rozszerzenie możliwości w zakresie form zlecania zadań publicznych jest taką właśnie niezbędną korektą i uzupełnieniem na dobrze już wszystkim znanym gruncie współpracy finansowej samorządu i organizacji pozarządowych.	
72.	Uwaga ogólna	Unia Metropolii Polskich	Proponujemy, w zakresie dotyczącym realizacji zadań publicznych, wprowadzenie zapisów z propozycji przygotowanej na zlecenie Przewodniczącego ds. Pożytku Publicznego przez Zespół ds. uproszczeń prawnych. Propozycja jest w posiadaniu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli.

			Zaproponowana nowelizacja ustawy jest częściowa i nie realizuje postulatów środowiska zarówno samorządowego, jak i organizacji pozarządowych. Ze względu na to, że środowisko to opracowało wspólny projekt zmian, apelujemy o przeanalizowanie zaproponowanych rozwiązań i procedowanie ich jako projektu nowelizacji ustawy.	
73.	Uwaga ogólna	Urząd Miasta Lublin	Urząd Miasta Lublin popiera stanowisko wypracowane przez Unię Metropolii Polskich (UMP) i poniżej cytujemy je. Wyrażamy negatywną opinię o obecnym kształcie projektu UD240. Doceniamy podjęcie próby zmiany przepisów dotyczących funkcjonowania sektora społecznego. Niestety proponowane rozwiązania są fragmentaryczne i nie rozwiązują problemów funkcjonowania trzeciego sektora. Wskazujemy na ich niewystarczający zakres oraz zagrożenia jakie pojawią się w przypadku ich przyjęcia, takie jak np. ryzyko nierównego traktowania organizacji startujących w konkursach ofert o wartości dotacji do 60 tys. zł. Jednocześnie z dobrą wiarą przyjmujemy deklaracje strony rządowej zawarte w piśmie Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego z dnia 11 września 2025 r. (DOB.6682.3.2025), adresowanym do Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych, w którym zawarto informację, że Pan Przewodniczący „<i>podjął decyzję o pracach nad uzupełnieniem nowelizacji o dodatkowe obszary w tym: nowe tryby zlecania zadań publicznych, zmiany w rozdziale III ustawy dotyczące wolontariatu oraz w funkcjonowaniu organizacji Pożytku Publicznego</i>”. W związku z powyższym, proponujemy uzupełnienie projektu UD240 o propozycje legislacyjne przedstawione Przewodniczącemu ds. Pożytku Publicznego przez Zespół ds. uproszczeń prawnych działający przy Przewodniczącym. Skorzystanie z rozwiązań wypracowanych przez kilkadziesiąt osób (zarówno z trzeciego sektora jak i jednostek samorządu terytorialnego) jest doskonałą szansą na gruntowną, a jednocześnie szybką poprawę prawa, a w konsekwencji funkcjonowania zlecania zadań publicznych. Podkreślamy, że zaprezentowany projekt UD240 koncentruje się na niewielkich modyfikacjach istniejących mechanizmów, pomijając kwestie kluczowe, takie jak konieczność wprowadzenia nowych trybów zlecania zadań oraz usunięcie archaicznych barier	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli.

			systemowych w ich realizacji. W związku z tym postulujemy włączenie do procedowania propozycji reformy systemu zlecania zadań publicznych, wypracowanych przez Grupę ds. uproszczeń prawnych. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć: 1. Wprowadzenie nowych, elastycznych trybów zlecania zadań publicznych System zlecania zadań, oparty głównie na otwartym konkursie ofert, jest sztywny i nie uwzględnia różnicowania potrzeb, specyfiki zadań oraz podmiotów je realizujących. Nie był reformowany przez ponad 20 lat. Wprowadzenie nowych trybów jest niezbędne, aby zapewnić elastyczne i odpowiedzialne społecznie zlecenie realizacji zadań publicznych. Umożliwi to administracji publicznej lepsze reagowanie na potrzeby społeczne, z uwzględnieniem specyfiki konkretnych zadań. Rozwiązanie: Wprowadzenie w Rozdziale 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie pięciu, w tym trzech całkowicie nowych, trybów zlecania realizacji zadań publicznych, tzn.: małych zleceń (z gruntowną reformą art. 19a), negocjacyjnego, otwartego konkursu ofert, partnerstwa publiczno-społecznego oraz regrantingu. 2. Finansowanie rozwoju instytucjonalnego organizacji Dotychczasowa praktyka administracji publicznej nie dopuszczała możliwości przeznaczenia dotacji na wzmocnienie kompetencji i potencjału organizacji (rozwój instytucjonalny). Tymczasem budowanie trwałego potencjału organizacji pozarządowych jest kluczowe dla ich zdolności do realizacji działań społecznych. Możliwość ta jest znana i praktykowana w innych konkursach grantowych. Rozwiązanie: Wskazanie w ustawie, że organ administracji publicznej może określić w ogłoszeniu, że część dotacji może zostać przeznaczona na wsparcie rozwoju kompetencji i potencjału organizacji. 3. Elastyczne rozliczanie kosztów i mechanizmy waloryzacji Rozliczenia kosztów w ramach umów dotacyjnych są zbyt sztywne, co w kontekście rosnących kosztów (np. inflacji, wzrostu płacy minimalnej) powoduje trudności w rozliczaniu zadań wieloletnich. Warto przenieść na grunt zlecania zadań publicznych rozwiązania	
--	--	--	---	--

			sprawdzone na gruncie pozyskiwania funduszy Unii Europejskiej, takie jak np. ryczałt. Konieczne jest także bardziej elastyczne dokumentowanie realizacji zadania. Dzięki temu możliwe będzie rozliczenie sumaryczne, a nie tylko na podstawie zbiorów faktur. Z kolei wprowadzenie mechanizmów waloryzacji, wzorem przepisów stosowanych w zamówieniach publicznych, jest konieczne, aby umożliwić należyte realizowanie zadań wieloletnich. Rozwiązanie: Wprowadzenie w ustawie możliwości rozliczania dotacji poprzez: stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub kombinację tych form. W przypadku umów na okres dłuższy niż 6 miesięcy, dopuszczenie klauzul waloryzacyjnych w odniesieniu do kwoty dotacji w razie zmiany cen materiałów lub kosztów. Dopuszczanie zmian we wzorach ofert, umów i sprawozdań, tak, aby to organ zlecający decydował o ich szczegółach (w ramach ram ustawowych). 4. Uelastycznienie budżetowania w zadaniach wieloletnich Roczne budżety w projektach wieloletnich wprowadzają niepotrzebne usztywnienie utrudniające wykonanie zadań. Wszystkie oszczędności z danego roku muszą być zwracane na konto zlecającego, co uniemożliwia ich wykorzystanie w roku następnym, nawet jeśli są niezbędne do właściwej realizacji zadania. Należy przy tym mieć na uwadze, że często terminy płatności danin publicznych za dany rok często wykraczają poza koniec roku budżetowego. Odejście od sztywnych, rocznych budżetów i umożliwienie dysponowania środkami w całym okresie realizacji jest kluczowe dla efektywności realizacji zadań wieloletnich. Rozwiązanie: Wprowadzenie możliwości dysponowania środkami finansowymi z dotacji w ramach całego okresu realizacji zadań wieloletnich na określonych warunkach i pod kontrolą organu zlecającego. Dodatkowo, przedłużenie możliwości wykorzystania środków z dotacji w terminie 14 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego. 5. Rozszerzenie katalogu podmiotów stosujących ustawę Katalog podmiotów uprawnionych do stosowania rozwiązań z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest zbyt wąski. Dotyczy to w szczególności ośrodków pomocy społecznej, instytucji kultury i innych jednostek budżetowych.	
--	--	--	--	--

			Instytucje podległe władzom publicznym, powinny mieć jasne i niebudzące kontrowersji uprawnienia do współpracy z trzecim sektorem na zasadach wynikających z ww. ustawy, podobnie jak są one zobowiązane do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. Rozwiązanie: Rozszerzenie grupy podmiotów stosujących ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie zlecania zadań o instytucje kultury, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz inne jednostki budżetowe prowadzące działalność w sferze zadań publicznych. 6. Unikanie biurokracji Organizacje pozarządowe zgłaszają, że organy administracji publicznej wymagają przedkładania dokumentów i zaświadczeń, które są już w posiadaniu administracji lub są możliwe do ustalenia na podstawie rejestrów publicznych. Wprowadzenie obowiązku samodzielnego pozyskiwania takich dokumentów przez organy administracji i zakazu żądania dokumentów już posiadanych przez administrację publiczną usprawni procedury konkursowe i zredukuje obciążenia administracyjne dla organizacji. Rozwiązanie: Wprowadzenie zakazu żądania zaświadczeń i dokumentów na potwierdzenie faktów, które są znane organowi z urzędu lub możliwe do ustalenia na podstawie rejestrów publicznych (np. KRS).	
74.	Uwaga ogólna	Wielkopolska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Rada pozytywnie odnosi się do kierunku podwyższenia progów finansowych dla inicjatyw oddolnych, wskazując jednocześnie na konieczność dalszego zwiększenia kwot w przypadku inicjatyw realizowanych na poziomie województwa, aby odpowiadały one skali przedsięwzięć regionalnych. Wielkopolska RDPP stwierdza, że projektowane zmiany nie odpowiadają na kluczowe potrzeby sektora obywatelskiego, a dalsze działania powinny koncentrować się na: a) zwiększeniu stabilności i przewidywalności funkcjonowania oraz finansowania organizacji, b) rozwoju infrastruktury wsparcia, c) uproszczeniu i cyfryzacji procedur konkursowych i sprawozdawczych,	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli.

			d) rzeczywistym wzmocnieniu roli dialogu obywatelskiego, w tym udziału przedstawicieli/-ek organizacji pozarządowych w gremiach na różnych szczeblach. Od nowelizacji ustawy środowisko organizacji pozarządowych oczekiwało rozwiązań realnie usprawniających realizację zadań publicznych i wzmacniających relacje pomiędzy samorządem a organizacjami, zwiększenie stabilności i przewidywalności funkcjonowania i finansowania organizacji oraz rozwój infrastruktury wsparcia. Przedstawiony projekt nie odpowiada na te oczekiwania, a zamiast tego wprowadza rozwiązania symboliczne, które mogą być postrzegane jako bagatelizujące potrzeby sektora, oraz mechanizmy, jak formularze w otwartych konkursach ofert dla organizacji pozarządowych (art. 19a ust. 7aa), gdy uproszczone formularze w przypadku dotacji do 60 tys. zł będą w jednym konkursie oceniane z tymi złożonymi na innym formularzu, co rodzi ryzyko utrudnienia w realnym porównaniu ofert wg jednolitych kryteriów i obniżenia jakości procesu konkursowego. Ocenę projektu ustawy utrudnia brak precyzyjnych informacji i zasad funkcjonowania Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, gdyż sama nazwa może sugerować, że o ile jest to pojęcie szerokie, o tyle niesie ryzyko ograniczenia środków skierowanych wprost do niezależnych organizacji pozarządowych. Wielkopolska RDPP wskazuje na konieczność dalszego zwiększania progów finansowych, szczególnie w przypadku inicjatyw regionalnych. Rada w pełni popiera uwagi zgłoszone przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.	
75.	Uwaga ogólna	Zachodniopomorska Rada Działalności Pożytku Publicznego	Z uznaniem przyjmujemy fakt podjęcia działań legislacyjnych w tym zakresie, jednakże należy podkreślić, że projekt nowelizacji ma charakter bardzo ograniczony i pomija wiele zagadnień wypracowanych w toku szerokich konsultacji i uzgodnień. Zachodniopomorska Rada Działalności Pożytku Publicznego rekomenduje uwzględnienie dodatkowo zmian w zakresie: – terminu przyjęcia programu współpracy JST z organizacjami pozarządowymi – powrotu do terminu sprzed nowelizacji w 2010 roku, czyli daty do 31 grudnia;	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli.

		– zasad przygotowania i prezentacji sprawozdania z realizacji programu współpracy – o ile szczegółowo jest opisany zakres programu współpracy i zasady jego tworzenia, o tyle przy sprawozdaniu tych szczegółów już nie ma; – aktualizacji definicji organizacji pozarządowej – nadal zdarzają się sytuacje, w których KGW [<i>koła gospodyń wiejskich</i>] czy lokalne grupy działania nie są traktowane jako organizacje pozarządowe; – zmiana ust. 3 pkt 2 w art. 13 ustawy poprzez zastąpienie fragmentu „w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń” na: „w sposób zwyczajowo przyjęty”; – wykreślenie ust. 3 i ust. 4 z art. 19a ustawy (dot. upubliczniania uproszczonej oferty zadania publicznego) – specyfika samorządów powiatowych a wojewódzkich szczególnie wpływa na to, że te zapisy nie mają racji bytu; – doprecyzowanie zapisów dotyczących inicjatywy lokalnej na poziomie samorządu województwa; – wprowadzenie do art. 16a możliwości wspierania grup nieformalnych; – zrównania zasad funkcjonowania rad działalności pożytku publicznego na wszystkich szczeblach. Podkreślamy, że kwestie te mają kluczowe znaczenie dla prawidłowego, przejrzystego i efektywnego funkcjonowania współpracy między administracją publiczną a sektorem pozarządowym. Pominięcie ich w obecnym projekcie nowelizacji stanowi krok wstecz wobec dotychczasowych uzgodnień i grozi zmarnowaniem ogromu pracy włożonej przez partnerów społecznych i samorządowych w proces konsultacyjny. Apelujemy zatem o uwzględnienie pełnego pakietu wypracowanych propozycji w dalszych pracach legislacyjnych. Tylko wtedy możliwe będzie stworzenie nowoczesnych i odpowiadających rzeczywistym potrzebom ram prawnych dla współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, zgodnie z zasadami partnerstwa i partycypacji społecznej.	
--	--	--	--

76.	Uwaga ogólna	Związek Powiatów Polskich	Wnosimy o rozszerzenie możliwości współpracy poprzez przyznanie organizacjom pozarządowym i wskazanym w art. 3 ust. 3 możliwości przekazywania – w ramach działalności statutowej – środków rzeczowych i finansowanych na rzecz sektora publicznego (np. publicznym szkołom, szpitalom, domom pomocy społecznej, placówkom opiekuńczo-wychowawczym itp.). Organizacje pozarządowe w praktyce takie działania obecnie podejmują. Tymczasem administracja skarbowa oraz sądy administracyjne w ostatnim czasie kwestionują prawo do zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych kwot przekazanych do podmiotów sektora publicznego (przykład wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 czerwca 2024 r. II FSK 1312/21).	Uwaga wyjaśniona. Stanowisko analogiczne jak w poz. 66 tabeli.
-----	--------------	---------------------------	---	---